

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

T/8483. számú

törvényjavaslat

a postai szolgáltatásokról

**Előadó: Németh Lászlóné
nemzeti fejlesztési miniszter**

Budapest, 2012. szeptember

2012. évi ... törvény

a postai szolgáltatásokról

A postai szolgáltatások fejlődése és liberalizációja, az Európai Unió jogának való megfelelés, a mindenki számára elérhető és hozzáférhető, a társadalmi, gazdasági és technikai környezethez igazodó, hatékony egyetemes postai szolgáltatás folyamatossága, valamint a gazdasági- és infrastrukturális szempontból elmaradott térségben élő felhasználók megfelelő minőségű postai szolgáltatásokhoz és az egyetemes postai hálózat igénybevételével ellátható egyéb közszolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek biztosítása érdekében, a postai piac zavartalan és eredményes működésének fenntartásával, figyelembe véve az új technológiák alkalmazásának lehetőségeit, a felhasználók érdekeinek védelmét és a postai piaci résztvevők szükség szerinti együttműködését, jogaik és kötelezettségeik érvényesítését, az Országgyűlés a következő törvényt alkotja.

I. FEJEZET ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. A törvény hatálya

1. § (1) A törvény hatálya kiterjed a Magyarország területén nyújtott, vagy igénybe vett postai szolgáltatásokra, a postai szolgáltatókra, a postai szolgáltatást felhasználókra, valamint a postai ágazat irányításában részt vevő szervekre.

(2) A postai küldeményekkel kapcsolatos, nemzetközi viszonylatú postai szolgáltatásra e törvény rendelkezéseit annyiban kell alkalmazni, amennyiben nemzetközi közjogi szerződés, különösen az Egyetemes Postaegyesület 1964. évi július hó 10. napján Bécsben aláírt Alapokmányának kihirdetéséről szóló 1967. évi 26. törvényerejű rendelet alapján kötött nemzetközi közjogi szerződés, vagy ezek rendelkezése szerint megkötött külön megállapodás eltérően nem rendelkezik.

2. Értelmező rendelkezések

2. § E törvény alkalmazásában

- ajánlott szolgáltatás*: járulékos szolgáltatásnak minősülő postai többletszolgáltatás, amely a nem könyvelt postai küldeményt könyvelt küldeménnyé minősíti, és amelynek hibás teljesítése esetén a postai szolgáltatót átalány formájában terheli kártérítési felelősség;
- állandó postai szolgáltatóhely*: a munkanapokon összességében napi két órát elérő nyitvatartási idejű postai szolgáltatóhely;
- átfutási idő*: a postai szolgáltatási szerződés keretében felvett küldeménynek a felvételi pontba történő juttatásától a küldemény kézbesítéséig, vagy annak megkísérléséig terjedő szolgáltatásteljesítési időtartam;
- cím*: a postai küldemény kézbesítésének egyértelműen beazonosítható helye;
- címzett*: akinek a feladó a postai küldeményt küldi;
- egyedi szerződés*: a feladóval vagy a címmel egyedileg megtárgyalt, vagy közreműködésével kialakított írásbeli keretszerződés;
- elsőbbbségi*: az egyetemes postai szolgáltatási körben a leggyorsabb átfutási időt biztosító szolgáltatási kategória;

8. *értéknyilvánítás szolgáltatás*: járulékos szolgáltatásnak minősülő postai többletszolgáltatás, amely alapján a postai szolgáltatót a könyvelt küldeménnyel kapcsolatos szolgáltatás szerződésszerű teljesítéséért a feladó által a feladáskor – a postai küldemény tartalmának értékeként – meghatározott összeg erejéig terheli kártérítési felelősség;

9. *expressz postai szolgáltatás*: az az időgarantált szolgáltatás, melynek keretében a postai szolgáltató arra vállal kötelezettséget, hogy a postai küldeményt belföldön legkésőbb a felvételt követő munkanapon, Európai Unió tagállamaiba címzett küldemény esetében legkésőbb a felvételt követő harmadik munkanapon, egyéb nemzetközi viszonylatú küldemény esetében legkésőbb a felvételt követő ötödik munkanapon kézbesíti, és emellett az alábbi a)-f) pontban foglalt többletszolgáltatások közül legalább egyet teljesít:

a) nyomon követhető kezelés;

b) utánvétel;

c) tértivevény;

d) értéknyilvánítás;

e) kizárólag a küldemény címzettjeként megjelölt személy kezéhez történő kézbesítés;

f) a küldeménynek a feladó lakóhelyén, tartózkodási helyén, székhelyén, telephelyén vagy fióktelepén történő felvétele;

10. *feladó*: aki a postai szolgáltatóval a postai szolgáltatási szerződést saját nevében megkötö;

11. *feldolgozás*: a felvett és gyűjtött postai küldemények szállításra vagy kézbesítésre történő előkészítését biztosító művelet;

12. *felhasználó*: aki postai szolgáltatást vagy postai szolgáltatáshoz kapcsolódó szolgáltatást vesz vagy vehet igénybe, vagy postai küldemény címzettje;

13. *felvétel*: az a tevékenység, amelynek eredményeként a postai küldemény a postai szolgáltatási szerződést megkötő postai szolgáltató felvételi pontján vagy a felek megállapodása alapján más helyen a postai szolgáltató hálózatába kerül;

14. *felvételi pont*: a postai küldemény felvételének céljából a postai szolgáltató által elhelyezett levélgyűjtő szekrény vagy más, a küldemény sérülésmentes és biztonságos felvételére szolgáló eszköz, továbbá az erre a célra kijelölt helyiség vagy hely;

15. *futárposta szolgáltatás*: olyan – a küldemény felvételétől számított legfeljebb 24 órán belül teljesítendő – időgarantált postai szolgáltatás, amelynek keretében a postai szolgáltató arra vállal kötelezettséget, hogy a postai küldemény felvételét végző személy a postai küldeményt a kézbesítés megkísérléséig megszakítás nélkül személyes felügyelete alatt tartja oly módon, hogy a feladó ez alatt bármely időpontban rendelkezhessen a postai küldemény címzettjének vagy címének a megváltoztatásáról, és sikertelen személyes kézbesítés esetén megtehesse a szükséges intézkedéseket;

16. *gyűjtés*: a felvételi pontokon a felvételt, vagy a szolgáltatói hozzáférési pontokon a hálózati átvételt követően a postai küldemények feldolgozás helyére történő eljuttatása;

17. *hálózati átvétel*: az a – postai szolgáltatók között lezajló – tevékenység, amely során a postai küldemény a postai szolgáltatási szerződést megkötő postai szolgáltatótól hálózati hozzáférési szerződés alapján egy másik postai szolgáltató hálózatába kerül;

18. *hivatalos irat*: az állami vagy önkormányzati szervek, valamint a jogszabályban meghatározott egyéb szervek vagy személyek jogszabályban meghatározott eljárásában papír alapon, elektronikus adathordozón vagy elektronikus hírközlési hálózat igénybevételével feladott vagy ilyen módon kézbesített, könyvelt postai küldemény, amelynek feladásához vagy kézbesítéséhez (illetve a

kézbesítés megkísérléséhez), vagy azok időpontjához jogszabály jogkövetkezményt fűz, illetve amely jogszabályban meghatározott határidő számításának alapjául szolgál, továbbá amit jogszabály hivatalos iratnak minősít;

19. *időgarantált szolgáltatás*: a postai szolgáltató kötelezettségvállalása, amellyel a postai küldemény meghatározott időtartamon belüli vagy meghatározott időpontban történő kézbesítésére vállal kötelezettséget;

20. *kézbesítés*: a postai szolgáltató által elvégzett azon tevékenység, amely során a postai küldemény a postai szolgáltató hálózatából, illetve személyes felügyelet alól az átvételre jogosult személy részére történő átadással, vagy levélszekrénybe, továbbá egyéb, a küldemény kézbesítésére alkalmas eszközbe történő elhelyezéssel kikerül;

21. *kézbesítési pont*: a postai küldemény kézbesítése céljából a postai szolgáltató által kijelölt, a felhasználók számára elérhető helyiség vagy hely, továbbá a postai szolgáltató által létesített, a kézbesítést lehetővé tevő eszköz;

22. *könyvelt küldemény*: olyan postai küldemény, amelynek felvételét a postai szolgáltató írásban vagy más bizonyítható módon elismeri és kézbesítését a jogosult átvevővel az erre szolgáló okiraton, vagy az aláírást rögzítő vagy a jogosult átvevő személyét azonosító egyéb technika alkalmazásával elismerteti;

23. *küldeményenkénti díjszabás*: olyan – a postai szolgáltató általános szerződési feltételeiben vagy ahhoz csatoltan közzétett – árlista, amely egy postai küldeménynek vagy az egy időben feladott több postai küldeménynek a feladott küldeménymennyiségtől függetlenül azonos darabonkénti díjait tartalmazza;

24. *levélküldemény*: az a postai küldemény, amely írásos formában megjelenített, vagy fizikai adathordozón rögzített egyedi vagy személyes jellegű közlést, adatot vagy információt tartalmaz;

25. *nemzetközi EMS szolgáltatás*: az a nemzetközi viszonylatú postai szolgáltatás, amelyet az egyetemes postai szolgáltató az Egyetemes Postaegyezmény kihirdetéséről szóló jogszabály e szolgáltatásra vonatkozó szabályai szerint nyújt;

26. *nyomon követhető kezelés*: a postai szolgáltató által alkalmazott technológia, amellyel a postai szolgáltató a postai küldemény egyedi azonosító jelzése alapján, interneten lekérdezhető információként, vagy elektronikus hírközlési hálózat igénybevételel továbbított és dokumentált szöveges üzenetben küldeményenként tájékoztatást ad legalább a küldemény felvételének helyéről és dátumáról, a kézbesítésének dátumáról, az átvételi jogosultság alapjáról, vagy sikertelen kézbesítési kísérlet esetén a küldemény további kezeléséről;

27. *postabélyeg*: az egyetemes postai szolgáltató által kibocsátott, a postai küldemények bérmentesítési díjának megfizetésére használható, a névértékére utaló jelöléssel ellátott olyan bélyeg, amely tartalmazza a „Magyarország” feliratot vagy annak idegen nyelvű megfelelőjét;

28. *Posta Elszámoló Központ*: egyetemes postai szolgáltató által lebonyolított pénzforgalmi szolgáltatások feldolgozását, pénzforgalmi szolgáltatókkal történő elszámolását, valamint fizetési rendszeren keresztüli pénzügyi rendezését végző, a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) szerinti fizetési rendszer működtetőjének nem minősülő szervezet;

29. *postacsomag*: kereskedelmi értékekkel rendelkező vagy nem rendelkező árut, tárgyat tartalmazó könyvelt postai küldemény;

30. *postai érték cikk*: a postabélyeg, az Egyetemes Postaegyezmény alapján kibocsátott válaszdíjszelvény, valamint a postai szolgáltató által forgalomba hozott – a postai szolgáltatás díját is magában foglaló – nyomtatvány vagy egyéb tárgy;

31. *postai hálózat*: a postai szolgáltatás nyújtását lehetővé tevő erőforrások rendszerként működtetett vagy használt összessége;
32. *postai konszolidátor*: az a feladó, aki a postai szolgáltatási szerződést jellemzően több megbízójának gazdasági vagy egyéb tevékenységével összefüggő tartalmú postai küldeménye vonatkozásában saját nevében köti meg a postai szolgáltatóval;
33. *postai közreműködő*: a postai szolgáltató által a postai küldemények meghatározott közigazgatási területen történő felvételéhez, gyűjtéséhez, feldolgozásához, szállításához és kézbesítéséhez együttesen vagy e résztvékenységek bármelyikének önálló végzéséhez szolgáltatási koncessziós szerződés, vagy a tevékenység ellátására irányuló egyéb típusú szerződés alapján igénybe vett gazdálkodó szervezet;
34. *postai közvetítő*: gazdálkodó szervezet, amely egy vagy több megbízó részére végez olyan tevékenységet, amelynek keretében arra vállal kötelezettséget, hogy
- a) a küldeményen „feladó”-ként megjelölt megbízója postai küldeményeit a feladó nevében feladja oly módon, hogy a szolgáltatás díját a küldeményen „feladó”-ként megjelölt megbízó fizeti meg, vagy
 - b) a küldeményen „címezett”-ként feltüntetett, gazdálkodó szervezetnek minősülő megbízója postafiókjába érkezett postai küldeményeket megbízójától kapott meghatalmazás alapján a postai szolgáltatótól átveszi, és megbízója részére átadja;
35. *postai küldemény*: az a legfeljebb 40 kg tömegű küldemény, mely a küldeményen, annak csomagolásán vagy az ahhoz tartozó listán legalább címmel el van látva, vagy az a küldemény, amelyet jogszabály postai küldeménynek minősít; ilyen postai küldemény lehet a levélküldemény, a hivatalos irat, a vakok írását tartalmazó küldemény, a postacsomag, valamint a könyvet, katalógust és sajtóterméket tartalmazó küldemény, továbbá minden olyan küldemény, amelynek tartalma e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendelet szerint a postai szolgáltatásból nem kizárt;
36. *postai szolgáltató*: postai szolgáltatást nyújtó gazdálkodó szervezet;
37. *postai szolgáltatóhely*: a postai szolgáltatások elérését meghatározott földrajzi ponton és időben biztosító felvételi vagy kézbesítési pont, ide nem értve a postai szolgáltató által elhelyezett levélgyűjtő szekrényt vagy más, a postai küldemény sérülésmentes és biztonságos felvételére vagy kézbesítésére szolgáló eszközt;
38. *szállítás*: a postai küldemények feldolgozási-, szolgáltatói hozzáférési- vagy kézbesítési pontok közötti továbbításának művelete;
39. *szolgáltatói hozzáférési pont*: postai küldemények hálózati átvételére az átvevő postai szolgáltató által erre a célra kijelölt hely;
40. *tértivevény szolgáltatás*: járulékos szolgáltatásnak minősülő – könyvelt küldeményekhez igénybe vehető – postai többletszolgáltatás, amely alapján a postai szolgáltató a kézbesítés napját, valamint a jogosult átvevő nevét és aláírását rögzítő okiratot vagy erre irányuló szerződés esetén annak digitalizált változatát a feladónak visszajuttatja, vagy az aláírást rögzítő technikai eszközzel készített adatokat a feladó rendelkezésére bocsátja;
41. *többletszolgáltatás*: a postai küldemény felvételéhez, gyűjtéséhez, feldolgozásához, szállításához vagy kézbesítéséhez kapcsolódó, a postai szolgáltatási szerződésben vállalt olyan további szolgáltatás, amelyet a postai szolgáltató a postai szolgáltatás részeként a feladó külön rendelkezése alapján vagy postai szolgáltatáscsomagba foglaltan nyújt;
42. *utánvétel szolgáltatás*: az a – könyvelt küldeményekhez igénybe vehető – többletszolgáltatás, amelynek teljesítése során a postai szolgáltató a postai küldeményt a feladó által meghatározott

összeg készpénzben vagy egyéb módon történő beszedését követően kézbesíti, és az így beszedett összeget a címzett megbízásából a feladó részére a Hpt. 2. számú melléklet I. fejezet 9. pontja szerinti valamely pénzforgalmi szolgáltatás keretében juttatja el;

43. *vakok írását tartalmazó küldemény*: kizárólag a vakok és gyengén látók által használt dombornyomású írásokat, véseteket, hangfelvételeket, különleges papírokat vagy mágneslemezeket és egyéb információhordozókat tartalmazó, legfeljebb 7 kilogramm tömegű postai küldemény, amelynek feladója vagy címzettje vak személy, vagy a vakok hivatalosan elismert intézete.

II. FEJEZET **A POSTAI SZOLGÁLTATÁS**

3. A postai szolgáltatás és a postai szolgáltatások fajtái

3. § (1) A postai szolgáltatás a postai küldemény felvételét, szükség szerint gyűjtését, feldolgozását, szállítását és kézbesítését együttesen, vagy részben magában foglaló, gazdasági tevékenység keretében végzett szolgáltatás. Postai szolgáltatást kizárólag az a gazdálkodó szervezet nyújthat, amely szerepel a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) postai szolgáltatókról vezetett nyilvántartásában.

(2) A postai küldeményekkel végzett, az (1) bekezdésben meghatározott tevékenység abban az esetben is postai szolgáltatás, ha azt egy más, postai szolgáltatásnak nem minősülő szolgáltatást is magába foglaló komplex szolgáltatás részeként végzik.

(3) Postai szolgáltatásnak minősül az is, ha a külföldön feladott postai küldemény belföldön történő kézbesítését a szerződést megkötő szolgáltató alvállalkozója végzi.

4. § Nem postai szolgáltatás

a) a küldeménynek bírósági végrehajtó, jogszabályban meghatározott kézbesítési megbízott, kézbesítési meghatalmazott, kézbesítési ügygondnok, diplomáciai vagy katonai futár által történő kézbesítése;

b) ha bármely személy saját maga, vagy szervezet a saját gazdasági vagy egyéb tevékenységével összefüggő tartalmú küldeményét a vele munkaviszonyban, közszolgálati, közalkalmazotti, igazságügyi alkalmazotti vagy egyéb szolgálati viszonyban álló személlyel vagy tagsági jogviszonyban álló magánszeméllyel (ide nem értve a részvényt) kézbesíti vagy kézbesítetteti (saját kézbesítés);

c) fizikai formában meg nem jelenő üzenet (közlés, adat, információ) elektronikus úton történő továbbítása a küldésétől a fogadásig;

d) a csomagolással nem rendelkező vagy a tartalom azonosítását lehetővé tevő mértékben átlátszó csomagolású nyomtatott sajtótermék – árusítás útján vagy előfizetéses szolgáltatás keretében való terjesztése során történő – felvétele, gyűjtése, feldolgozása, szállítása és kézbesítése;

e) a postai közvetítő a postai közreműködő és a postai konszolidátor tevékenysége;

f) vásárolt termékeknek a vásárlás helyéről való házhozszállítása azon esetek kivételével, amelyek során a távollévők között kötött szerződés alapján megvásárolt, élelmiszernek nem minősülő, legfeljebb 40 kg tömegű termékek szállítása és kézbesítése, amennyiben az nem a *b)* pontban foglaltak szerinti saját kézbesítés keretein belül valósul meg;

g) a szállítás, amennyiben azt a gazdálkodó szervezet nem postai szolgáltatás keretében látja el.

5. § A postai szolgáltatás

- a) egyetemes postai szolgáltatás,
- b) egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő postai szolgáltatás vagy
- c) egyetemes postai szolgáltatást nem helyettesítő postai szolgáltatás

lehet.

6. § (1) Az egyetemes postai szolgáltatás a postai szolgáltatások azon alapvető felhasználói igényeknek és a műszaki, gazdasági és társadalmi adottságoknak megfelelő, társadalmi közszükségletet kielégítő, általános gazdasági érdekű szolgáltatásnak minősülő köre, amelyet az egyetemes postai szolgáltató meghatározott minőségben és megfizethető ár ellenében, földrajzi elhelyezkedéstől függetlenül minden felhasználó számára köteles nyújtani az ország egész területén.

(2) Az egyetemes postai szolgáltatásnak az (1) bekezdésben foglaltaknak és a 14-17. §-ban meghatározott követelményeknek megfelelően nyújtott, a 8. §-ban meghatározott postai szolgáltatásoktól eltérő, az alábbi postai küldeményekkel kapcsolatos szolgáltatások minősülnek:

- a) a kettő kilogrammot meg nem haladó tömegű, – a b)-d) pontban meghatározott küldeményektől eltérő – belföldi vagy nemzetközi viszonylatú nem könyvelt postai küldemények;
- b) a húsz kilogrammot meg nem haladó tömegű, belföldi vagy nemzetközi viszonylatú postacsomagok;
- c) a vakok írását tartalmazó, belföldi vagy nemzetközi viszonylatú küldemények;
- d) a hivatalos iratok.

(3) Az egyetemes postai szolgáltatás keretében a szolgáltatónak biztosítania kell a feladó rendelkezése alapján a (2) bekezdés a) és c) pontjában meghatározott postai küldeményekhez az ajánlott, továbbá a (2) bekezdés a)-c) pontjában meghatározott postai küldeményekhez a térítvény, illetve értéknylvántás szolgáltatás igénybevételét. Az egyetemes postai szolgáltató a 19. § szerinti Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződésben közérdekből egyéb többletszolgáltatások nyújtására kötelezhető.

(4) Az egyetemes postai szolgáltató az egyetemes postai szolgáltatás általános szerződési feltételében az egyetemes postai szolgáltatáshoz a (3) bekezdésben foglaltakon túli többletszolgáltatást is meghirdethet.

(5) Az egyetemes postai szolgáltatás keretében feladható vagy kézbesíthető postai küldemények mérethatárait, valamint a cím adattartalmával és annak feltüntetésével kapcsolatos szabályokat az egyetemes postai szolgáltató általános szerződési feltételeiben állapítja meg.

7. § (1) Egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő postai szolgáltatásnak bármely postai küldeménnyel kapcsolatos azon postai szolgáltatás minősül, amely nem tartozik a 8. §-ban meghatározott szolgáltatások közé, és a postai szolgáltató nem az egyetemes postai szolgáltatási kötelezettség alapján nyújtja.

(2) Az egyetemes postai szolgáltató abban az esetben nyújtja a szolgáltatást egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő szolgáltatásként, ha azt

- a) az egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő szolgáltatásokra meghirdetett, a 6. § (1) bekezdésében és a 14-17. §-ban foglalt követelményektől eltérő tartalmú általános szerződési feltételeiben megállapított feltételek szerint, vagy
- b) jogszabályban, a 19. §-ban foglalt Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződésben vagy általános szerződési feltételben az egyetemes postai szolgáltatásra meghatározott feltételtől eltérő, egyedi szerződésben megállapított feltételek szerint, és egyedi ár alapján

nyújtja.

8. § (1) Az egyetemes postai szolgáltatást nem helyettesítő postai szolgáltatásnak az alábbi, az egyetemes postai szolgáltatáshoz vagy az egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő postai szolgáltatáshoz képest hozzáadott értéket képviselő postai szolgáltatások minősülnek:

- a)* futárposta szolgáltatás,
- b)* expressz postai szolgáltatás,
- c)* nemzetközi EMS szolgáltatás
- d)* a (3) bekezdésben meghatározott, jelentős hozzáadott értéket képviselő speciális többletszolgáltatások közül legalább egyet magában foglaló postai szolgáltatás.

(2) Az egyetemes postai szolgáltatást nem helyettesítő szolgáltatás esetében a postai küldemények kizárólag egyedileg azonosított, könyvelt küldeményként adhatók fel, és kizárólag személyes átadással, vagy az átvevő által az átvétellel egyidejűleg megadott azonosító kóddal igazolt módon kézbesíthetők.

(3) Speciális többletszolgáltatásnak minősülnek az alábbiak:

- a)* a postai küldemény nyomon követhető kezelése,
- b)* időgarantált szolgáltatás,
- c)* utánvétel szolgáltatás,
- d)* a címzettel – a postai küldemény felvételét követően – egyedileg egyeztetett időpontban történő kézbesítést lehetővé tevő szolgáltatás,
- e)* kizárólag a küldemény címzettjeként megjelölt személy kezéhez történő kézbesítés,
- f)* egyéb olyan, a feladó egyedi igényeinek megfelelően kialakított és egyedi szerződés alapján nyújtott, a küldemény kézbesítéséhez kapcsolódó többletszolgáltatás, amely nem tartozik az egyetemes postai szolgáltatáshoz kötelezően nyújtandó többletszolgáltatások közé, és amely igénybevétele esetén a postai szolgáltatás a felhasználó szempontjából már nem minősül az egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő szolgáltatásnak.

(4) Annak megítélése során, hogy a (3) bekezdés *f)* pontjában foglalt többletszolgáltatás igénybevétele a postai szolgáltatás a felhasználó szempontjából egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő szolgáltatásnak minősül-e, a szolgáltatások jellegzetességeit, ezen belül a hozzáadott értéket képviselő jellemzőket, valamint annak rendeltetését és az árképzést kell irányadónak tekinteni.

III. FEJEZET

PIACRA LÉPÉSI ÉS PIACELHAGYÁSI SZABÁLYOK

4. Jogosultság postai szolgáltatások nyújtására

9. § (1) A 8. §-ban foglalt, az egyetemes postai szolgáltatást nem helyettesítő postai szolgáltatást bármely gazdálkodó szervezet, a 7. § (1) bekezdésében foglalt, az egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő postai szolgáltatást magyarországi székhelyű, vagy az Európai Unió valamely tagállamában letelepedett és Magyarországon telephellyel rendelkező, jogi személyiségű gazdasági társaság nyújthat az e törvényben rögzített feltételek szerint.

(2) Postai szolgáltatás nyújtására való jogosultság és kötelezettség a Hatósághoz történő bejelentést vagy a szolgáltatási engedély megadását követő nyilvántartásba vétellel, továbbá az e törvény szerinti kijelöléssel keletkezik.

5. Postai szolgáltatás bejelentése

10. § (1) A 8. §-ban foglalt, az egyetemes postai szolgáltatást nem helyettesítő postai szolgáltatás bármelyikét (a továbbiakban: bejelentésköteles szolgáltatás) nyújtani kívánó gazdálkodó szervezet köteles az e tevékenység megkezdésére irányuló szándékát a szolgáltatás megkezdése előtt 45 nappal a Hatóságnál nyilvántartásba vétel céljából bejelenteni.

(2) A bejelentésnek tartalmaznia kell a szolgáltatást nyújtani kívánó szervezet, valamint képviselője nevét, cégnevét, székhelycímét, továbbá az alábbiakat:

- a)* a bejelentő cégjegyzékszámát, vagy más hivatalos nyilvántartási, illetve azonosítószámát;
- b)* a Hatósággal való kapcsolattartásra kijelölt személy nevét, elérhetőségét (postacím, telefonszám, e-mail cím);
- c)* a nyújtani kívánt szolgáltatás megnevezését, e törvénynek a szolgáltatást meghatározó rendelkezésére történő hivatkozással;
- d)* a postai küldemények fajtáját (levél, postacsomag vagy egyéb postai küldemény) és tömeghatárát;
- e)* az érintett települések megnevezésével annak a közigazgatási területnek a meghatározását, amelyen a postai szolgáltatást nyújtani kívánja, külön feltüntetve a felvételi és kézbesítési területet, valamint azt a tényt, hogy vállalja-e a külföldön feladott küldemények belföldi kézbesítését vagy a belföldön feladott küldemények külföldi kézbesítését.

(3) A bejelentéshez mellékelni kell az alábbiakat:

- a)* a postai szolgáltatással kapcsolatos általános szerződési feltételeket;
- b)* amennyiben a bejelentő az általános szerződési feltételekben olyan többlétszolgáltatás nyújtását is vállalja, amely más hatóság engedélyéhez, vagy nyilvántartásba vételéhez is kötött, úgy az engedélyt, vagy a bejelentőre vonatkozó harminc napnál nem régebbi okirati igazolást arról, hogy nyilvántartásba vétele megtörtént;
- c)* bejelentő által alkalmazandó – a postai szolgáltató azonosítására alkalmas – jelzés mintáját;
- d)* annak a központi ügyfélszolgálatnak az elérhetőségét (különösen: cím, telefonszám és internet), ahol a felhasználók a szolgáltatásokkal kapcsolatosan érdeklődhetnek, panaszt tehetnek, és ahol kártérítési igényüket bejelenthetik;

e) a titkos információgyűjtésre, illetve titkos adatszerzésre felhatalmazott szervezetekkel való együttműködés teljesítésére vonatkozó nyilatkozatot;

f) a postai szolgáltatás normál üzemmenetéhez szükséges technológiai folyamatok leírását, különös tekintettel a bejelentő által nyújtani kívánt szolgáltatások —értelmező rendelkezésekben foglalt technológiai elemek részletes bemutatására;

g) a 8. § (3) bekezdés f) pontja szerinti szolgáltatás nyújtása esetén az egyedi szerződés tervezetét és a 8. § (4) bekezdésében foglalt körülmények fennállásával kapcsolatos jogi álláspontját;

h) a bejelentő által igénybe venni kívánt közreműködők nevét, elnevezését, vállalkozás esetén azok cégjegyzékszámát, más hivatalos nyilvántartási vagy azonosítószámát és székhelyét annak feltüntetésével, hogy a közreműködő a postai küldemények felvétele, gyűjtése, szállítása, feldolgozása vagy kézbesítése körében jár el;

i) a rendezett munkaügyi kapcsolatok feltételeiről és igazolásának módjáról szóló jogszabályban a rendezett munkaügyi kapcsolatokra vonatkozó feltételek teljesítésének igazolását.

(4) A Hatóság a bejelentéshez mellékelte dokumentumokban foglaltak valódiságát – szükség esetén az általa megkeresett szervek útján – ellenőrzi.

(5) A Hatóság a nyilvántartásba vételt megelőzően ellenőrzi, hogy a bejelentésben foglaltak, valamint az ahhoz csatolt mellékletek megfelelnek-e a jogszabályokban foglalt követelményeknek.

(6) A Hatóság a nyilvántartásba vételt megtagadja, ha

a) a bejelentő nem szerepel a Nemzeti Adó- és Vámhivatal internetes honlapján megtalálható köztartozásmentes adózói adatbázisban, vagy

b) a bejelentő nem igazolja a rendezett munkaügyi kapcsolatok feltételeiről és igazolásának módjáról szóló jogszabályban a rendezett munkaügyi kapcsolatokra vonatkozó feltételek teljesítését, vagy

c) a bejelentésben foglalt adatok és a bejelentéshez csatolt általános szerződési feltételek alapján megállapítható, hogy a bejelentett postai szolgáltatás engedély alapján lenne nyújtható.

(7) A bejelentő – a postai szolgáltatás nyilvántartásba vétele megtagadásának, vagy hiánypótlásra történő felhívás közlésének kivételével – a bejelentésnek a Hatósághoz való beérkezésétől számított negyvenöt nap elteltével a postai szolgáltatás nyújtására jogosulttá válik. Ebben az esetben a postai szolgáltató a szolgáltatás nyújtásának megkezdéséről 8 napon belül tájékoztatni köteles a Hatóságot.

(8) A postai szolgáltató köteles tájékoztatni a Hatóságot, ha a postai szolgáltatás nyújtását – a bejelentés ellenére – a nyilvántartásba vételtől számított kilencven napon belül nem kezdi meg.

6. Postai szolgáltatás engedélyezése

11. § (1) A 7. § (1) bekezdésében foglalt, az egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő postai szolgáltatás a Hatóság engedélye alapján nyújtható (a továbbiakban: engedélyköteles szolgáltatás).

(2) Engedély a kérelmező által kézbesítési területként megjelölt település vagy települések teljes közigazgatási területén történő nyújtására kérhető.

(3) Az engedélykérelemben külön meg kell határozni

a) a belföldön feladott és belföldön kézbesített,

b) a belföldön feladott és külföldön kézbesített,

c) a külföldön feladott és belföldön kézbesített küldeményekkel kapcsolatosan nyújtani kívánt postai szolgáltatásokat, és azok nyújtásának módját.

(4) Engedélyköteles szolgáltatás csak abban az esetben engedélyezhető, ha a szolgáltató prudens működése, valamint a szolgáltatás személyi és tárgyi feltételei biztosítottak, továbbá általános szerződési feltételei összhangban vannak a jogszabályi rendelkezésekkel.

(5) A prudens működéshez szükséges feltételek abban az esetben tekinthetők biztosítottaknak, ha a kérelmező

a) által megadott, a 12. § (1) bekezdés a)-f) pontja szerint meghatározott mellékletekben foglalt információk és adatok igazolják az alapvető követelményeknek megfelelő és a felhasználói jogokat tiszteletben tartó szolgáltatás nyújtására vonatkozó képességét (teljesítőképesség),

b) munkaügyi kapcsolatai rendezettek,

c) rendelkezik a Hatóság elnöke által rendeletben meghatározott mértékű, feltételű, a piacelhagyással kapcsolatos átmeneti intézkedések teljesítését és a szolgáltató által nem teljesített kártérítési igények kielégítését szolgáló vagyoni biztosítékkal.

(6) A személyi feltételek akkor tekinthetők biztosítottaknak, ha a kérelmező vezető tisztségviselője, postai szakmai irányítást vagy a pénzügyi irányítást végző vezető állású munkavállalója az engedélyezési eljárást megelőző 5 éven belül nem volt olyan gazdálkodó szervezetnél vezető tisztségviselő, cégvezető, vezető állású munkavállaló, amelynek fizetése képtelenségét a bíróság jogerősen megállapította és felszámolását elrendelte, feltéve, hogy a felszámolási eljárást a vezetése alatt vagy annak következtében indították.

(7) A (6) bekezdésben foglaltakon túl a személyi feltételek abban az esetben tekinthetők biztosítottaknak, ha a kérelmező vezető tisztségviselője – amennyiben e tevékenységét munkaviszony alapján végzi – vagy postai szakmai irányítást végző vezető állású munkavállalója az irányító tevékenységét teljes munkaidőben végzi, és

a) rendelkezik felsőfokú postai vagy logisztikai szakirányú végzettséggel, vagy más felsőfokú végzettséggel és legalább 2 év időtartamú postai vagy logisztikai gyakorlattal,

b) büntetlen előéletű, valamint nem áll postai szolgáltatás nyújtását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt,

c) az engedélyezési eljárás megindítását megelőző 5 éven belül nem volt olyan postai szolgáltatónál vezető tisztségviselő, cégvezető vagy postai szakmai irányítást végző vezető állású munkavállaló,

ca) amelynek az engedélyét e vezető tevékenységének ideje alatt felmerült jogsértés miatt a Hatóság visszavonta vagy bejelentés alapján működő szolgáltató esetében a tevékenység végzését megtiltotta, vagy

cb) amellyel szemben a Hatóság a postai szolgáltatás engedély vagy bejelentés nélküli végzése, vagy az adatszolgáltatási kötelezettség nem teljesítése miatt e vezető tevékenységének ideje alatt felmerült jogsértés miatt jogerős határozatában bírságot szabott ki.

(8) A tárgyi feltételek akkor tekinthetők biztosítottaknak, ha a kérelmező rendelkezik a nyújtani kívánt postai szolgáltatáshoz az általa ellátni kívánt földrajzi (közigazgatási) területre és a kezelni kívánt postai küldemény mennyiségre való tekintettel minimálisan szükséges és alkalmas postai szolgáltatóhelyekkel, felvételi és kézbesítési pontokkal, ügyfélszolgálati helyekkel, gépjárműparkkal és egyéb technikai eszközökkel. Amennyiben a kérelmező működési modellje szerint szükséges, úgy az igénybe venni kívánt postai szolgáltatóval megkötött hálózati hozzáférési szerződés vagy szerződések is a tárgyi feltételek részét képezik.

12. § (1) A szolgáltatási engedély iránti kérelemnek a 10. § (2) bekezdésében meghatározott adatok, illetve 10. § (3) bekezdés *a)-e)*, *h)* és *i)* pontja szerinti mellékletek mellett, a prudens működés igazolása érdekében, külön mellékletként tartalmaznia kell

a) a postai szolgáltatás normál üzemmenetéhez szükséges technológiai folyamatok leírását;

b) a postai szolgáltatás nyújtását bemutató – az engedélykérelemben szereplő időtartamra vonatkozó – részletes működési modellt;

c) az igénybe venni kívánt postai szolgáltatóval megkötött hálózati hozzáférési szerződést, ha a kérelmező működési modellje szerint szükséges;

d) a kérelmező vállalatirányítási, belső ellenőrzési és független szakértővel jóváhagyott minőségirányítási rendszerének leírását, ideértve a kockázatkezelési és számviteli eljárásokat is, továbbá üzletmenet-folytonossági tervét;

e) a kérelmező szervezeti felépítésének és felelősségi köreinek bemutatását, szervezeti és működési szabályzatát;

f) igazolást a 11. § (5) bekezdés *c)* pontja szerinti vagyoni biztosíték rendelkezésre állásáról.

(2) A kérelmező prudens működésére vonatkozóan a Hatóság ellenőrzi továbbá, hogy a kérelmező szerepel a Nemzeti Adó- és Vámhivatal internetes honlapján megtalálható köztartozásmentes adózói adatbázisban.

(3) A 11. § (7) bekezdés *b)* pontjában foglalt feltételeknek való megfelelés bemutatása érdekében a postai szolgáltatás engedélyezése iránti kérelem benyújtásával egyidejűleg

a) a 11. § (7) bekezdésében foglalt személyek hatósági bizonyítvánnyal igazolják azt a tényt, hogy büntetlen előéletűek, valamint nem állnak a postai szolgáltatás nyújtását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt, vagy

b) kéri, hogy azon tények fennállására vonatkozó adatokat, hogy büntetlen előéletűek, valamint nem állnak a postai szolgáltatás nyújtását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt, a bünygyi nyilvántartó szerv a Hatóság részére – annak a postai szolgáltatás nyújtásának engedélyezése iránti kérelem elbírálása céljából benyújtott adatigénylése alapján – továbbítsa. Az adatigénylés során a Hatóság a (4) bekezdésben meghatározott adatokat igényelheti a bünygyi nyilvántartó szervtől.

(4) A Hatóság a postai szolgáltatás nyújtásának időtartama alatt folytatott hatósági ellenőrzés keretében ellenőrizheti azt is, hogy a 11. § (7) bekezdésében foglalt személyek büntetlen előéletűek-e, és nem állnak-e a postai szolgáltatás nyújtását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt. A hatósági ellenőrzés céljából a Hatóság adatot igényelhet a bünygyi nyilvántartási rendszerből. Az adatigénylés kizárólag azon adatra irányulhat, hogy a 11. § (7) bekezdésében foglalt személyek büntetlen előéletűek-e, és nem állnak-e a postai szolgáltatás nyújtását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt.

(5) A Hatóság az engedélyezési eljárás során megismert személyes adatokat

a) a postai szolgáltatás nyújtásának engedélyezése iránti eljárás jogerős befejezéséig vagy

b) a postai szolgáltatás nyújtásának engedélyezése esetén a hatósági ellenőrzés időtartamára vagy az engedély visszavonására irányuló eljárásban az eljárás jogerős befejezéséig

kezeli.

(6) A Hatóság az engedély iránti kérelemben és a kérelemhez mellékelte dokumentumokban foglaltak valóságát és megfelelőségét – szükség esetén az általa megkeresett szervek útján – ellenőrzi.

(7) A postai szolgáltatási engedély határozatlan időre szól.

(8) A szolgáltató köteles tájékoztatni a Hatóságot, ha a postai szolgáltatás nyújtását az engedély jogerőre emelkedését követő kilencven napon belül nem kezdi meg.

7. A változások bejelentése, a postai szolgáltatás megszüntetése és megszűnése

13. § (1) A postai szolgáltatási engedély iránti kérelem vagy a postai szolgáltatás nyilvántartása céljából tett bejelentés kötelező tartalmi elemeiben, vagy a hatósági nyilvántartásban szereplő személyi és tárgyi feltételeiben, a szolgáltatás minőségét és a vagyoni biztosítékot érintő körülményekben bekövetkezett változásokat a postai szolgáltató legkésőbb a változás alkalmazásának tervezett kezdőnapját megelőző 45. napon, az általános szerződési feltételekben bekövetkezett változásokat legkésőbb a változás alkalmazásának tervezett kezdőnapját megelőző 15. napon köteles bejelenteni a Hatóságnak. Előre nem tervezhető változások esetén a postai szolgáltató a már bekövetkezett változásokat azok bekövetkeztétől számított 8 napon belül köteles bejelenteni a Hatóságnak.

(2) A postai szolgáltatás nyújtásának megszüntetési szándékát a postai szolgáltató bejelentésköteles szolgáltatás esetén a megszüntetés előtt legalább 45 nappal, engedélyköteles szolgáltatás esetén a megszüntetés előtt legalább 90 nappal köteles bejelenteni a Hatóságnak. Amennyiben a postai szolgáltató jogutód nélküli megszűnéséről döntött, úgy e tényről a Hatóságot a megszűnés időpontja előtt legalább 45 nappal köteles bejelentésben tájékoztatni.

(3) Abban az esetben, ha a bíróság jogerősen elrendelte a postai szolgáltató felszámolását, e tényről a felszámoló 8 napon belül bejelentésben köteles tájékoztatni a Hatóságot.

(4) A felszámoló a Hatóság részére a (3) bekezdés alapján tett bejelentésével egyidejűleg köteles a felhasználókat is tájékoztatni. A szolgáltatás megszüntetéséről és annak időpontjáról szóló tájékoztatást az egész országra kiterjedő szolgáltatást nyújtó szolgáltató legalább két országos napilapban, ennél kisebb közigazgatási területre kiterjedő szolgáltatás esetén a helyben szokásos módon köteles közzétenni.

(5) A Hatóság a 8. § (1) bekezdése, illetve a 11. § (3) bekezdése szerinti szolgáltatási kategóriában nyilvántartott postai szolgáltatás megszüntetésére vonatkozó bejelentés alapján a postai szolgáltatást, illetve a postai szolgáltatásnyújtás teljes megszüntetésére vonatkozó bejelentés alapján a postai szolgáltatót a nyilvántartásából törli. A postai szolgáltató a megszüntetés tervezett időpontját megelőző 45. naptól kezdődően

a) postai szolgáltatás megszüntetése esetén a törlendő postai szolgáltatási kategóriába tartozó,

b) a postai szolgáltató megszűnése esetén pedig újabb postai szolgáltatási

szervezést nem köthet. A postai szolgáltató a már megkötött szerződésekből eredő kötelezettségeit köteles teljesíteni. A kezelésében lévő postai küldeményeket kézbesíteni, valamint a postai szolgáltatásból származó kártérítési és egyéb igényeket köteles e törvény szabályai szerint teljesíteni.

(6) A Hatóság törli nyilvántartásából a postai szolgáltatást, ha annak nyújtását a postai szolgáltató a nyilvántartásba vételtől számított kilencven napon belül nem kezdi meg, vagy ha a jogszabályban foglaltak szerinti – jogerős és végrehajtható – határozatával a postai szolgáltató engedélyét visszavonta, a postai szolgáltató felhagy az engedélyköteles szolgáltatás nyújtásával, vagy ha a Hatóság megtiltotta bejelentésköteles szolgáltatás nyújtását.

(7) A Hatóság a postai szolgáltató engedélyét visszavonja és törli a nyilvántartásból az engedélyköteles szolgáltatást nyújtót, amennyiben

a) a postai szolgáltató terhére egy naptári éven belül második alkalommal megállapítja a 37. § (1) bekezdésében pontjában foglalt foglalkoztatási előírás megsértését,

b) a szolgáltató terhére egy naptári éven belül második alkalommal kerül megállapításra a rendezett munkaügyi kapcsolatok jogszabályban megállapított feltételeinek való megfelelés hiánya miatti jogsértés.

IV. FEJEZET **AZ EGYETEMES POSTAI SZOLGÁLTATÁS**

8. Az egyetemes postai szolgáltatás általános szabályai

14. § (1) Az egyetemes postai szolgáltatás biztosítása állami feladat, melynek az állam az egyetemes postai szolgáltató útján tesz eleget.

(2) A gazdasági és társadalmi igények folyamatos változásának való megfelelés, valamint az egyetemes postai szolgáltatás egyes részletes szabályainak megállapítása érdekében a postaügyért felelős miniszter (a továbbiakban: Miniszter) az államháztartásért felelős miniszter egyetértésével az egyetemes postai szolgáltatóval Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződést köt.

(3) Az egyetemes postai szolgáltatás közérdekű jellege miatt az egyetemes postai szolgáltatás ellátása érdekében működtetett postai hálózat fejlesztése (felvételi- és kézbesítési pontok kialakítása és rekonstrukciója) a területfejlesztés része, melyet az állam a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló törvényben foglaltak szerint területfejlesztést szolgáló pénzügyi eszközökből támogathat, valamint pénzügyi kedvezményekben részesíthet.

(4) Az egyetemes postai szolgáltatás keretében az egyetemes postai szolgáltató biztosítja a 6. § (2)-(3) bekezdésében foglalt postai küldemények munkanaponkénti felvételét, valamint a 15. § (3) bekezdésében megállapított kötelezettség teljesítésével és jogszabályban meghatározott kivételek figyelembevételével a cím helyén történő kézbesítés megkísérlését. A cím helyén történő kézbesítésre vonatkozó kötelezettség teljesítése alól az egyetemes postai szolgáltató a Hatóság döntése alapján mentesül ott, ahol annak teljesítése rendkívüli földrajzi, illetve infrastrukturális körülmények következtében nem, vagy csak aránytalan nehézséggel lehetséges.

(5) A kézbesítési pontra címzett és ott kézbesítendő („postán maradó”) – az egyetemes postai szolgáltatás keretében feladható vagy kézbesíthető – postai küldemények kézbesítését az egyetemes postai szolgáltató az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződésben megállapítottak szerint köteles biztosítani.

(6) Az egyetemes postai szolgáltató a címzettel kötött külön szerződés alapján az egyetemes postai szolgáltatás keretében feladható vagy kézbesíthető postai küldemények vonatkozásában köteles a címzett által megfizetett külön díj ellenében utánküldés szolgáltatást nyújtani, és ennek keretében a küldemény kézbesítését annak címe helyett a címzett által megadott új belföldi címre a szerződés megkötésétől számított legkevesebb 30 napig biztosítani.

(7) Az egyetemes postai szolgáltató által kötelezően ellátandó postai szolgáltatást kizárólag e törvény vagy az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződés állapíthat meg.

(8) Az egyetemes postai szolgáltató – azonos feltételek esetén – egyetemes postai szolgáltatásait az egyenlő bánásmód követelményét megtartva, azonos szerződési feltételrendszer keretében köteles nyújtani a feladók és címzettek számára.

9. Az egyetemes postai szolgáltatások alapvető minőségi követelményei

15. § (1) Belföldi forgalomban az egyetemes postai szolgáltatás keretében a küldeményenkénti díjszabás alapján feladott elsőbbségi levélküldemények legalább 85%-át a feladást követő munkanap, legalább 97%-át a feladást követő harmadik munkanap végéig kézbesíteni kell, vagy meg kell kísérelni a kézbesítést. Az Európai Unió tagállamai közötti forgalomban az egyetemes postai szolgáltatónak úgy kell eljárnia, hogy az elsőbbségiként feladott levélküldemények legalább 85%-a esetében a feladást követő harmadik munkanap, legalább 97%-a esetében a feladást követő ötödik munkanap végéig sor kerülhessen a kézbesítésére vagy a kézbesítés megkísérlésére.

(2) A küldeményenkénti díjszabás alapján feladható nem elsőbbségi levélküldemények, valamint az egyetemes postai szolgáltatásként feladható csomagküldemények és egyéb tartalmú küldemények kötelezően teljesítendő átfutási idejét a Miniszter az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződésben határozza meg.

(3) Az egyetemes postai szolgáltató az egyetemes postai szolgáltatás nyújtását köteles úgy megszervezni és működtetni, hogy az átfutási idő belföldi forgalomban az (1)-(2) bekezdésben meghatározottak szerint teljesüljön, feltételezve, hogy az egyetemes postai hálózatba való elhelyezés az aktuális felvételi pontra a meghatározott tárgynapi utolsó gyűjtési időpont előtt megtörténik. Ha a postai küldemény elhelyezése az utolsó gyűjtési időpontot követően valósul meg, az elhelyezés napjaként a következő gyűjtési napot kell számításba venni.

(4) Az elveszett, megsemmisült vagy megsérült könyvelt küldeményeknek a feladott könyvelt küldemények számához viszonyított maximális arányára vonatkozó – a szolgáltatás megbízhatóságát leíró – követelményeket az egyetemes postai szolgáltatás keretében feladott könyvelt küldemények vonatkozásában a Miniszter az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződésben határozza meg.

10. Az egyetemes postai szolgáltatás elérhetősége

16. § (1) Az egyetemes postai szolgáltató köteles az egyetemes postai szolgáltatás elérését lehetővé tevő felvételi és kézbesítési pontok számát, elhelyezését és időbeli elérhetőségét úgy meghatározni, hogy az alkalmazkodjon a felhasználók igényeihez.

(2) Az egyetemes postai szolgáltatás keretében a postai küldemények felvételét és kézbesítését minden településen biztosítani kell.

(3) Az egyetemes postai szolgáltató az egyetemes postai szolgáltatási kötelezettség teljesítéséhez szükséges hálózatát köteles úgy szervezni, hogy a felvételi pontok – bele nem értve a levélgyűjtő szekrényeket – ne legyenek légvonalban 5 km-nél tovább a lakosság 95 %-ától és légvonalban 10 km-nél tovább a lakosság 99,5 %-tól.

(4) Az egyetemes postai szolgáltató

a) településenként legalább egy kézbesítési ponton,

b) huszonötözernél nagyobb – bejelentett lakóhellyel rendelkező – népességszámú településeken huszonöt ezer lakosonként legalább egy kézbesítési ponton

köteles – a személyes kézbesítés sikertelensége esetén a jogosult átvevő részére történő rendelkezésre tartásával – a levélküldemény és a hivatalos irat kézbesítését lehetővé tenni.

(5) Az egyetemes postai szolgáltató levélgyűjtő szekrényt vagy más, a levélküldemények sérülésmentes és biztonságos felvételére szolgáló eszközt minden településen köteles fenntartani.

(6) Az (1)-(5) bekezdésben foglalt követelmények teljesítésének részletes szabályait a Miniszter az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződésben határozza meg.

11. Az egyetemes postai szolgáltatás díja

17. § (1) Az egyetemes postai szolgáltatások díjának kialakítása során az alábbi követelményeket kell figyelembe venni:

a) a díjnak a szolgáltatás nyújtásának költségein kell alapulniuk, és ez által ösztönözniük kell a hatékony szolgáltatásnyújtást,

b) a díjképzésnek áttekinthetőnek, a díjnak megkülönböztetéstől mentesnek és a felhasználók által megfizethetőnek kell lenniük és biztosítaniuk kell, hogy az egyetemes postai szolgáltatás földrajzi elhelyezkedéstől függetlenül igénybevehető legyen.

(2) Az egyetemes postai szolgáltatás keretében, küldeményenkénti díjszabás szerint feladott, azonos tömegkategóriába tartozó és azonos fajtájú belföldi küldemények díját úgy kell megállapítani, hogy azok az egész ország területén azonosak legyenek függetlenül a feladás és a kézbesítés helyétől.

(3) A küldeményenkénti díjszabás szerint feladott, 50 grammot meg nem haladó tömegű, belföldi levélküldemények, valamint a hivatalos iratokkal kapcsolatos belföldi szolgáltatás díjának meghatározási módszerét a Miniszter – az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben – rendeletben állapítja meg.

12. Az egyetemes postai szolgáltató kijelölése

18. § (1) Tekintettel az egyetemes postai szolgáltatásnak a társadalmi és területi kohézióban játszott szerepére, az annak folyamatos biztosítására vonatkozó állami feladat ellátására e törvény 2020. december 31-ig a Magyar Posta Zrt-t jelöli ki. Az egyetemes postai szolgáltató e kijelölés alapján az egyetemes postai szolgáltatás nyújtására köteles és jogosult, valamint jogosult a 7. § (2) bekezdésében foglalt egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő szolgáltatások nyújtására. Az egyetemes postai szolgáltató a 7. § (2) bekezdés *a)* pontjában meghatározott szolgáltatás esetén a szolgáltatás megkezdése előtt 15 nappal köteles benyújtani a Hatóság részére a 10. § (2) bekezdés *c)*, *d)* és *e)* pontjában, a 10. § (3) bekezdés *a)*, *b)* pontjában, továbbá 12. § (1) bekezdés *a)* és *c)* pontjában meghatározott dokumentumokat.

(2) Az egyetemes postai szolgáltatás folyamatosságának biztosítása érdekében a Hatóság az egyetemes postai szolgáltatási jogosultság megszűnését megelőző naptári év utolsó napjáig, első alkalommal 2019. június 30-ig, beszámolót készít a jogosultsági időszak vonatkozásában az egyetemes postai szolgáltatás biztosításának általános hatósági tapasztalatairól, beleértve az egyetemes postai szolgáltatás minőségének, nettó költségének, finanszírozásának alakulását, továbbá tájékoztatást ad a különböző szolgáltatásokat igénybevevő felhasználók elégedettségének alakulásáról, valamint a postai piac fejlődéséről. A beszámolóban szereplő megállapítások függvényében a Miniszter meghatározza az egyetemes postai szolgáltatás ellátása további biztosításának leghatékonyabb és legmegfelelőbb mechanizmusát, tiszteletben tartva az objektivitás, az átláthatóság, a megkülönböztetésmentesség, az arányosság és a lehető legkisebb mértékű piactorzítás elveit.

(3) Amennyiben a Hatóság beszámolójában alátámasztja, hogy több olyan postai szolgáltató is működik, amely az egyetemes postai szolgáltatást az ország teljes területére kiterjedően, biztonságosan és az egyetemes postai szolgáltatóra meghatározott minőségi követelményeket legalább változatlan színvonalon teljesítve képes nyújtani úgy, hogy ezzel az egyetemes postai szolgáltatás összköltsége várhatóan csökken, az egyetemes postai szolgáltatás nyújtására nyilvános pályázatot kell kiírni.

(4) Amennyiben a javaslatot alátámasztó vizsgálatok és elemzések azt igazolják, hogy az egyetemes postai szolgáltatóra meghatározott minőségi követelmények legalább változatlan színvonalú teljesítése mellett az egyetemes postai szolgáltatás összköltségének csökkenése várható az által, ha annak biztosítását régióként vagy szolgáltatáselemként különböző postai szolgáltató látja el, a nyilvános pályázatot ennek figyelembevételével kell kiírni.

(5) A (3) vagy (4) bekezdés szerinti, átlátható és diszkriminációtól mentes nyilvános pályázat szabályait a Miniszter rendeletben határozza meg. A pályázati eljárást a Hatóság folytatja le, és tesz javaslatot a Miniszter részére az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződés vagy Szerződések megkötésére.

(6) Amennyiben a nyilvános pályázat kiírásának feltételei nem teljesülnek, úgy a Hatóság javaslatot tesz a Miniszter részére az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződés meghosszabbítására.

13. Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződés

19. § (1) Az egyetemes postai szolgáltató és az Állam nevében a Miniszter az államháztartásért felelős miniszter egyetértésével – a társadalmi, gazdasági és területfejlesztési igényekhez történő rugalmas igazodás érdekében és figyelembe véve az átláthatóság, az arányosság és a megkülönböztetésmentesség, valamint az államháztartás teherbíró képességének szempontjait – az egyetemes postai szolgáltatás és az egyetemes postai szolgáltató egyéb kötelezettségei ellátásának részletes szabályairól egyetemes postai közszolgáltatási szerződésben állapodnak meg.

(2) Az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződésnek tartalmaznia kell

a) a küldeményenkénti díjszabás alapján feladható nem elsőbbségi levélküldemények, valamint az egyetemes postai szolgáltatásként feladható csomagküldemények és egyéb tartalmú küldemények kötelezően teljesítendő átfutási idejét;

b) az elveszett, megsemmisült vagy megsérült könyvelt postai küldeményeknek a feladott könyvelt postai küldemények számához viszonyított maximális arányára vonatkozó – a szolgáltatás megbízhatóságát leíró – követelményeket;

c) az egyetemes postai szolgáltatás igénybevételét lehetővé tevő felvételi- és kézbesítési pontok területi elhelyezkedésére és időbeli hozzáférhetőségére vonatkozó részletes követelményeket, szükség szerint a felvételi- és kézbesítési pontok számát;

d) az egyetemes postai szolgáltató méltánytalan többletterhének a 29. § szerinti megtérítésére vonatkozó részletes szabályokat;

e) az egyetemes postai szolgáltatás igénybevételének akadályozottsága esetére vonatkozó részletes szabályokat;

f) a postabélyeg kibocsátására, forgalomba hozatalára és forgalomból történő kivonására, valamint érvényességére vonatkozó részletes szabályokat.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott követelmények teljesítése vonatkozásában az egyetemes postai szolgáltatót szerződéskötési kötelezettség terheli.

(4) Az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződést a felek határozott időre kötik, a határozott idő megegyezik az egyetemes postai szolgáltató kijelölési időtartamával. Az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződés a felek közös megegyezésével módosítható.

(5) Az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződés bármely, az egyetemes szolgáltatás méltánytalan többletterhét is érintő módosítása esetén az egyetemes postai szolgáltató köteles tájékoztatni a Minisztert arról, hogy a módosítás várhatóan mennyiben és milyen mértékben érinti az egyetemes postai szolgáltatás többletterhét. A postai szolgáltatás felhasználóit is érintő módosítás esetén a módosításról annak hatálybalépése előtt legalább 30 nappal tájékoztatni kell a felhasználókat.

(6) A Miniszter a Hatóság általános hatósági felügyeleti és piacfelügyeleti tevékenységének elősegítése érdekében az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződés és annak módosítására irányuló szerződés megkötését követően haladéktalanul tájékoztatja a Hatóságot annak tartalmáról.

(7) Az egyetemes szolgáltató köteles a honlapján keresztül tájékoztatni a nyilvánosságot az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződés minden olyan rendelkezéséről, amely az egyetemes postai szolgáltatás igénybevételét érinti. Az egyetemes postai szolgáltató e rendelkezéseket köteles általános szerződési feltételeiben is feltüntetni.

14. Az egyetemes postai szolgáltatás ellenőrzése

20. § (1) Az egyetemes postai szolgáltatás ellátását és a szolgáltatás díjának megállapítására vonatkozó előírások érvényesülését a Hatóság ellenőrzi. A Hatóság az egyetemes postai szolgáltatás ellátásával kapcsolatos ellenőrzési tapasztalatairól, a szolgáltatásminőség alakulásáról évente beszámolót készít, legkésőbb a tárgyévet követő év május 31-ig. A beszámolót a Hatóság internetes oldalán közzéteszi. A Hatóság e beszámolóban szükség esetén javaslatot tesz az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződés módosítására.

(2) Az egyetemes postai szolgáltató az egyetemes postai szolgáltatási kötelezettség ellenőrzése során együttműködik a Hatósággal, ennek keretében köteles különösen az adatszolgáltatási kötelezettségének eleget tenni, továbbá évente, legkésőbb a tárgyévet követő március 31-ig beszámolni az egyetemes postai szolgáltatásokra vonatkozó, a törvényben és az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződésben előírt minőségi követelmények teljesítéséről és az ezekkel kapcsolatos minőségbiztosítási tevékenységéről.

(3) Amennyiben a Hatóság megállapítja, hogy az egyetemes postai szolgáltató tartósan nem tesz eleget az egyetemes postai szolgáltatási kötelezettségének, – a VIII. fejezetben rögzített, a jogsértés súlyával arányos jogkövetkezményeken túl – határidő tűzésével intézkedési terv összeállítására kötelezheti az egyetemes postai szolgáltatót.

(4) Amennyiben az egyetemes postai szolgáltatás az intézkedési tervben foglaltak ellenére nem biztosított, az egyetemes postai szolgáltatás biztosítása érdekében a Hatóság javaslatot tesz a Miniszternek nyilvános pályázat lefolytatására, és egyetemes postai szolgáltató vagy szolgáltatók kijelölésére.

15. Az egyetemes postai szolgáltatás nyújtásának méltánytalan többletterhe

21. § (1) Az egyetemes postai szolgáltatási kötelezettség nettó költsége az egyetemes postai szolgáltatás nyújtásával kapcsolatban felmerülő költség. A nettó költség az egyetemes postai szolgáltató egyetemes postai szolgáltatási kötelezettséggel együtt járó és egyetemes postai szolgáltatási kötelezettség nélkül jelentkező nettó költségeinek különbözeteként számítható ki. A nettó költség számításakor figyelembe kell venni az egyetemes postai szolgáltatónál keletkező

előnyöket, beleértve a nem tárgyi és piaci előnyöket, továbbá az ésszerű nyereséghez való jogot és a költséghatékonyági ösztönzőket.

(2) Az egyetemes postai szolgáltatások költségszámítására és a költségelszámolási rendszerre, valamint az egyetemes postai szolgáltatási kötelezettség nettó költségének számítására vonatkozó részletes szabályokat a Miniszter rendeletben határozza meg.

(3) Amennyiben az egyetemes postai szolgáltatás nettó költsége meghaladja az egyetemes postai szolgáltató egyetemes postai szolgáltatásokhoz kapcsolódó költségeinek 1 százalékát, ezen összeg az egyetemes postai szolgáltató méltánytalan többletterhe (a továbbiakban: méltánytalan többletterhe). Az egyetemes postai szolgáltatás méltánytalan többletterhének meghatározására vonatkozó, a jogszabályoknak megfelelő számításokkal alátámasztott kérelmét az egyetemes postai szolgáltató a tárgyévét követő június 30-ig nyújthatja be a Hatósághoz.

(4) A Hatóság ellenőrzi az egyetemes postai szolgáltató által benyújtott számítások jogszabályi megfelelőségét és helyességét. A Hatóság az ellenőrzés során a döntés meghozatala előtt legfeljebb egy alkalommal rendelheti el a benyújtott számítások hiánypótlás keretében történő kiegészítését. Ha az ellenőrzés során a Hatóság megállapítja ezek megfelelőségét, és határozatot hoz a méltánytalan többletterhe összegéről. A Hatóság döntését honlapján is közzéteszi.

16. Egyetemes Postai Szolgáltatást Támogató Számla

22. § (1) Amikor a Hatóság első alkalommal hoz határozatot arról, hogy az egyetemes postai szolgáltatás nyújtásához kapcsolódóan az egyetemes postai szolgáltató méltánytalan többletterhe fennáll, e többletterhe mérséklése érdekében a Hatóság a Magyar Államkincstár által vezetett Egyetemes Postai Szolgáltatást Támogató Számlát (a továbbiakban: Számla) hoz létre és kezel.

(2) A Számla bevétele kizárólag az egyetemes postai szolgáltatás ellátására irányuló kötelezettség méltánytalan többletterhének megtérítésére fordítható, más célra nem használható fel. A Számlára történő be- és kifizetések után általános forgalmi adó-fizetési kötelezettség nem keletkezik. A befolyt bevételekről és azok kifizetéséről készült kimutatást a Kormány rendeletében meghatározott tartalommal a Hatóság évente közzéteszi.

23. § (1) A Számla forrásait a releváns – azaz az egyetemes és az egyetemes postai szolgáltatásokat helyettesítő – szolgáltatási piacokon tevékenykedő szolgáltatók (2)-(4) bekezdés szerinti hozzájárulásai képezik.

(2) Amennyiben az egyetemes postai szolgáltatás nyújtásával összefüggésben az egyetemes postai szolgáltatónál a 21. § (4) bekezdése szerinti méltánytalan többletterhe jelentkezik, a releváns piacokon postai szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók az ezen szolgáltatások teljes piacán meglévő piaci részesedésük arányában, legfeljebb azonban a (4) bekezdésben megállapított mértékig kötelesek hozzájárulást fizetni.

(3) Az egyes szolgáltatók piaci részesedésének mértéke az adott szolgáltatónak a releváns piacokon nyújtott szolgáltatásokból származó értékesítési nettó árbevételének és a valamennyi, ilyen szolgáltatást nyújtó szolgáltatónak az ezen piacokon nyújtott szolgáltatásokból származó értékesítési nettó árbevételének a hányadosa.

(4) A 21. § (3) bekezdésében meghatározott finanszírozási igénytől függetlenül a postai szolgáltató legfeljebb a releváns piacokon nyújtott szolgáltatásokból származó nettó értékesítési árbevételének a Kormány rendeletében meghatározott mértékű befizetésére kötelezhető. Az egyetemes postai szolgáltató a rá kirótt hozzájárulási kötelezettség befizetése alól felmentést kap. A megtérítendő méltánytalan többletterhe összege ezen összeggel csökken.

(5) A releváns piacokon postai szolgáltatásokat nyújtó szolgáltató köteles legkésőbb minden év június 30-ig adatszolgáltatás útján tájékoztatni a Hatóságot az ezen piacokon nyújtott szolgáltatásokból származó értékesítési nettó árbevételének 58. § (5) bekezdése szerinti mértékéről. A Hatóság jogosult ellenőrizni az adatszolgáltatás hitelességét. Amennyiben a releváns piacokon postai szolgáltatásokat nyújtó szolgáltató adatszolgáltatási kötelezettségének határidőre nem tesz eleget, a Hatóság köteles 15 napos határidővel felszólítani kötelezettsége teljesítésére. E határidő elmulasztása esetében a Hatóság ezen szolgáltató számviteli törvény szerinti beszámolójában szereplő teljes értékesítési nettó árbevételét a releváns piacokon nyújtott szolgáltatásból származónak tekinti.

(6) A releváns piacokon postai szolgáltatást nyújtó szolgáltató hozzájárulás-fizetési kötelezettségének mértékét a Hatóság a 21. § (4) bekezdésében meghatározott, az egyetemes postai szolgáltatás nettó költségének méltánytalan többletterhét megállapító határozat jogerőre emelkedésével egyidejűleg, a szolgáltató piacrészesedése alapján az (5) bekezdés szerint rendelkezésre álló adatok figyelembevételével, és a (3)-(4) bekezdésben meghatározott számítási mód alkalmazásával határozatban állapítja meg.

(7) A Hatóság határozatában kötelezi

a) az érintett szolgáltatókat a (6) bekezdés szerint megállapított mértékű hozzájárulás befizetési kötelezettség 15 napon belüli teljesítésére,

b) az egyetemes postai szolgáltatót a hozzájárulási kötelezettsége mértékével azonos összeg egyetemes postai szolgáltatás nettó költsége méltánytalan többletterhének mérséklése céljából történő felhasználására.

(8) A Hatóság határozata fellebbezésre való tekintet nélkül végrehajtható. A befizetési kötelezettség adók módján behajtható köztartozásnak minősül.

(9) A befizetési kötelezettség nem, vagy nem a (7) bekezdés a) pont szerinti határozatban foglalt kötelezésnek megfelelő teljesítése esetén a Hatóság a szolgáltatási engedélyt a fokozatosság elve alkalmazásának mellőzésével visszavonja.

(10) A Hatóság intézkedik a (6) bekezdés alapján megállapított mértékű befizetések az egyetemes postai szolgáltató részére történő átutalásáról. A Hatóságnak az átutalást legkésőbb a befizetések Számlán történő jóváírását követő nyolcadik munkanapon kell teljesítenie.

17. Az egyetemes postai szolgáltató különleges jogai és kötelezettségei

24. § (1) Az egyetemes postai szolgáltató kizárólagosan jogosult a postakürt ábra és stilizált változatának az e törvény hatályát érintő használatára, valamint a „Magyarország” felirattal, vagy annak idegen nyelvű megfelelőjével rendelkező bérmentesítési-lenyomat használatára, továbbá postabélyeg és „Magyarország” felirattal, vagy annak idegen nyelvű megfelelőjével rendelkező egyéb postai értékcsikk kibocsátására, forgalomba hozatalára, forgalomból való kivonására.

(2) Az éves postabélyeg-kibocsátási tématerv összeállítása érdekében az egyetemes postai szolgáltató köteles témakijelölő bizottságot működtetni, amelybe a Miniszter és a Hatóság Elnöke egy-egy tagot delegál. A témakijelölő bizottság javaslata alapján az éves postabélyeg-kibocsátási tématervet a Miniszter hagyja jóvá.

(3) A levélküldeményekkel kapcsolatos postai szolgáltatások díjának megfizetésére az egyetemes postai szolgáltató köteles elfogadni a Magyarországon kibocsátott, érvényben lévő postabélyeget és az Egyetemes Postaegyezmény alapján kibocsátott válaszdíj-szelvényeket.

25. § (1) Az Egyetemes Postaegyesület Alapokmányában meghatározott kijelölt szolgáltatóra vonatkozó jogok és kötelezettségek az egyetemes postai szolgáltatót jogosítják és kötelezik.

(2) Az egyetemes postai szolgáltató az (1) bekezdés alapján nemzetközi postautalvány szolgáltatást köteles nyújtani. Nemzetközi postautalványnak az a papíralapú nemzetközi viszonylatú készpénzküldési szolgáltatás minősül, amelyet az egyetemes postai szolgáltató az Egyetemes Postaegyesület Alapokmánya alapján megkötött nemzetközi szerződést kihirdető jogszabály, vagy ezek rendelkezése szerint megkötött külön megállapodás alapján teljesít.

(3) Nemzetközi postautalvány-szolgáltatás tekintetében nem minősül az üzleti titok sérelmének a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2007. évi CXXXVI. törvény (a továbbiakban: Pmt.) 22. § (1)-(2) bekezdése alapján a pénzügyi információs egységként működő hatóság és a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete részére történő adatátadás, továbbá a pénzáttalásokat kísérő megbízási adatokról szóló, 2006. november 15-i 1781/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 4. cikkében meghatározott adatoknak a rendelet hatálya alá tartozó kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatója és közvetítő pénzforgalmi szolgáltató számára a rendelet által meghatározott esetekben történő továbbítása.

(4) Nemzetközi postautalvány-szolgáltatás tekintetében az üzleti titok megtartásának kötelezettsége nem áll fenn abban az esetben sem, ha

a) az egyetemes postai szolgáltató a Pmt.-ben meghatározott bejelentési kötelezettségét teljesíti;

b) a pénzügyi információs egységként működő hatóság – a Pmt.-ben meghatározott feladatkörében eljárva vagy külföldi pénzügyi információs egység írásbeli megkeresése teljesítése céljából, ha a megkeresés tartalmazza a külföldi adatkérő által aláírt titoktartási záradékot – írásban kér üzleti titoknak minősülő adatot az egyetemes postai szolgáltatótól;

c) a Pmt. 7-9. §-ában meghatározott adatok a Pmt. hatálya alá tartozó szolgáltató számára a Pmt. 19. §-ában meghatározott eseteiben kerülnek átadásra.

26. § (1) Az egyetemes postai szolgáltató köteles a Hpt. 2. számú melléklet I. Fejezet 16. pontja szerinti készpénzáttalást, valamint a Hpt. 2. számú melléklet I. Fejezet 9. pontja szerinti fizetési számláról történő készpénzkifizetést lehetővé tevő szolgáltatást és készpénzbefizetést lehetővé tevő szolgáltatást végezni, és ennek érdekében Posta Elszámoló Központot működtetni.

(2) Az egyetemes postai szolgáltató a pénzforgalom lebonyolításáról szóló MNB rendeletnek (a továbbiakban: MNB rendelet) azon előírásai szerint, amelyek a fizetési művelet összegének a kedvezményezett rendelkezésére bocsátására vonatkoznak, az egyetemes postai szolgáltatónál befizetett készpénz összegét a (3) bekezdésben foglalt kivétellel a számlatulajdonos egyetemes postai szolgáltatónál vezetett fizetési számláján az MNB rendeletben meghatározott határidőben írja jóvá.

(3) Az egyetemes postai szolgáltatónál vezetett fizetési számlára nem fogyasztó javára befizetett készpénz összegét az egyetemes postai szolgáltató a fizetési megbízás átvételét követő munkanap végéig írja jóvá. A fogyasztón a Hpt. 2. számú melléklet III. Fejezet 4. pontjában meghatározottak értendők.

(4) Az egyetemes postai szolgáltató jogosult a nála történő készpénzbefizetés céljára szolgáló nyomtatvány kialakítására, előállítására és bármely módon történő megszemélyesítésére.

27. § (1) Az egyetemes postai szolgáltató köteles jóhiszemű tárgyalásba bocsátkozni azon postai szolgáltatókkal, amelyek az általuk engedélyköteles szolgáltatás keretében felvett postai küldemények feldolgozását, szállítását és kézbesítését együttesen magában foglaló tevékenység ellátása érdekében igénybe kívánják venni az egyetemes postai szolgáltatónak az egyetemes postai szolgáltatás érdekében működtetett hálózatát, és az egyetemes postai szolgáltató mindenkori

hálózati szerkezetéhez és technológiai rendszeréhez igazodó tartalmú hálózati hozzáférési szerződés megkötését kezdeményezik.

(2) Az egyetemes postai szolgáltató – azonos feltételek esetén – más, az egyetemes postai szolgáltatót helyettesítő szolgáltatót nyújtó postai szolgáltatókkal az üzleti kapcsolatait az egyenlő bánásmód követelményét megtartva, az üzleti kapcsolat jellegének megfelelően köteles kialakítani.

28. § Az egyetemes postai szolgáltató a felhasználók és a postai szolgáltatók számára a települési irányítószámokat tartalmazó adatbázisát internetes honlapján hozzáférhetővé teszi.

29. § (1) Az egyetemes postai szolgáltató jogosult méltánytalan többletterhének megtérítésére.

(2) Amennyiben a Számlára befizetett hozzájárulások és az egyetemes postai szolgáltatóra az egyetemes postai szolgáltatót helyettesítő szolgáltatásai alapján kirótt hozzájárulási kötelezettségének összege alacsonyabb a tárgyévi méltánytalan többletterher összegénél, a különbözetet – az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben – az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződésben rögzítettek alapján, a központi költségvetésről szóló törvényben e célra rendelkezésre álló előirányzat mértékéig kell megtéríteni az egyetemes postai szolgáltató részére.

18. Az egyetemes postai szolgáltató hivatalos iratokkal kapcsolatos kizárólagos kötelezettsége és joga

30. § (1) Az egyetemes postai szolgáltató az ország teljes területén köteles és kizárólagosan jogosult a hivatalos iratokkal kapcsolatos postai szolgáltatás nyújtására.

(2) Amennyiben az állami vagy önkormányzati szervek, valamint a jogszabályban meghatározott egyéb szervek vagy személyek határozatának, végzésének vagy egyéb iratának feladásához, vagy kézbesítéséhez, a kézbesítés megkísérléséhez, vagy azok időpontjához külön jogszabály jogkövetkezményt fűz, azok címzett részére történő eljuttatása – a saját kézbesítés kivételével – törvény eltérő rendelkezésének hiányában kizárólag hivatalos iratként történhet meg.

(3) A hivatalos iratok az e célra rendszeresített tértivevénnyel, vagy annak megfelelő elektronikus tanúsítvánnyal adhatóak fel.

(4) A hivatalos irattal kapcsolatos szolgáltatás – a feladó és az egyetemes postai szolgáltató között erre vonatkozó megállapodás esetén – magában foglalhatja a küldemény tartalmának hiteles tanúsítását is.

(5) A hivatalos irattal kapcsolatos szolgáltatás speciális szabályait a Kormány rendelete tartalmazza.

19. Az egyetemes postai szolgáltató egyéb jogai és kötelezettségei

31. § (1) A település tervezésénél, rendezésénél, utak és közművek építésénél, korszerűsítésénél, egyéb építmények és más létesítmények megvalósításánál, felújításánál biztosítani kell a postai szolgáltatóhelyek, felvételi pontok és kézbesítési pontok, valamint az egyetemes postai szolgáltatás teljesítését lehetővé tevő egyéb eszközök (a továbbiakban együtt: postai létesítmény) elhelyezésének lehetőségét.

(2) Az egyetemes postai szolgáltató jogosult a levélgyűjtő-szekrények, valamint az egyetemes postai szolgáltatás teljesítését lehetővé tevő egyéb eszköz közútnak minősülő területen történő díjmentes elhelyezésére, és rendeltetésszerű használatuk céljából azok akadály- és díjmentes, gyors megközelítésére. A közút kezelője az igénybevételt kizárólag abban az esetben tagadhatja meg, ha a

levélgyűjtő-szekrény, valamint az egyetemes postai szolgáltatás teljesítését lehetővé tevő egyéb eszköz adott helyen történő elhelyezése jogszabályba ütközik.

(3) Az állam vagy a helyi önkormányzat az épületnek nem minősülő postai létesítmény közterületen való elhelyezéséhez szükséges tulajdonosi hozzájárulás és területhasználati engedély megadását csak abban az esetben tagadhatja meg, ha a tulajdonosi hozzájárulás megadása különös méltánylást érdemlő állami, települési vagy lakossági érdeket sértene, illetve, ha a területhasználati engedély megadása jogszabályban foglalt tilalomba ütközne.

32. § (1) A postai szolgáltatást veszélyeztető műszaki, forgalmi, katasztrófa vagy egyéb veszélyhelyzet miatt keletkező üzemzavar elhárításához az egyetemes postai szolgáltatónak folyamatosan felülvizsgált és karbantartott védelmi, felkészülési és katasztrófa-elhárítási tervekkel, valamint az ezekből eredő feladatok ellátásához szükséges tartalékokkal kell rendelkeznie.

(2) Az egyetemes postai szolgáltatónak a különleges jogrend időszakban alkalmazandó intézkedési terv kidolgozása és végrehajtása érdekében – külön jogszabályban meghatározott módon – együtt kell működnie az illetékes szervezetekkel.

(3) Az egyetemes postai szolgáltató jogosult a különleges jogrend időszakban az intézkedési terv alapján általa tett intézkedések, illetve a honvédelmi érdekek érvényesítésére vonatkozó jogszabályok szerint általa nyújtott postai szolgáltatások tényleges költségeinek a megtérítésére.

(4) Az egyetemes postai szolgáltató jogosult a sérelmére történő bűncselekmények elkövetésének megelőzése, illetve a bűncselekmény elkövetőjének felderítése érdekében sérülést vagy egészségkárosodást nem okozó technikai eszközt vagy csapdát alkalmazni.

(5) Az egyetemes postai szolgáltató postai szolgáltatást vagy biztonsági szolgálatot ellátó alkalmazottja a feladata ellátása során gázsprayt, valamint a lőfegyverekről és lőszerokről szóló törvény szerint gáz- és riasztófegyvert tarthat magánál, azokat azonban csak jogos védelmi helyzetben, illetve végszükség esetén alkalmazhatja.

20. Egyetemes postai szolgáltató közreműködése közszolgáltatásokban

33. § (1) Az egyetemes postai szolgáltató köteles jóhiszemű tárgyalásokat folytatni abban az esetben, ha a Miniszter vagy valamely közszolgáltatás vagy általános gazdasági érdekű szolgáltatás kielégítéséért felelős szervezet vezetője javaslatot tesz a közszolgáltatásnak vagy általános gazdasági érdekű szolgáltatásnak (a továbbiakban: közszolgáltatás) az egyetemes postai szolgáltató postai hálózatának igénybevételel történő nyújtására. Ilyen közérdekű szolgáltatás nyújtására az egyetemes postai szolgáltató is javaslatot tehet.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt közszolgáltatás lehet különösen:

- a) a nyugdíjak, segélyek és egyéb állami juttatások jogosultnak való kifizetésében történő közreműködés;
- b) az a) pontban meg nem határozott pénzforgalmi szolgáltatások nyújtása;
- c) az elektronikus ügyintézés részletes szabályairól szóló kormányrendeletben meghatározott kihelyezett ügyintézési pontban az elektronikus kapcsolattartási rendszerhez történő hozzáférés biztosítása, a helyi önkormányzatokról szóló törvény szerinti ügyfélszolgálati megbízotti, vagy egyéb, az ügyfeleknek az állami, önkormányzati vagy egyéb szolgáltatásokhoz történő hozzáférését, illetve ügyintézését elősegítő szolgáltatás;
- d) a c) pontban meghatározottaktól eltérő egyéb szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatások nyújtása vagy a digitális kultúra terjesztésében történő közreműködői tevékenység.

(3) A Miniszter vagy valamely közszolgáltatás vagy általános gazdasági érdekű szolgáltatás kielégítéséért felelős szervezet vezetője által kezdeményezett közszolgáltatási szerződés esetében az egyetemes postai szolgáltatót szerződéskötési kötelezettség terheli amennyiben

a) a javasolt közszolgáltatás végzése nem veszélyezteti az egyetemes postai szolgáltatás nyújtását vagy valamely más közszolgáltatási tevékenység végzését, és

b) a javasolt közszolgáltatás ellenszolgáltatása fedezi az ellátásának költségeit és a fenntarthatóságát garantáló, amortizációt meghaladó ésszerű nyereséget.

(4) Az egyetemes postai szolgáltató az e tevékenységgel kapcsolatos közszolgáltatási szerződésben meghatározottak szerint köteles közreműködni a közhiteles címregiszter kialakításában és működtetésében.

21. Az egyetemes postai szolgáltatás korlátozása, szünetelése

34. § (1) Az egyetemes postai szolgáltatás kizárólag Magyarország honvédelmi, nemzetbiztonsági, közegészségügyi és közbiztonsági érdekeinek védelmében korlátozható vagy szüneteltethető.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott okokon kívül az egyetemes postai szolgáltatás korlátozását vagy szünetelését kizárólag az egyetemes postai szolgáltató működési körén kívül eső elháríthatatlan ok (vis maior) vagy sztrájk okozhatja.

(3) Sztrájk esetében a még elégséges szolgáltatás körébe az alábbi szolgáltatások biztosítása tartozik az alábbi mértékben és feltételekkel:

a) a hivatalos iratok felvételének legalább heti négy napon, kézbesítésének a jogszabályban és az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződésben meghatározottaknál legfeljebb 50 %-kal hosszabb átfutási idővel történő ellátása,

b) az egyetemes postai szolgáltatás keretében feladható vagy kézbesíthető, az a) pontban meghatározott postai küldeménytől eltérő postai küldemények felvételének legalább minden második munkanapon, kézbesítésének a jogszabályban és az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződésben meghatározottaknál legfeljebb kétszer hosszabb átfutási idővel történő ellátása.

(4) Az egyetemes postai szolgáltatás országos korlátozottságáról vagy szüneteléséről az egyetemes postai szolgáltató haladéktalanul köteles a Minisztert és a Hatóság Elnökét tájékoztatni. Az egyetemes postai szolgáltatás település szintű korlátozottságáról az egyetemes postai szolgáltató haladéktalanul köteles az érintett település polgármesterét és a Hatóság Elnökét tájékoztatni.

(5) Az egyetemes postai szolgáltató az egyetemes postai szolgáltatás igénybevételének akadályozottságáról köteles a felhasználókat tájékoztatni.

(6) Az egyetemes postai szolgáltatás igénybevételének akadályozottsága esetével kapcsolatos részletes szabályokat az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződés tartalmazza.

V. FEJEZET **A POSTAI SZOLGÁLTATÁS NYÚJTÁSA**

22. A postai szolgáltatás nyújtásának általános szabályai

35. § (1) A postai szolgáltatás nyújtása során teljesíteni kell a jogszabályokban, az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződésben, az általános szerződési feltételekben, valamint a szolgáltatási engedélyben meghatározott vagy a bejelentésben vállalt feltételeket, továbbá teljesíteni kell a

jogszabályokban előírt, valamint a postai szolgáltató által a postai szolgáltatási szerződésben vállalt kötelezettségeket.

(2) A postai szolgáltatások és az azokkal kapcsolatos ügyfélszolgálati, panaszkezelési tevékenységek igénybevételét a postai szolgáltatók kötelesek magyar nyelven a felhasználók számára biztosítani, továbbá kötelesek magyar nyelven, közérthetően megfogalmazni és rendelkezésre bocsátani a postai szolgáltatások nyújtásával kapcsolatosan a felhasználók számára meghirdetett általános szerződési feltételeket, szerződésmintákat, a szolgáltatás igénybevételéhez szükséges nyomtatványokat, valamint egyéb tájékoztatókat.

(3) Belföldi forgalomban az egyetemes és az egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő szolgáltatás esetében a levélküldemények legalább 97 %-át a feladást követő ötödik munkanap végéig kézbesíteni kell, vagy kézbesítését meg kell kísérelni. Az egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő szolgáltatások vonatkozásában a postai szolgáltató az általános szerződési feltételeiben köteles az elveszett, megsemmisült vagy megsérült könyvelt küldeményeknek a feladott könyvelt küldemények számához viszonyított maximális arányát megállapító – a szolgáltatás megbízhatóságára vonatkozó – minőségi mutatókat meghatározni.

(4) A postai szolgáltató a (3) bekezdés szerinti minőségi követelményeknek való megfelelést évente tanúsítja a szolgáltatótól független szakértővel. A minőségi követelmények mérését a Hatóság által előzetesen jóváhagyott módszer alapján, a postai szolgáltató saját költségén kell elvégezni. A Hatóság köteles megfelelőként elfogadni a vonatkozó szabványban meghatározottnak megfelelő mérési módszertant. A mért adatokat is tartalmazó tanúsítványt évente, legkésőbb a tárgyévét követő március 31-ig a postai szolgáltató köteles ellenőrzésre megküldeni a Hatóság részére, és azt a Hatóság és az érintett postai szolgáltató honlapján legalább három éven keresztül elérhetővé teszi.

(5) A postai szolgáltató az egyetemes és az egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő szolgáltatás nyújtását köteles úgy megszervezni és működtetni, hogy az átfutási idő belföldi forgalomban teljesüljön a (3) bekezdésben meghatározottak szerint, feltételezve azt, hogy a postai hálózatba való elhelyezés az aktuális felvételi pontra a meghatározott tárgynapi utolsó gyűjtési időpont előtt megtörténik. Ha a postai küldemény elhelyezése az utolsó gyűjtési időpontot követően valósul meg, az elhelyezés napjaként a következő gyűjtési napot kell számításba venni.

(6) A postai szolgáltató köteles gondoskodni arról, hogy a Hatóság részére bejelentett, az azonosítására alkalmas jelzés fel legyen tüntetve az általa kezelt postai küldeményen vagy annak kísérő okiratán, amennyiben a kísérő okiratot a kézbesítés során a postai szolgáltató a jogosult átvevő részére átadja. Az egyetemes postai szolgáltató azonosítására alkalmas jelzéseket az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződés határozza meg.

36. § (1) A postai szolgáltatás nyújtásához a szolgáltatók közreműködőt vehetnek igénybe.

(2) A postai közreműködő e tevékenységét a szolgáltató nevében, javára és felelősségére végzi.

(3) Az egyetemes postai szolgáltató és a postai közreműködő között létrejött szerződés abban az esetben minősül a közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény 7. § (6) bekezdése szerinti szolgáltatási koncessziós szerződésnek, amennyiben a postai közreműködő e tevékenységét oly módon végzi, hogy az ezzel kapcsolatos gazdasági kockázatot teljes egészében vagy legalább jelentős részben a koncessziós szerződésben meghatározottak szerint maga viseli. A postai közreműködő abban az esetben viseli maga a gazdasági kockázatot, ha az általa végzett tevékenység ellenszolgáltatásaként nem átalánydíjra, hanem az elvégzett tevékenységgel arányos díjra jogosult, továbbá az általa végzett tevékenységgel okozott kárért az egyetemes postai szolgáltató irányában felelősséggel tartozik.

37. § (1) Az egyetemes és az engedélyköteles postai szolgáltatásokat nyújtó szolgáltató a postai küldemények kézbesítését kizárólag a vele munkaviszonyban vagy tagsági jogviszonyban (ide nem

értve a részvényest) álló természetes személyekkel, vagy – a munkaviszonyban alkalmazott kézbesítést végző természetes személyek létszámának egyharmadáig –

a) személyesen eljáró postai közreműködővel, vagy

b) a közreműködővel munkaviszonyban vagy tagsági jogviszonyban (ide nem értve a részvényest) álló kézbesítést végző természetes személyek igénybevételével

végezheti. A munkaviszonyban álló természetes személyek létszámának megállapításakor egy fő létszámnak az általános teljes napi munkaidőben foglalkoztatott munkavállaló feleltethető meg. A részmunkaidőben foglalkoztatottakat e rendelkezés alkalmazása szempontjából napi részmunkaidejük időtartama és az általános teljes napi munkaidő arányában kell figyelembe venni.

(2) Amennyiben az engedélyes szolgáltató hálózati hozzáférési szerződést kötött, úgy a hálózati hozzáférést biztosító postai szolgáltató munkaviszonyban alkalmazott vagy közreműködőként igénybe vett kézbesítést végző természetes személyek létszáma az (1) bekezdés szerinti százalékos arányszám viszonyítási alapjának számításakor nem vehető figyelembe.

(3) A postai szolgáltatóhelyen kívül postai kézbesítést végző személy ruházatán a postai szolgáltatóra utaló egyértelműen azonosítható jelzést köteles viselni, és nem közterületen történő kézbesítés esetén a terület tulajdonosának, használójának vagy a postai küldemény átvevőjének kérésére, továbbá a Hatóság postai hatósági ellenőrzést vagy piacfelügyeletet ellátó alkalmazottjának az eljárás során köteles felmutatni a nevét vagy azonosító számát, és a postai szolgáltató megnevezését tartalmazó igazolást.

38. § A postai szolgáltatók és a postai közreműködői tevékenységet végző személyek, szervezetek kötelesek együttműködni a bűncselekmények megelőzésére és felderítésére, valamint a titkos információgyűjtésre és a titkos adatszerzésre külön törvényben felhatalmazott szervezetekkel, valamint tevékenységük megkezdésével egyidejűleg kötelesek biztosítani a titkos információgyűjtés, illetve a titkos adatszerzés eszközeinek és módszereinek alkalmazási feltételeit. Az e körben történő adatszolgáltatás, valamint az 55. § (6) bekezdése szerinti tevékenység díj-, költség- és térítésmentes.

23. A postai szolgáltatási szerződés általános szabályai

39. § (1) A postai szolgáltatási szerződésre az e törvényben és az e törvény felhatalmazása alapján kiadott jogszabályokban foglaltakat kell alkalmazni. Az e törvényben vagy a felhatalmazása alapján kiadott jogszabályokban nem szabályozott kérdésben a Polgári Törvénykönyv szabályait kell alkalmazni.

(2) Magyarország területén nyújtott vagy igénybe vett postai szolgáltatásokkal kapcsolatos postai szolgáltatási szerződésben és az egyedi szerződésben a felek az e törvény vagy az e törvény felhatalmazása alapján megalkotott más postai jogszabály rendelkezéseit kötelesek alkalmazni és külföldi bíróság joghatóságát nem köthetik ki. A Magyarországon feladott és külföldön kézbesítendő postai küldemények kézbesítésére vonatkozó, e törvényben vagy az e törvény felhatalmazása alapján kiadott jogszabályban megállapított kézbesítési szabályok kizárólag akkor nem alkalmazandóak, ha a kézbesítés helye szerinti állam jogszabálya e szabályok alkalmazását kizárja.

(3) A postai szolgáltató a postai szolgáltatás nyújtásának részletes feltételeit és a postai szolgáltatással kapcsolatos felelősség szabályait a jogszabályok keretei között általános szerződési feltételeiben határozza meg. A postai szolgáltató általános szerződési feltételeiben és a szolgáltatás igénybevételével kapcsolatos nyomtatványokon, tájékoztatókon és egyéb kereskedelmi

kommunikációiban köteles egyértelműen jelezni, hogy a szolgáltatást postai szolgáltatás keretében nyújtja.

(4) A postai szolgáltatók az egyetemes és az egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő szolgáltatásokra vonatkozó általános szerződési feltételeinek az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározott részeit, továbbá azok módosításait kötelesek az alkalmazás kezdő időpontját legkésőbb 15 nappal megelőzően a Hatóság részére bemutatni.

(5) A postai szolgáltató köteles az általános szerződési feltételeket, a díjszabást, valamint azok módosítását a bevezetést megelőző legalább tizenötödik naptól kezdődően internetes honlapján közzétenni. A postai szolgáltatónak minden postai szolgáltatóhelyen lehetővé kell tenni az általános szerződési feltételek és a díjszabás megtekintését.

(6) E törvényben foglaltaktól a postai szolgáltató az általános szerződési feltételeiben csak akkor térhet el, ha e törvény az eltérést megengedi. Ez a rendelkezés nem zárja ki azt, hogy a postai szolgáltató általános szerződési feltételeiben olyan szolgáltatásokat is meghirdessen, amelyeket e törvény nem szabályoz.

(7) A postai szolgáltatásért járó díjat – jogszabály vagy a felek eltérő rendelkezése hiányában – a szerződés létrejöttékor kell megfizetni.

(8) Az általános szerződési feltételek kizárólag a 40-52. § a szerződési szabályokra és felelősségre vonatkozó rendelkezéseitől térhetnek el, amennyiben e törvény az eltérést nem tiltja. Az eltérés kizárólag a felhasználó javára történhet.

(9) A postai szolgáltató az egyedi szerződésben valamennyi, az egyedi szerződés hatálya alá tartozó postai szolgáltatás vonatkozásában kizárólag a 40-52. § rendelkezéseitől térhet el, amennyiben e törvény az eltérést nem tiltja. A postai szolgáltatót terheli annak bizonyítása, hogy az egyedi szerződés feltételeit egyedileg megtárgyalták, vagy azt a feladó vagy a címzett közreműködésével alakították ki. A postai szolgáltató az általa megkötött egyedi szerződésekről köteles nyilvántartást vezetni, és nyilvántartás vezetésének megkezdéséről és – a Hatóság erre vonatkozó felhívása alapján – az abban foglaltakról a Hatóság részére tájékoztatást adni.

(10) A feladó és a postai szolgáltató nem állapodhatnak meg olyan szerződési kikötésben, amely e törvény alapján a címzettet megillető jogot korlátoz vagy kizár.

24. A postai szolgáltatási szerződés létrejötte

40. § (1) A postai szolgáltatási szerződés (a továbbiakban: szerződés) a postai küldemény felvételével vagy a szolgáltatás elvállalásával jön létre a feladó és a postai szolgáltató között.

(2) A postai küldeményen feladóként azt a személyt vagy gazdálkodó szervezetet lehet feltüntetni, akivel a postai szolgáltatási szerződés létrejött, könyvelt postai küldemény esetén – kivéve, ha az a feladó jelzése alapján pályázatot vagy versenytárgyalási ajánlatot tartalmaz – a feladó feltüntetése kötelező. Amennyiben a postai szolgáltatási szerződés a postai konszolidátorral jön létre, feladóként a konszolidátort és a megbízó személyét is minden esetben fel kell tüntetni a küldeményen. Az egyetemes postai szolgáltatás esetében, továbbá a személyes átadással kézbesítendő postai küldeményen minden esetben kötelező a címzett feltüntetése. E bekezdésben foglalt rendelkezésektől a szerződő felek nem térhetnek el.

(3) Az egyetemes postai szolgáltatás vonatkozásában az egyetemes postai szolgáltatót szerződéskötési kötelezettség terheli a jogszabályoknak, az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződésben, továbbá az Egyetemes Postaegyesület Alapokmánya alapján megkötött nemzetközi szerződést kihirdető jogszabályoknak vagy az alapján megkötött megállapodásnak és az egyetemes

postai szolgáltató általános szerződési feltételeiben meghatározottaknak megfelelő postai szolgáltatások nyújtására.

(4) A postai szolgáltató általános szerződési feltételeiben vagy egyedi szerződésben vállalhatja, hogy az e törvény alapján levélküldeménynek vagy postacsomagnak nem minősülő postai küldeményeket a postai szolgáltatás nyújtása során levélküldeményként vagy postacsomagként kezeli és díjazza.

(5) A méretei miatt levélszekrény útján nem kézbesíthető postai küldeményt az egyetemes és az engedélyköteles szolgáltatást nyújtó postai szolgáltató nem köteles nem könyvelt küldeményként felvenni.

(6) A postai szolgáltató köteles megtagadni a szerződés megkötését, ha

a) a szerződés teljesítése jogszabályba, továbbá az Egyetemes Postaegyesület Alapokmánya alapján megkötött nemzetközi szerződést kihirdető jogszabályba vagy az alapján megkötött megállapodásba ütközik;

b) a postai küldemény tartalma nyilvánvalóan sérti vagy veszélyezteti az életet, egészséget, testi épséget vagy az emberi környezetet;

c) a feltételesen szállítható postai küldemény nem felel meg az ilyen küldeményekre vonatkozó előírásoknak; vagy

d) a postai küldemény csomagolása nem felel meg a postai szolgáltató általános szerződési feltételeiben foglalt előírásoknak.

(7) A postai szolgáltatásból kizárt, vagy feltételesen továbbítható küldemények körét a Kormány rendeletben állapítja meg.

(8) Amennyiben a (6) bekezdésben meghatározott tények valamelyike a szerződés megkötését követően jut a postai szolgáltató tudomására, köteles a szolgáltatás teljesítését (vagy annak folytatását) megtagadni, és erről a feladót értesíteni. A postai küldeménynek a feladó részére történő visszaküldéséből vagy egyéb helyre történő kézbesítéséből és a hatósági intézkedésből származó többletköltségek a feladót terhelik.

(9) A szerződésben a felek a (6) és (8) bekezdésben foglalt rendelkezésektől eltérően nem állapodhatnak meg.

(10) Az egyetemes postai szolgáltató a (6) bekezdésben foglaltakon kívül csak abban az esetben tagadhatja meg az egyetemes postai szolgáltatás keretében feladható súly- és mérethatároknak megfelelő postai küldeményre vonatkozó egyetemes postai szolgáltatási szerződés megkötését, ha az egyetemes postai szolgáltatás a 34. §-ban foglaltak szerint vagy egyéb jogszabály alapján szünetel vagy korlátozott.

(11) Amennyiben jogszabály a közigazgatás és az igazságszolgáltatás szervei eljárásában valamely postai küldemény meghatározott időpontig vagy időpontban történő postára adásához a határidőben teljesítettség jogkövetkezményét fűzi, úgy ennek a kötelezettségnek az egyetemes postai szolgáltató által nyújtott, legalább a feladás utólagos igazolását lehetővé tevő postai szolgáltatás igénybevételével lehet eleget tenni.

25. A postai szolgáltatási szerződés teljesítése, a küldemény kézbesítése

41. § (1) A postai szolgáltató a postai küldeményt a címként megjelölt, vagy – a Kormány által rendeletben meghatározott esetekben – attól eltérő helyen kézbesíti.

(2) Nem könyvelt postai küldemény az erre a célra szolgáló levélszekrénybe vagy kézbesítési ponton történő elhelyezéssel kézbesíthető. Az ingatlan tulajdonosa vagy a címzett köteles gondoskodni a levélküldemények elhelyezésére és sérülésmentes, biztonságos tárolására alkalmas, megfelelő méretű, zárható, – kormányrendelet eltérő rendelkezése hiányában – a címnek megfelelő jelzéssel ellátott levélszekrény rendelkezésre állásáról, továbbá arról, hogy az a postai szolgáltatók számára könnyen és biztonságosan megközelíthető legyen. Az e követelményeknek megfelelő levélszekrény méretét és egyéb jellemzőit, valamint a kötelezettség nem teljesítésének jogkövetkezményeit a Kormány rendeletben határozza meg.

(3) Könyvelt postai küldeményt a címzettnek vagy a Kormány által rendeletben meghatározott egyéb jogosult átvevőnek történő személyes átadással kell kézbesíteni. A szerződő felek nem állapodhatnak meg olyan szerződéses kikötésben, amely a könyvelt postai küldemények levélszekrénybe történő kézbesítését lehetővé teszi.

(4) A könyvelt postai küldemények személyes átadásával egyenértékűnek minősül az az eset, amikor a címzettel előzetesen kötött szerződés alapján a postai szolgáltató által létesített, a kézbesítést lehetővé tevő automatizált eszköz útján történik a kézbesítés oly módon, hogy az átvételi jogosultságot biztosító azonosító, a küldemény azonosítója és a kézbesítés pontos időpontja rögzítésre kerül.

(5) A postai szolgáltató az általa felvett postai küldeményt – amíg azt a címzettnek vagy más jogosult átvevőnek nem kézbesítették – az ellenkező bizonyításáig a feladó tulajdonának tekinti.

(6) A postai szolgáltató és a címzett megállapodhat abban, hogy a címzett részére érkező postai küldeményeket ne a küldeményben megjelölt címen, hanem más címen (különösen utánküldési címen, postafiókon vagy más kézbesítési ponton) kézbesítse. E szolgáltatások és a címzettnek történő biztonságos kézbesítés teljesítése érdekében a postai szolgáltató – a megállapodás időbeli hatályának időtartamáig – címnyilvántartás (név, lakcím, székhely vagy telephely) vezetésére jogosult.

(7) A jogosult átvevők körét, az átvételre történő meghatalmazás kötelező formai és tartalmi elemeit és a kézbesítéssel kapcsolatos egyéb szabályokat a Kormány rendeletben állapítja meg.

(8) Könyvelt postai küldemény átvételének az erre szolgáló okiraton vagy az aláírást rögzítő vagy a jogosult átvevő személyét azonosító egyéb technika alkalmazásával történő elismerése előtt a címzett vagy az egyéb jogosult átvevő a személyazonosságát és átvételi jogosultságát – a postai küldemény kézbesítésére vonatkozó részletes szabályokat tartalmazó kormányrendelet eltérő rendelkezése hiányában – igazolni köteles. A személyazonosság és az átvételi jogosultság igazolásával kapcsolatos részletes szabályokat, valamint a személyazonosság és az átvételi jogosultság igazolásának módját kormányrendelet állapítja meg. A postai szolgáltató a személyazonosság igazolását – amennyiben ezt a kézbesítés körülményei indokolják – nem könyvelt postai küldemény kézbesítése esetén is kérheti.

(9) Amennyiben a könyvelt postai küldemény kézbesítésére – levélszekrény kivételével – az erre alkalmas eszközbe történő elhelyezéssel kerül sor, a címzett vagy az egyéb jogosult átvevő átvételi jogosultságát az átvevő által az átvétellel egyidejűleg megadott azonosító kóddal köteles igazolni.

(10) Amennyiben a könyvelt postai küldeményt a postai szolgáltató személyes átadással kézbesíti, a személyazonosságot igazoló okmány elnevezését, betűjelét és számát, vagy az átvevő által az átvétellel egyidejűleg megadott azonosító kódot a postai szolgáltató – kormányrendelet eltérő rendelkezése hiányában – a kézbesítési okiraton vagy annak elektronikus helyettesítőjén megfelelő módon rögzíti. Ha az okirat tulajdonosa ez ellen tiltakozik, a szolgáltató ezt – mint a kézbesítést megghiúsító körülményt – a kézbesítési okiraton rögzíti, és a postai küldeményt az ok megjelölésével visszaküldi a feladónak.

42. § (1) A könyvelt postai küldemény első alkalommal történő sikertelen kézbesítése esetén a küldeményt a postai szolgáltató helyen vagy az e célból üzemeltetett kézbesítési ponton a címzett rendelkezésére kell tartani, bejelentésköteles szolgáltatás esetén a postai szolgáltatási szerződés rendelkezései szerint kell eljárni. A rendelkezésre tartás helyéről, idejéről és az átvétel feltételeiről a címzettet értesíteni kell. A rendelkezésre tartás ideje nem lehet 5 napnál rövidebb.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak teljesítése érdekében a postai szolgáltató az egyetemes postai szolgáltatás esetén a 16. § (4) bekezdésében foglaltak szerint, könyvelt küldeményekre vonatkozó engedélyköteles postai szolgáltatás esetén pedig az általa ellátott területen

a) településenként legalább egy kézbesítési ponton,

b) harmincezernél nagyobb – bejelentett lakóhellyel rendelkező – népességszámú településeken harmincezer lakosonként legalább egy kézbesítési ponton

köteles – a címhelyen történő kézbesítés sikertelensége esetén a jogosult átvevő rendelkezésére tartásával – a könyvelt levélküldemények kézbesítését lehetővé tenni.

(3) Nem köteles kézbesíteni a postai küldeményt a postai szolgáltató, ha a postai szolgáltatás díját a feladó – vagy erre irányuló megállapodás esetén a címzett vagy az egyéb jogosult átvevő – nem fizette meg.

(4) Kézbesíthetetlennek minősül az a postai küldemény, amelyet a postai szolgáltatón kívül álló okból a címzettnek (vagy az egyéb jogosult átvevőnek) kézbesíteni nem lehet.

(5) A (3) és (4) bekezdés szerinti postai küldeményt a postai szolgáltató köteles a feladónak visszakézbesíteni. A visszakézbesítés esetén a küldemény feladónak történő átadását a visszakézbesítés költségeinek megtérítéséhez kötheti a szolgáltató. Amennyiben a feladó a visszakézbesítés költségeit nem téríti meg, vagy a postai szolgáltatón kívül álló okból a visszakézbesítés nem lehetséges, a postai küldemény visszakézbesíthetetlennek minősül.

(6) A visszakézbesíthetetlen postai küldeményt a postai szolgáltató őrizni köteles. Az őrzésre a Polgári Törvénykönyv felelős őrzésre vonatkozó szabályait a következő eltérésekkel kell alkalmazni. A postai szolgáltató

a) *a)* és *c)* pontban foglalt esetek kivételével a postai küldeményt a feladásától számított három hónap elteltéig őrizni köteles, ezt követően a küldeményt megsemmisítheti;

b) a postacsomag küldeményt a feladástól számított három hónapig őrizni köteles, azt követően felbonthatja;

c) a postai küldeményt azonnal felbonthatja, amennyiben a postai küldemény tartalmának valószínűsíthető veszélyes vagy romlandó természete miatt annak *a)* és *b)* pontban meghatározott időtartamú őrzése a postai szolgáltatótól nem várható el.

(7) A felbontást követően a postai szolgáltató, amennyiben kereskedelmi értékkel rendelkező árut tartalmaz a postai küldemény, azt értékesíti, egyéb esetekben a küldemény tartalmát megsemmisíti.

(8) A postai küldemény felbontását, értékesítését és megsemmisítését két fős bizottság jelenlétében és jegyzőkönyv felvétele mellett kell végrehajtani. A bizottság tagjait a postai szolgáltatónak az alkalmazottai, tagjai, megbízottai vagy közreműködői közül kell kijelölnie. A jegyzőkönyveket a postai szolgáltató a feladást követő egy évig köteles megőrizni. A Hatóság e jegyzőkönyvekbe bármikor betekinhet.

(9) A postai szolgáltató a (7) bekezdés alapján történt értékesítésből befolyt összeget a visszakézbesíthetetlen postai küldemények őrzése következtében általában felmerült költségek csökkentésére fordítja vagy e célra rendelkezésre tartja.

43. § A külföldről érkező, valamint a külföldre küldött postai küldemények vámeljárást alá vonása esetén a kapcsolódó speciális szabályokat a vámjogszabályok tartalmazzák. A postai szolgáltató a külföldre küldött olyan postai küldeményt, amely nem vonható vámeljárást alá – ha a vámjogszabályok vagy a feladó másként nem rendelkeznek – visszairányítja a feladóhoz.

26. A postai szolgáltató kártérítési felelőssége

44. § (1) A postai szolgáltatónak a postai küldemény megsemmisülése, részleges vagy teljes elveszése, megsérülése, továbbá időgarantált szolgáltatás késedelmes teljesítése következtében a feladóval, az 50. § (2) bekezdésében meghatározottak szerint a címzett vagy harmadik személlyel, valamint utánküldés szolgáltatás nem szerződészerű teljesítése esetén a címzett szemben fennálló kártérítési felelősségére az e §-ban, valamint a 45-52. §-ban foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni. A postai szolgáltató az általános szerződési feltételeiben az e törvényben foglaltaknál szigorúbb (a felhasználóra nézve kedvezőbb) szabályok szerint is vállalhat felelősséget.

(2) A postai szolgáltató a bejelentésköteles szolgáltatásokra vonatkozó általános szerződési feltételeiben az (1) bekezdésben, a (3)-(8) bekezdésben, továbbá a 45-51. §-ban foglalt rendelkezések helyett a Polgári Törvénykönyv szerződésszegéssel okozott kárért való felelősségre vonatkozó szabályainak alkalmazását kötheti ki.

(3) Nem könyvelt postai küldemény vonatkozásában létrejött postai szolgáltatási szerződés nem vagy nem szerződészerű teljesítése esetén (különösen, ha a postai küldemény megsemmisül, teljesen vagy részlegesen elvész vagy megsérül) a postai szolgáltatót – kivéve, ha a károkozás a szolgáltató vagy az általa megbízott személy szándékos cselekményének eredményeként következett be – kártérítési kötelezettség nem terheli.

(4) A postai szolgáltató és a feladó vagy a címzett megállapodása hiányában a postai szolgáltató postai szolgáltatásnyújtásából eredő kártérítési felelősségére – a postai küldemény megsemmisüléséből, részleges vagy teljes elveszéséből, megsérüléséből, továbbá az időgarantált szolgáltatás késedelmes teljesítéséből eredő kár kivételével – a Polgári Törvénykönyv általános szabályai az irányadók, azzal, hogy a postai szolgáltató a feladó vagy az 50. § (2) bekezdésében meghatározottak szerint a címzett, utánküldés szolgáltatás nem szerződészerű teljesítése esetén a címzett nem vagyoni kárát nem köteles megtéríteni, e személyek vagyonában okozott kárt pedig az elmaradt vagyoni előny kivételével köteles megtéríteni. Az e bekezdés alapján felmerült követelések 6 hónap alatt elévülnek.

(5) A postai szolgáltató nem felel a levélszekrénybe is kézbesíthető postai küldemények, továbbá az oda elhelyezhető értesítések, valamint a tértivevény elveszéséből, megsemmisüléséből vagy megsérüléséből eredő kárért, ha a címen nincs a 41. § (2) bekezdésében meghatározott követelményeknek megfelelő levélszekrény.

(6) A postai szolgáltató nem felel a személyes átadással kézbesítendő postai küldemény sikertelen kézbesítéséért, valamint időgarantált szolgáltatás késedelmes vagy nem teljesítéséért, ha ezek oka az, hogy a címzett a címhez való biztonságos eljutás lehetőségét a postai szolgáltató számára nem biztosította.

(7) A megsemmisült vagy a teljes egészében elveszett postai küldemény esetében késedelem címén kártérítési igény nem érvényesíthető.

(8) Amennyiben a postai szolgáltató a postai küldeményt arra nem jogosult átvevő részére tévesen kézbesítette, és a jogosult átvevő részére történő szerződészerű teljesítés a téves kézbesítés felismerésétől számított 30 napon belül lehetetlen, az ebből eredő kár megtérítésére a küldemény elveszésére vonatkozó szabályok irányadók.

27. Felelősség a postai küldemény megsemmisüléséért, elveszéséért, megsérüléséért

45. § (1) A postai szolgáltató – a 44. § (3) és (5) bekezdésében foglaltak kivételével – felelős azért a kárért, amely a postai küldemény felvételétől annak kézbesítéséig vagy a feladó részére történt visszakézbesítéséig terjedő időben a postai küldemény megsemmisüléséből, teljes vagy részleges elvesztéséből vagy megsérüléséből keletkezett, kivéve ha a kárt

- a) a postai szolgáltató működési körén kívül eső elháríthatatlan ok,
- b) a postai küldemény belső tulajdonsága, vagy a csomagolás kívülről észre nem vehető hiányossága, illetve
- c) a küldemény sérülését vagy megsemmisülését más postai küldemény okozta.

(2) A postai szolgáltatónak kell bizonyítania a csomagolás hiányosságát, továbbá azt, hogy a kárt a működési körén kívül eső elháríthatatlan ok vagy – a szolgáltató szerződészerű magatartása ellenére – a károsulton kívüli harmadik személy postai küldeménye okozta.

(3) A feladónak kell bizonyítania, hogy a kár nem a postai küldemény belső tulajdonságának a következménye, és nem a csomagolás hiányossága miatt állt elő.

(4) A postai szolgáltatót nem terheli kártérítési felelősség, ha csak a postai küldemény külső csomagolása sérül meg.

(5) A postai szolgáltatót nem terheli kártérítési felelősség a kárért, ha a küldemény tartalma a postai szolgáltatásból kizárt vagy ha feltételeesen szállítható, és a feladó nem teljesítette a feltételes szállításra vonatkozó követelményeket.

46. § (1) Ha a könyvelt postai küldemény megsemmisül, teljesen vagy részlegesen elvész vagy megsérül, a postai szolgáltató kártérítési átalányt köteles fizetni. A küldemény

- a) megsemmisülése vagy teljes elveszése esetén a fizetendő kártérítési átalány összege a szolgáltatásért fizetendő díj tizenötszöröse,
- b) részleges elveszése vagy megsérülése esetén a fizetendő kártérítési átalány összege úgy aránylik a kártérítési átalány a) pontban meghatározott teljes összegéhez, ahogyan a keletkezett kár aránylik a postai küldemény teljes értékéhez.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott esetben a postai szolgáltató köteles a szolgáltatásért fizetett díjat is visszafizetni.

(3) Ha belföldi forgalomban a könyvelt postai küldemény kézbesítése – vagy annak megkísérlése – a feladástól számított tizenöt napon belül nem történik meg, a felek eltérő megállapodásának hiányában az ellenkező bizonyításáig a küldeményt elveszettnek kell tekinteni, és a kártérítésre a küldemény elveszésére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

(4) Ha a (3) bekezdés alapján elveszettnek tekintett postai küldemény előkerül, a küldeményt kézbesíteni kell. A még ki nem fizetett kártérítési átalányt és a vissza nem fizetett szolgáltatási díjat nem kell kifizetni, a már kifizetett kártérítési átalányt és a visszafizetett szolgáltatási díjat azonban kézbesítés esetében sem kell a postai szolgáltató részére visszafizetni.

47. § (1) A postai szolgáltató általános szerződési feltételeiben állapítja meg az általa nyújtott postai szolgáltatáshoz kapcsolódó értéknyilvántás legmagasabb összegét. Az egyetemes postai szolgáltatás esetében az értéknyilvántás legmagasabb összegeként megjelölhető összeg postacsomag esetében legalább százezer forint, egyéb postai küldemény esetében legalább húszezer forint.

(2) A postai szolgáltató általános szerződési feltételeiben lehetővé teheti a kereskedelmi értékkel nem rendelkező tartalmú postai küldemények vonatkozásában is az értéknylvánítás szolgáltatás igénybevételét.

(3) Amennyiben a postai szolgáltató általános szerződési feltételeiben nem rendelkezik a (2) bekezdés szerint, vagy ha a feladó az értéknylvánításban megjelölt összegként nem a tényleges kereskedelmi értéket tüntette fel, úgy az értéknylvánításban megjelölt összeg helyett a postai küldemény tartalmának tényleges kereskedelmi értékét kell a kártérítési átalány számítása során alapul venni.

(4) Ha az értéknylvánítás szolgáltatással feladott (a továbbiakban: értéknylvánított) postai küldemény megsemmisül, teljesen vagy részlegesen elvesz, vagy megsérül, a postai szolgáltató az (1)-(3) bekezdésben foglaltak figyelembevételével, az alábbiak szerint köteles kártérítési átalányt fizetni:

a) a postai küldemény megsemmisülése vagy teljes elveszése esetén a fizetendő kártérítési átalány összege az értéknylvánításban megjelölt érték összege,

b) a postai küldemény részleges elveszése vagy megsérülése esetén a fizetendő kártérítési átalány összege úgy aránylik az értéknylvánításban megjelölt érték összegéhez, ahogyan a keletkezett kár aránylik a küldemény teljes értékéhez.

28. Felelősség a postai küldemény késedelmes kézbesítéséért

48. § (1) A nem időgarantált postai küldemény késedelmes kézbesítéséért a postai szolgáltató kártérítési felelősséggel nem tartozik.

(2) Az időgarantált postai küldemény késedelmes kézbesítéséért, vagy a kézbesítés késedelmes megkísérléséért a postai szolgáltató kártérítési átalányt köteles fizetni. A kártérítési átalány összege az időgarantált postai szolgáltatásért fizetett díj kétszerese.

(3) Nem terheli a postai szolgáltatót az időgarantált postai küldemény késedelmes kézbesítéséért, ha

a) a késedelmet a működési körén kívül eső elháríthatatlan ok idézte elő,

b) a postai küldemény határidőben történő kézbesítése azért volt sikertelen, mert a címzett vagy más jogosult átvevő nem volt elérhető a címben megjelölt helyen,

c) az *a)* és *b)* pontban meghatározottakon túl a Polgári Törvénykönyv alapján mentesül a késedelmes teljesítésért fennálló felelősség alól.

29. A kártérítés különös esetei

49. § (1) Amennyiben a postai szolgáltatási szerződés teljesítése során a postai szolgáltató kártérítési felelőssége több jogcímen is felmerül, a postai szolgáltató által kártérítésként megfizetendő összeg a 46. §-ban, a 47. §-ban vagy a 48. §-ban meghatározott kártérítési átalány közül a legnagyobb összege erejéig terjedhet.

(2) Az utánküldés szolgáltatás nem szerződésszerű teljesítése esetén fizetendő kártérítési átalány a szolgáltatás díjának kétszerese. Ha a díj időtartam-alapú, a kártérítési átalány alapját a legrövidebb fizethető időtartamra vonatkozó díj képezi.

30. A kártérítési igény érvényesítése

50. § (1) A kártérítési igény érvényesítésére – a (2) és (3) bekezdésben foglaltak kivételével – a feladó jogosult.

(2) A címzett kizárólag abban az esetben jogosult a kártérítési igény érvényesítésére, ha

a) a postai küldeményt részére vagy egyéb jogosult átvevő részére kézbesítették, vagy

b) a kártérítési igény érvényesítésének jogát a feladó írásban a címzettre engedményezte.

(3) A feladón és címzetten kívüli harmadik személy kizárólag abban az esetben jogosult a kártérítési igény érvényesítésére, ha az ezzel kapcsolatos követelést a kártérítésre jogosult írásban engedményezte javára.

(4) Sem a címzett, sem a (3) bekezdés szerinti harmadik személy nem érvényesíthet a feladót megillető kártérítésnél magasabb összegű kártérítési igényt.

51. § (1) A postai küldemény részleges elveszését vagy megsérülését – ha az felismerhető – a küldemény kézbesítésekor, vagy a küldemény visszakézbesítésekor a kézbesítési okiraton azonnal jelezni kell. Ennek elmulasztása jogvesztéssel jár. Kézbesítési okirat hiányában, vagy, ha a részleges elveszés vagy a megsérülés a kézbesítéskor (visszakézbesítéskor) azonnal nem ismerhető fel, azt a kézbesítéstől számított három munkanapos jogvesztő határidőn belül kell a kézbesítést ellátó postai szolgáltatóhoz írásban bejelenteni vagy azt a szolgáltatónál írásban jegyzőkönyvbe vetetni. A bejelentéssel egyidejűleg a kártérítési igényt is jelezni lehet.

(2) A jogosult az időgarantált postai küldemény késedelmes kézbesítése címén kártérítési igényét a postai szolgáltatóhoz a küldemény átvételétől számított tizenöt napos jogvesztő határidőn belül írásban jelentheti be.

(3) A jogosult a postai küldemény elveszése vagy megsemmisülése címén kártérítési igényét – a (4) bekezdésében foglaltak kivételével – a küldemény feladásától számított tizenötödik naptól kezdődően 6 hónapos jogvesztő határidőn belül írásban jelentheti be a postai szolgáltatónak.

(4) Ha a postai küldemény elveszésének vagy megsemmisülésének a ténye panaszkezelés keretében jut a szolgáltató tudomására, és a panaszra adott – az elveszés, vagy a megsemmisülés tényét megállapító – szolgáltatói válasz megérkezésekor a (3) bekezdésben megállapított igényérvényesítési határidőből harminc napnál már kevesebb van hátra, a határidő a válasz megérkezését követő harminc napig meghosszabbodik.

(5) A postai szolgáltató a jogosult bejelentésére, vagy kártérítési igényére harminc napon belül köteles írásban válaszolni. Válaszában a szolgáltató

a) tájékoztatja jogosultat a bejelentés megalapozottságának megállapításához szükséges további feltételekről és eljárásról,

b) megállapítja a bejelentés, illetve a kártérítési igény megalapozottságát, ezen utóbbi esetben tájékoztatja a jogosultat a kártérítési igény megfizetésének várható időpontjáról, vagy

c) – amennyiben a kártérítési igény jogalapját vagy mértékét vitatja – tájékoztatja az igény érvényesítőjét a kártérítés és a kártérítés-érvényesítés törvényi vagy szerződésben foglalt szabályairól, továbbá a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Fgytv.) 2. §-a alapján felhívja fogyasztónak minősülő igény érvényesítőt arra, hogy az Fgytv. alapján békéltető testület előtt fogyasztói jogvitát kezdeményezhet.

(6) Ha a jogosult az (1)-(4) bekezdésben meghatározott jelzését, bejelentését vagy igényét az ott meghatározott jogvesztő határidőn belül megtette a szolgáltató felé, és kártérítési igényét a szolgáltató vitatta vagy azt a megalapozottságát megállapító, (5) bekezdés *b)* pontja szerinti

tájékoztatás átvételétől számított 60 napon belül nem fizette meg, kártérítési igényét a küldemény feladásától számított egyéves jogvesztő határidőn belül érvényesítheti bíróság előtt. A fogyasztói jogvita alapján indult békéltető testületi eljárás időtartama az igényérvényesítési időbe nem számítható be.

(7) A jogosult kártérítési igényének érvényesítésével kapcsolatos jogait és kötelezettségeit, valamint az igény érvényesítésének módját a postai szolgáltató az általános szerződési feltételeiben köteles rögzíteni.

31. A postai küldemény által okozott kár

52. § A postai küldemény által a postai szolgáltatónak vagy – szerződésen kívül – harmadik személynek okozott kár feladó által történő megtérítésére a Polgári Törvénykönyv általános szabályait kell alkalmazni.

VI. FEJEZET ADAT- ÉS TITOKVÉDELME, PANASZKEZELÉS

32. Adatszolgáltatás

53. § (1) Azokat az adatokat, amelyek a postai szolgáltatások igénybevételéhez, továbbá a Hatóság feladatainak elvégzéséhez szükségesek, a postai szolgáltató köteles – jogszabályban meghatározott módon és esetekben – a Hatóság részére megadni, akkor is, ha azok üzleti titoknak minősülnek.

(2) A postai szolgáltató a jogszabályban meghatározott adatokat köteles nyilvánosan hozzáférhetővé tenni. Nem minősülnek közérdekből nyilvános adatnak az egyetemes postai szolgáltató szolgáltatási szerződesei, kivéve a hivatalos iratokkal kapcsolatos postai szolgáltatási szerződésekre vonatkozó adatokat.

(3) Az (1) és a (2) bekezdés szerinti adatszolgáltatás során az adatszolgáltató felelős az adat tartalmának időszerűségéért, hitelességéért, pontosságáért és ellenőrizhetőségéért.

33. Személyes adatok védelme, titokvédelmi kötelezettség

54. § (1) A postai szolgáltató a postai szolgáltatás teljesítésével kapcsolatos, vagy a szolgáltatás teljesítése során tudomására jutott adatokat – az 55. § (1)-(5) bekezdésében foglalt eltérésekkel, közérdeken alapuló célból, az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló törvényben foglaltak figyelembevételével – e törvény felhatalmazása alapján – adatkezelőként eljárva használhatja fel és továbbíthatja.

(2) Az (1) bekezdés szerinti adatkezelés

a) célja: a postai szolgáltatási szerződés teljesítése, a teljesítés elszámolása, igazolása és utólagos ellenőrzése, a Hatóság részére történő adatszolgáltatás, továbbá e törvényben meghatározott egyéb cél;

b) időtartama: e törvény, vagy a felhasználó eltérő rendelkezése hiányában a postai küldemény feladását követő naptári év vége.

(3) A postai szolgáltatás teljesítése nem tehető függővé olyan személyes vagy más adat megadásától, vagy olyan célú adatkezeléshez való hozzájáruló nyilatkozat megtételétől, amely a postai szolgáltatás feladó által igényelt tartalmú elvégzéséhez nem szükséges.

(4) A postai szolgáltató a postai szolgáltatás teljesítésével kapcsolatos, valamint a szolgáltatás teljesítése során tudomására jutott adatokat kizárólag a postai szolgáltatási szerződés teljesítése, a teljesítés igazolása, elszámolása és utólagos ellenőrzése céljából továbbíthatja harmadik országban lévő adatkezelő vagy adatfeldolgozó részére.

55. § (1) A postai szolgáltató az általa kezelt postai küldemény tartalmát csak a szolgáltatás teljesítéséhez szükséges mértékben ismerheti meg.

(2) A postai szolgáltató

a) a zárt postai küldeményt – a (4) bekezdésben foglaltak kivételével – nem bonthatja fel;

b) a nem zárt postai küldeményeket csak a felvételhez, gyűjtéshez, feldolgozáshoz, szállításhoz, kézbesítéshez szükséges adatok megállapítása érdekében és annak megfelelő mértékben tanulmányozhatja;

c) a szolgáltatás teljesítése során tudomására jutott adatot – a feladó, a címzett (illetve az egyéb jogosult átvevő), valamint a (6) bekezdésben említett szervezetek kivételével – mással nem közölhet;

d) a postai küldeményt – tartalmának megismerése céljából – a feladó, a címzett (illetve az egyéb jogosult átvevő), valamint a (6) bekezdésben említett szervezetek kivételével másnak át nem adhatja;

e) a szolgáltatás teljesítéséről – a feladó, a címzett (illetve az egyéb jogosult átvevő), valamint a (6) bekezdésben említett szervezetek kivételével – másnak tájékoztatást nem adhat.

(3) A (2) bekezdés *d)* pontja alkalmazásában a feladóval megegyező jogosultsággal rendelkezőnek kell tekinteni azt a személyt, aki a postai küldemény feladását igazoló dokumentumot bemutatja. A (2) bekezdés *c)* és *e)* pontja tekintetében a feladóval megegyező jogosultsággal rendelkezőnek kell tekinteni azt a személyt is, aki a postai küldemény egyedi azonosító adatát (például kód, küldeményazonosító), továbbá szükség esetén a feladó és címzett nevét és a küldemény címét a postai szolgáltatóval elektronikus hírközlési úton (távközlő berendezés, internet) közli.

(4) A postai szolgáltató a zárt postai küldeményt felbonthatja, ha

a) a küldemény burkolata oly mértékben sérült, hogy tartalmának megóvása érdekében a felbontása indokolt, és felbontás nélküli átsomagolással a küldemény tartalmának a megóvása nem biztosítható;

b) a küldemény tartalma által okozott veszély elhárítása érdekében ez indokolt;

c) a 42. § (6) bekezdés *b)* és *c)* pontjában meghatározott eset áll fenn.

(5) A postai küldemény felbontását a 42. § (8) bekezdése szerint kell elvégezni, azzal, hogy a felbontás tényét a küldeményre rá kell vezetni, továbbá, ha erre lehetőség van, a felbontásról, a felbontás okáról a feladót értesíteni kell.

(6) A postai szolgáltatónak és a postai közreműködői tevékenységet végző személynek vagy szervezetnek megfelelő szervezési és műszaki intézkedésekkel biztosítania kell a postai szolgáltatás teljesítése során kezelt küldemények, szöveges közlemények vagy közlések titkosságát. A postai szolgáltató és a postai közreműködői tevékenységet végző személy vagy szervezet – a jogszabályi feltételek fennállása és erre irányuló megkeresés esetén – köteles a postai küldeményt, szöveges közleményt, vagy közlést átadni vagy bemutatni az annak megismerésére külön törvényben feljogosított szervezeteknek, továbbá azok megfigyelését, tárolását, vagy a küldeménybe, szöveges közleménybe más módon történő beavatkozást lehetővé tenni.

(7) A postai szolgáltató a postai szolgáltatáshoz kapcsolódó valamennyi okiratot a kiállításától vagy az okirat érvényességi idejének lejáratától számított egy évig köteles őrizni.

34. A postai alkalmazott, megbízott és közreműködő adat- és titokvédelmi felelőssége

56. § Az adat- és titokvédelmi kötelezettség a postai szolgáltató alkalmazottját, tagját, megbízottját és közreműködőjét – a munkaviszony, a tagsági viszony, a megbízási jogviszony, a közreműködői jogviszony megszűnése után is – a postai szolgáltatóval azonos módon terheli, azok megszegéséért felelősséggel tartozik.

35. Panaszkezelés, ügyfélszolgálat

57. § (1) A postai szolgáltatóval szemben benyújtott panaszra az Fgytv. panaszkezelésre és ügyfélszolgálatra vonatkozó 17/A-17/C. §-ában foglalt rendelkezéseket az e szakaszban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) Panasznak az olyan bejelentés minősül, amelyben a felhasználó állítja, hogy a postai szolgáltató által nyújtott szolgáltatás részben vagy egészben nem felel meg a jogszabályi előírásokban vagy a szolgáltató általános szerződési feltételeiben foglaltaknak. Az 51. §-ban foglalt jelzést, bejelentést és a kártérítési igény érvényesítését panaszok között köteles nyilvántartani.

(3) Minden postai szolgáltatónak országosan legalább egy, az Fgytv. 17/B. § (2) bekezdése szerint nyitva tartó és telefonon keresztül is elérhető központi ügyfélszolgálatot kell üzemeltetni, továbbá biztosítani kell, hogy a felhasználók panaszait szóban, írásban, továbbá interneten keresztül is megtehessek.

(4) Az egyetemes postai szolgáltató minden megyeszékhelyen, az engedélyköteles szolgáltatást nyújtó szolgáltató a működési területe által érintett megyék székhelyein oly módon köteles gondoskodni ügyfélszolgálat üzemeltetéséről, hogy annak megközelítése – az ellátott felhasználók számára és földrajzi eloszlására figyelemmel – ne járjon aránytalan nehézségekkel a felhasználókra nézve. Az egyetemes postai szolgáltató – valamint az engedélyköteles szolgáltatást nyújtó szolgáltató, amennyiben Budapesten is nyújt postai szolgáltatást – Budapesten köteles legalább egy ügyfélszolgálatot működtetni.

(5) A telefonos elérhetőséget és a személyes ügyintézés időpontjának telefonon keresztül és elektronikus levélben történő előzetes lefoglalását kizárólag a központi ügyfélszolgálat vonatkozásában köteles biztosítani a postai szolgáltató, az Fgytv. 17/B. § (2) bekezdés c) pontjának és (3) bekezdésének megfelelően.

(6) A postai szolgáltatónak minden postai szolgáltatóhelyen lehetőséget kell biztosítani a felhasználói bejelentések, panaszok megtételére szóban vagy írásban.

(7) Panasz a postai küldeményhez kapcsolódóan a feladás napjától hat hónapos jogvesztő határidőn belül, sérelmezett tevékenység vagy magatartás esetén az erről való tudomásszerzéstől számított harminc napon belül, de legkésőbb a tevékenység vagy a magatartás megvalósítását követő hat hónapon belül tehető.

(8) A postai szolgáltató köteles a beérkező panaszokat ingyenes, egyszerű, átlátható és megkülönböztetéstől mentes eljárás keretében megvizsgálni és a panaszokról, kezelésük módjáról a Hatóság Elnökének rendeletében meghatározott tartalmú nyilvántartást vezetni. A panaszkezelés felhasználókat érintő szabályait a szolgáltató általános szerződési feltételeiben köteles közzétenni.

(9) A vizsgálat lefolytatására belföldi szolgáltatások és az Európai Unió tagállamaiba irányuló szolgáltatások esetén a szolgáltatónak a panasz beérkezésétől számított harminc nap áll

rendelkezésre. A belföldi és az Európai Unió tagállamaiba irányuló szolgáltatással kapcsolatos vizsgálati eljárás időtartama egy alkalommal, a panaszos egyidejű értesítése mellett harminc nappal meghosszabbítható.

(10) A postai szolgáltató a panasz kivizsgálásának eredményéről belföldi szolgáltatás esetén haladéktalanul, nemzetközi szolgáltatás esetén a külföldi szolgáltatótól beérkezett tájékoztatás időpontjától számított tizenöt napon belül köteles a panaszost írásban tájékoztatni. A külföldi szolgáltató késedelmesen megküldött tájékoztatása esetében a szolgáltatási szerződésben foglalt teljesítéséért felelős belföldi szolgáltatót felelősség abban az esetben nem terheli, ha mindent megtett a szerződéses partner szolgáltatójától beszerzendő adat, információ határidőben történő rendelkezésre bocsátása céljából.

(11) Ha a panaszos a panaszra adott választ nem fogadja el, vagy a postai szolgáltató a panaszra határidőn belül nem válaszol, a panaszos a válasz kézhezvételétől vagy a válasz elmaradása esetén a válaszadási határidő lejártától számított 30 napon belül a Hatósághoz fordulhat a panasz vagy a panaszkezelés kivizsgálása érdekében. E lehetőségről a panaszost a panasszal kapcsolatos válaszban tájékoztatni kell.

(12) A panaszokról, a panaszok számáról és kezelésük módjáról a postai szolgáltatók kötelesek évente egyszer, legkésőbb a tárgyévét követő év március 31. napjáig – az erről vezetett nyilvántartásokról készített szolgáltatói adatszolgáltatás megküldésével – a Hatóságnak beszámolni és a beszámolót honlapjukon közzétenni.

(13) A panasz írásbeliségevel kapcsolatosan az Fgytv. 17/C. §-ában foglalt rendelkezést kell alkalmazni.

VII. FEJEZET **SZÁMVITELI KÖVETELMÉNYEK**

36. A postai szolgáltatások bevételei, költségei és ráfordításai kimutatására vonatkozó követelmények

58. § (1) A postai szolgáltató a számviteli nyilvántartási rendszerében – az e törvényben és a Miniszter rendeletében meghatározottak szerint – köteles elkülöníteni és kimutatni a postai szolgáltatásokra, valamint az egyéb tevékenységeire vonatkozó bevételeit. Az egyetemes postai szolgáltató köteles elkülönítetten nyilvántartani a hivatalos iratokkal kapcsolatos szolgáltatás nyújtásával kapcsolatos bevételeit, költségeit és ráfordításait.

(2) Az egyetemes postai szolgáltató köteles elkülöníteni és kimutatni az egyetemes-, az egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő- és a bejelentésköteles szolgáltatásból származó bevételeit, költségeit és ráfordításait, az engedélyköteles szolgáltatást nyújtó szolgáltató pedig köteles elkülöníteni és kimutatni az engedélyköteles és – amennyiben ilyet nyújt – a bejelentésköteles szolgáltatásból származó bevételeit, költségeit és ráfordításait.

(3) Az egyetemes postai szolgáltató köteles elkülöníteni és kimutatni a küldeményenkénti díjszabás szerint feladott, 50 grammot meg nem haladó tömegű, belföldi levélküldemény és hivatalos irat bevételeit, költségeit és ráfordításait.

(4) Az egyetemes postai szolgáltató rendszerében a postai szolgáltatások költségeit az alábbiak szerint kell elkülöníteni.

a) az egy adott szolgáltatáshoz vagy termékhez közvetlenül hozzárendelhető költségeket ahhoz rendelik hozzá;

b) a közös költségeket, azaz azokat a költségeket, amelyeket nem lehet közvetlenül egy adott szolgáltatáshoz vagy termékhez rendelni, a következőképpen kell felosztani:

ba) amennyiben lehetséges, a közös költségeket azok eredetének közvetlen elemzése alapján kell felosztani;

bb) amennyiben a közvetlen költségelemzés nem lehetséges, a közösköltség-kategóriákat egy másik olyan költségkategóriával vagy költségkategóriák csoportjával való közvetett kapcsolat alapján osztják fel, amelyek vonatkozásában a közvetlen hozzárendelés vagy felosztás lehetséges; a közvetett kapcsolatnak összehasonlítható költségszerkezeten kell alapulnia;

bc) amennyiben a költségfelosztásra sem közvetlen, sem közvetett módszer nem alkalmazható, a költségkategóriát egy általános osztótényező alapján kell felosztani, amelynek kiszámítása egyrészt a közvetlenül vagy közvetve az egyes egyetemes postai szolgáltatásokhoz, másrészt pedig az egyéb szolgáltatásokhoz rendelt vagy kijelölt összes kiadás arányának felhasználásával történik;

bd) a mind az egyetemes, mind a nem egyetemes postai szolgáltatások nyújtásához szükséges közös költségeket megfelelő módon kell felosztani; ugyanazokat a költségtényezőket kell alkalmazni mind az egyetemes, mind a nem egyetemes postai szolgáltatásokra.

(5) Az egyetemes postai szolgáltató az (1)-(4) bekezdés szerint, az engedélyköteles szolgáltatást nyújtó szolgáltató a (2) bekezdés szerint vezetett nyilvántartások – a Miniszter által rendeletben meghatározott – adatait az üzleti év utolsó napját követő hat hónapon belül köteles megküldeni a Hatóságnak.

(6) Az egyetemes postai szolgáltató számviteli nyilvántartási rendszerének alkalmasnak kell lennie az egyetemes postai szolgáltatási kötelezettség nettó költsége számításának kimutatására és méltánytalan többletterhének alátámasztására.

(7) A postai szolgáltatókra vonatkozó számviteli követelményeknek való megfelelést az egyetemes és az engedélyköteles szolgáltatásokat nyújtó postai szolgáltatók kötelesek saját költségükön a szolgáltatótól független könyvvizsgálóval évente ellenőriztetni és tanúsíttatni. A könyvvizsgáló tanúsítványát nyilvánosságra kell hozni.

VIII. FEJEZET **ÁLLAMI FELADATOK**

37. A postai ágazat irányításának állami feladatai

59. § (1) E törvény alkalmazásában állami feladat:

a) a nemzeti postapolitika kialakítása, a végrehajtásához szükséges feltételek megteremtése; az egyetemes postai szolgáltatás biztosítása;

b) a postai ágazatban a kormányzati, nemzetbiztonsági, igazságszolgáltatási, rendvédelmi és védelmi igények érvényesítése, továbbá ezek megvalósításának ellenőrzése;

c) a postai ágazattal összefüggő nemzetközi feladatok ellátása;

d) a postai ágazat állami intézményrendszerének hatékony működtetése, a szakmai érdekképviselői szervezetekkel való együttműködés;

e) a postai szolgáltatások szabályozásának összeegyeztetése az adatvédelemmel, a fogyasztóvédelemmel és a környezetvédelemmel;

f) a postai hálózatok, a postai szolgáltatók és a szolgáltatások együttműködési feltételeinek szükség szerinti biztosítása;

g) a postai szolgáltatások biztonságának növeléséhez, a különleges jogrend időszakának feladataira történő felkészítéséhez szükséges szervezeti, működési feltételek biztosítása, a nemzeti és nemzetközi elveknek megfelelően;

h) a postai ágazattal összefüggő tevékenységekhez és azok szabályozásához, felügyeletéhez szükséges információs és statisztikai rendszer működtetése.

(2) Magyarországot az Egyetemes Postaegyesület Kongresszusain a Kormány által meghatalmazottak, az Egyetemes Postaegyesület operatív munkájában pedig a Miniszter, a Hatóság, valamint az egyetemes postai szolgáltató képviselik.

38. A Kormány feladatai

60. § A Kormány az állami feladatok közül:

a) kialakítja a nemzeti postapolitikát, a postai tevékenységek és a szolgáltatások alapvető elveit és feltételeit, valamint a postai infrastruktúra fejlesztésére irányuló állami programokat;

b) megkötí a postaszolgálattal összefüggő nemzetközi szerződéseket, gondoskodik Magyarország képviseletéről a postaszolgálattal kapcsolatos különböző nemzetközi szervezetekben;

c) gondoskodik – a fogyasztóvédelemért felelős miniszteren keresztül – a felhasználói érdekek érvényre juttatásáról;

d) meghatározza a postai szolgáltatások biztonságának, a különleges jogrend időszakára való felkészítésének rendszerét, biztosítja az államigazgatásra háruló feladatok ellátásának feltételeit;

e) meghatározza a postaszolgálat területén az általános és speciális nemzetbiztonsági érdekek érvényesítéséhez szükséges feltételeket, valamint az ezek megvalósulásának ellenőrzésére vonatkozó szabályokat;

f) átmenetileg korlátozhatja vagy szüneteltetheti a postai szolgáltatásokat a honvédelemről szóló, a polgári védelemről szóló, és a katasztrófák elleni védekezés irányításáról, szervezetéről és a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezéssel szembeni törvényben foglaltak alapján, illetve egyéb okból bekövetkezett különleges jogrend időszakában;

g) amennyiben szükséges, gondoskodik az egyetemes postai szolgáltatás nettó költsége méltánytalan többletterhelés megtérítéséről;

h) ellátja az uniós jogszabályokban a tagállamra delegált információszolgáltatással, kapcsolattartással és egyéb együttműködéssel kapcsolatos feladatokat.

39. A Miniszter feladatai

61. § A Miniszter az állami feladatok közül:

a) előterjeszti a Kormány számára a nemzeti postapolitikára vonatkozó javaslatot, és gondoskodik az erről szóló határozat végrehajtásáról;

b) gondoskodik a postai ágazatban alkalmazandó ágazati kollektív szerződés kihirdetéséről, kiterjesztéséről és alkalmazásának elősegítéséről;

- c) figyelemmel kíséri az egyetemes postai szolgáltatás ellátásának helyzetét és intézkedik a szolgáltatás biztosítása érdekében, megköti és szükség esetén módosítja az Egyetemes Postai Közszolgáltatási szerződést;
- d) koordinálja a postai ágazattal kapcsolatos polgári, kormányzati, nemzetbiztonsági, igazságszolgáltatási, rendvédelmi és védelmi tevékenységet;
- e) kijelöli a védelmi feladatok ellátásában részt vevő postai szolgáltatót, meghatározza a különleges jogrend időszakának helyzeteire történő felkészüléssel kapcsolatos feladatokat;
- f) irányítja a postaszolgálattal összefüggő nemzetközi feladatok ellátását, előkészíti a Kormány postai ágazattal kapcsolatos nemzetközi tevékenységét, gondoskodik a nemzetközi kötelezettségek végrehajtásáról, ellátja a Magyarország képviseletét a postai ágazattal kapcsolatos nemzetközi szervezetekben, továbbá olyan nemzetközi együttműködési megállapodásokat köt, amelyek nem tartoznak az Országgyűlés vagy a Kormány hatáskörébe;
- g) ellátja az uniós jogszabályokban a tagállamra delegált információszolgáltatással, kapcsolattartással és egyéb együttműködéssel kapcsolatos feladatokat;
- h) részt vesz a postai ágazat nemzetbiztonsági és védelmi jellegű feladatainak végrehajtásában;
- i) a statisztikáról szóló törvényben meghatározottak szerint gondoskodik a feladat- és hatáskörével kapcsolatos statisztikai információrendszer kialakításáról, működtetéséről és fejlesztéséről;
- j) koncepciókat és programokat dolgoz ki a postai tevékenységek, szolgáltatások fejlesztésére, a kidolgozott koncepciók alapján hozzájárul ezek megvalósításának feltételeihez;
- k) gondoskodik a postai szolgáltatások színvonalának javításáról a szabványosítás, valamint a kutatási, fejlesztési tevékenység támogatásával;
- l) az ügykörben érintett miniszterrel egyetértésben meghatározza az egyetemes postai szolgáltatás keretében küldeményenkénti díjszabás szerint feladott, 50 grammot meg nem haladó tömegű, belföldi levélküldemények, valamint a hivatalos iratokra vonatkozó belföldi postai szolgáltatás díjának meghatározási módszerét.

40. A Hatóság postai feladatai

62. § A postai ágazat hatósági feladatait a Hatóság látja el. Ennek keretében a Hatóság eljár a postai szolgáltatások bejelentésével, engedélyezésével, az ehhez kapcsolódó, a jogszabályban előírt nyilvántartások vezetésével, a postai szolgáltatások ellenőrzésével, a postai szolgáltatási piac hatósági és piacfelügyeletével, a postai szolgáltatók adatszolgáltatásával, az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződés felhasználói jogokat érintő rendelkezései teljesítésének ellenőrzésével, a nettó elkerülhető költség és a méltánytalan többletteleher mértékének jóváhagyásával kapcsolatos és egyéb hatósági ügyekben, valamint kezeli az Egyetemes Postai Szolgáltatást Támogató Számlát.

63. § A Hatóság

- a) legalább évente nyilatkozik a hatáskörével összefüggő, a postapiacra vonatkozó jogszabály megalkotásának és módosításának szükségességéről, illetve közreműködik a hatáskörével összefüggő jogszabályok előkészítésében;
- b) két évente – első alkalommal 2016. június 30-ig – jelentést készít az Országgyűlés számára a liberalizált postapiac fejlődéséről, e törvény céljainak megvalósulásáról, beleértve a postai szolgáltatók hálózatai közötti hozzáférési viszonyok alakulását és amennyiben a felhasználók érdekeinek védelme vagy az eredményes verseny előmozdítása megköveteli, jogszabály

megalkotására vonatkozó javaslatot tesz az egyetemes postai hálózat elemeihez vagy az egyetemes postai szolgáltatás keretében nyújtott szolgáltatásokhoz való átlátható, megkülönböztetéstől mentes hozzáférés biztosításával kapcsolatban;

c) ellátja a postai szolgáltatással kapcsolatos honvédelmi, rendvédelmi, nemzetbiztonsági és védelmi felkészítési, valamint az ezekkel kapcsolatos adatszolgáltatási feladatok végrehajtását, működteti a postai ágazat ügyeleti szolgálatát;

d) ellátja az egyetemes postai szolgáltatások költségszámításával és számviteli szétválasztásával összefüggő ellenőrzési feladatokat;

e) ellenőrzi a Számla javára történő befizetéseket és rendelkezik az egyetemes postai szolgáltató részére a Számla terhére történő kifizetésről;

f) ellátja az európai uniós jogi aktusokban a nemzeti szabályozó hatóságra delegált információszolgáltatással, kapcsolattartással és egyéb együttműködéssel kapcsolatos feladatokat;

g) ellátja a jogszabályban meghatározott egyéb feladatait.

41. Együttműködés más hatóságokkal

64. § (1) A Hatóság feladatainak ellátása érdekében együttműködik

a) a postai piaci versenyt érintő kérdésekben a verseny védelmének következetes érvényre juttatása, továbbá az egységes jogalkalmazás előmozdítása érdekében a Gazdasági Versenyhivatallal,

b) a postai szolgáltatások piacával kapcsolatos, felhasználókat érintő ügyekben a külön törvényekben meghatározott hatásköri szabályoknak megfelelően a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatósággal és a Gazdasági Versenyhivatallal,

c) a postai szolgáltatások piacával kapcsolatos, a személyes adatok védelmét érintő ügyekben a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósággal,

d) a rendezett munkaügyi kapcsolatokra vonatkozó igazolással, továbbá 37. § (1) bekezdése alapján az engedély szempontjából figyelembe vett munkajogi jogsértésekkel kapcsolatos adategyeztetés érdekében a Nemzeti Munkaügyi Hivatallal,

e) a postai szolgáltatásokhoz kapcsolódó pénzforgalmi szolgáltatások vonatkozásában a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletével.

(2) A Hatóság és az (1) bekezdésben foglalt hatóságok az együttműködés során kötelesek biztosítani, hogy eljárásaik az adatvédelemre vonatkozó jogszabályokkal összhangban legyenek, illetve az üzleti titokhoz fűződő érdekek ne sérüljenek. Ennek keretében az adatot a másik hatóságnak átadó hatóság többek között értesíti az adatszolgáltatót az adatok átadásáról, és az átvevő hatóság biztosítja, hogy az átadott adatok legalább olyan védelemben részesüljenek, mint az átadó hatóságnál. A Hatóság és az (1) bekezdésben foglalt hatóságok az együttműködésük részleteit rögzítik, évente felülvizsgálják, és a nyilvánosság számára hozzáférhetővé teszik, ideértve az együttműködés eredményeként létrehozott módszertanokat is.

(3) A Hatóság a 63. § b) pont szerinti jelentésének tervezetét megfelelő határidővel véleményezésre megküldi a Gazdasági Versenyhivatalnak. A Hatóság a jelentés véglegesítése során a Gazdasági Versenyhivatal szakmai álláspontját kiemelten figyelembe veszi, amennyiben attól eltér, annak indokairól a jelentésben tájékoztatást ad.

42. A Hatóság és annak eljárásai

65. § (1) A Hatóság egyes eljárásaiban a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) szabályait az egyes eljárástípusok keretében e törvényben meghatározott eltérésekkel alkalmazza.

(2) A Hatóság eljárásainak ügyintézési határideje – amennyiben e törvény eltérő szabályokat nem állapít meg – negyvenöt nap, amely indokolt esetben egy alkalommal, legfeljebb harminc nappal meghosszabbítható.

(3) A piacfelügyeleti eljárásban az ügyintézési határidő hatvan nap. A határidő indokolt esetben egy alkalommal, legfeljebb harminc nappal meghosszabbítható.

(4) A Hatóság Hivatalának postai hatósági ügyekben hozott elsőfokú döntése ellen az ügyfél a Hatóság Elnökéhez fellebbezhet, kivéve azon döntéseket, amelyek ellen a Ket. vagy e törvény alapján nincs helye fellebbezésnek.

(5) A Hatóság Hivatalának elsőfokú határozata ellen kizárólag azon – az eljárásról szabályszerűen értesített – ügyfél élhet fellebbezési kérelemmel, aki az elsőfokú eljárásban részt vett.

(6) A Hatóság Elnöke által a Hatóság Hivatalának elsőfokú határozata elleni fellebbezés során másodfokon hozott határozat felülvizsgálatát kizárólag az ügyfél, illetve a kifejezetten rá vonatkozó rendelkezés tekintetében a tanú, a hatósági tanú, a szakértő, a tolmács, a szemletárgy birtokosa, az ügyfél képviselője és a hatósági közvetítő kérheti kereset indításával – jogszabálysértésre hivatkozással – a hatósági határozat közlésétől számított harminc napon belül a közigazgatási ügyekben eljáró bíróságtól.

(7) A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására nincs halasztó hatálya, a keresettel támadott hatósági határozat végrehajtásának felfüggesztése a bíróságtól kérhető.

(8) A bírósági felülvizsgálati eljárásra a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes.

(9) A bíróság az e törvényben szabályozott hatósági döntések bírósági felülvizsgálatára irányuló eljárásait soron kívül köteles lefolytatni.

66. § (1) A Hatóság a postai szolgáltatásra vonatkozó jogszabály, az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződés, a hatóság határozata, valamint az általános szerződési feltételekben foglaltak megsértőjével (a továbbiakban: jogsértő) szemben jogkövetkezményt alkalmazhat.

(2) A jogkövetkezmény alkalmazása során a Hatóság az egyenlő elbánás elvét követve a fokozatosság és az arányosság elvére tekintettel jár el; a jogsértés súlyához, illetve ismétlődéséhez igazodóan alkalmazza a fokozatosság elvét, valamint az eset összes körülményéhez és a jogkövetkezmény által elérni kívánt célhoz képest arányos jogkövetkezményt alkalmaz, figyelembe véve, hogy a kiszabott bírság alkalmas legyen a jogsértést elkövető vagy más személy további jogsértéstől való visszatartására.

67. § (1) A Hatóság a jogkövetkezményt, valamint annak mértékét – a jogsértés jellegétől függően – a jogsértés súlyára, a jogsértés ismételtségére, folyamatosságára, időtartamára, a jogsértő által a jogsértéssel elért vagyoni előnyre, valamint a jogsértéssel okozott érdeksérelemre, az érdeksérelem szenvedett és veszélyeztetett személyek számára, illetve a jogsértés piacra gyakorolt hatására, továbbá az egyedi ügyben értékelhető egyéb szempontokra tekintettel állapítja meg.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt mérlegelési szempontok alkalmazása nélkül, amennyiben a jogsértés csekély súlyú és ismételtség nem állapítható meg, a Hatóság – a jogsértés tényének megállapítása és figyelmeztetés mellett – megfelelő határidő tűzésével felhívhatja a jogsértőt a jogsértő magatartás megszüntetésére, a jövőbeni jogsértésektől való tartózkodásra, valamint a jogszerű magatartás

tanúsítására, és meghatározhatja annak feltételeit.

(3) Amennyiben a (2) bekezdés szerinti felhívás az ügy összes körülményeire tekintettel nem alkalmazható vagy nem lenne a jogsértés megszüntetésére vonatkozó kötelezettség kikényszerítésére hatékony eszköz, a Hatóság – a felhívás mellőzésére vonatkozó indokolás nélkül – a jogsértő magatartás tanúsítását megtiltja, illetve a postai szolgáltatásra vonatkozó jogszabályban foglaltak érvényesítése keretében kötelezettséget állapíthat meg, további jogkövetkezményeket alkalmazhat vagy a jogsértővel hatósági szerződést köthet.

68. § (1) A Hatóság a következő jogsértések esetében alkalmazhat bírságot:

- a) bejelentési, engedélykérési kötelezettség elmulasztása,
- b) postai szolgáltatás bejelentéstől, engedélytől vagy a szolgáltató általános szerződési feltételeitől eltérő nyújtása,
- c) e törvényben, az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződésben vagy a szolgáltató általános szerződési feltételeiben meghatározott minőségi követelmények nem teljesítése,
- d) adatszolgáltatási kötelezettség nem vagy nem megfelelő teljesítése (a szolgáltató téves vagy hamis adatot közöl, illetve az ügy elbírálása szempontjából lényeges adatot elhallgat, felvilágosítást nem vagy nem határidőn belül ad meg, vagy a postai szolgáltatással kapcsolatos iratokba való betekintést, illetve az eljárás lefolytatását egyéb módon akadályozza),
- e) a számviteli szétválasztási kötelezettség megsértése,
- f) az egyetemes postai szolgáltatás díjának kialakítására vonatkozó szabályok megsértése,
- g) a postai szolgáltató panaszkezelésére és panaszok közzétételére vonatkozó szabályok megsértése,
- h) a postai szolgáltatásra vonatkozó jogszabályban meghatározott egyéb kötelezettség nem teljesítése, kivéve a postai szolgáltatási szerződés megszegését és a kártérítési felelősséget.

(2) A bírság összegének felső határa az (1) bekezdés

- a) *a)* és *b)* pontjában meghatározott esetben a jogsértő szolgáltató árbevételének 0,5 %-a;
- b) *c)* és *d)* pontjában meghatározott esetben a jogsértő szolgáltató árbevételének 0,3 %-a;
- c) *e)*- *h)* pontjában meghatározott esetben a jogsértő szolgáltató árbevételének 0,2 %-a.

(3) A (2) bekezdés alkalmazása szempontjából árbevételesen a jogsértőnek a postai szolgáltatásból származó előző üzleti évi nettó árbevételét kell érteni.

(4) Ha a jogsértő az előző évben nem végzett, vagy tizenkét hónapnál rövidebb ideig végzett postai szolgáltatásnak minősülő tevékenységet, akkor a jogsértés megállapításától visszafelé számított időszakot, de legfeljebb tizenkét hónapot kell a bírság szempontjából figyelembe venni.

(5) Árbevételi adatok hiányában a bírság összegének alsó határa százezer forint, felső határa ötvenmillió forint.

(6) Ismételt jogsértés esetén a Hatóság ötvenezer forinttól hárommillió forintig terjedő bírsággal sújthatja a jogsértő szervezet vezető tisztségviselőjét a jogsértés súlyához, jellegéhez, és az egyedi ügy sajátosságaihoz mérten.

(7) A bírság ismételt jogsértés esetén ismételten is kiszabható. Ismételt jogsértésnek minősül, ha a jogsértő a jogerős hatósági határozatban megállapított jogsértő magatartást ugyanazon jogalapon és postai szolgáltatásra vonatkozó jogszabály, általános szerződési feltétel tekintetében, ugyanazon tárgykörben valósítja meg.

69. § (1) A Hatóság a szolgáltatási engedélyt visszavonja, vagy – bejelentésköteles postai szolgáltatás esetén – megtiltja a postai szolgáltatás nyújtását, és a postai szolgáltatást vagy a postai szolgáltatót a nyilvántartásból törli, ha

- a) ellenőrzése során megállapította, hogy a postai szolgáltató a postai szolgáltatásra vonatkozó súlyos jogszabálysértést követett el, illetve a szolgáltatási engedélyben vagy a bejelentésben foglaltaktól eltérően nyújtja szolgáltatását;
- b) ellenőrzése során megállapította, hogy a postai szolgáltató az ellenőrzés időpontjában e törvényben meghatározott feltételek alapján az engedélyre vagy a bejelentésköteles postai szolgáltatás nyújtására nem lenne jogosult;
- c) a postai szolgáltatás minősége az e törvényben és a szolgáltató általános szerződési feltételeiben meghatározott követelményektől lényeges tartalmi elemeiben eltér;
- d) a postai szolgáltató az általános szerződési feltételeiben foglaltaktól jogellenesen és lényegesen eltérő gyakorlatot folytat;
- e) a jogutód – jogutódlás esetén – nem felel meg a postai szolgáltatás nyújtásához szükséges feltételeknek;
- f) jogerős bírósági határozat erre kötelezi;
- g) a szolgáltató megszűnik;
- h) a 13. § (7) bekezdésében, valamint a 23. § (9) bekezdésében meghatározott esetekben.

(2) Az (1) bekezdés a)-e) pontjában meghatározott esetekben a postai szolgáltató engedélye csak abban az esetben vonható vissza, vagy a szolgáltatás nyújtása csak akkor tiltható meg, ha a postai szolgáltató a jogsértések megszüntetése érdekében meghozott jogerős határozat ellenére a jogsértő állapotot 45 napon belül nem szüntette meg.

(3) Az a postai szolgáltató vagy jogutódja, akinek szolgáltatási engedélyét a Hatóság visszavonta, illetve akinek a szolgáltatás nyújtását megtiltotta, az engedély visszavonásától, vagy a tiltó határozat jogerőre emelkedésétől számított 6 hónapon belül újabb szolgáltatási engedély iránti kérelmet nem nyújthat be, illetve postai szolgáltatást nem folytathat.

43. Általános hatósági felügyelet

70. § (1) A Hatóság kérelemre vagy hivatalból – feladat- és hatáskörének keretében – jogosult hatósági ellenőrzés vagy hatósági eljárás keretében felügyelni a postai szolgáltatásra vonatkozó jogszabályban, általános szerződési feltételekben, hatósági határozatban, továbbá az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződésnek a felhasználói jogokat érintő szabályaiban foglaltak érvényesülését, betartását.

(2) Amennyiben a Hatóság hatósági döntésének ellenőrzése eredményeként megállapítja a hatósági döntés megsértését, az ügy összes körülményei, az ellenőrzés során feltárt tények, valamint a jogsértés súlya és a hatékony jogérvényesítés szempontjai alapján mérlegeli, hogy a hatósági döntés megsértése tárgyában a Ket. szerinti végrehajtási eljárást vagy az e törvény szerinti jogkövetkezmények alkalmazása érdekében hatósági eljárást indít.

(3) Az általános hatósági felügyelet keretében feltárt jogsértések esetében a Hatóság az e törvényben meghatározott jogkövetkezményeket alkalmazhatja.

(4) Az általános hatósági felügyeleti eljárást megelőzheti hatósági ellenőrzés.

(5) A hatósági ellenőrzésre a Ket. hatósági ellenőrzésre vonatkozó rendelkezései irányadók, azzal, hogy amennyiben a Hatóság a hatósági ellenőrzés eredményeként nem állapít meg jogszabálysértést

vagy eljárás megindítására, kezdeményezésére okot adó tény, körülményt, akkor a Hatóság – saját hatásköre keretében – e döntést az ügyiratra feljegyzi és egyéb eljárási cselekményt nem tesz.

(6) Az (5) bekezdésben foglalt ügyiratra feljegyzett döntés tartalmáról a Hatóság hivatalos levél formájában értesíti az ellenőrzés alá vont ügyfelet.

(7) A hatósági ellenőrzés eredményeként, hatósági hatásköre keretében a Hatóság felhívhatja az ügyfelet – a jogszabály vagy a hatósági határozat megsértésének pontos megjelölésével – a jogszabály vagy a hatósági határozat megsértésének megszüntetésére és szükség esetén az eredeti állapot helyreállítására.

(8) A (7) bekezdésben foglalt felhívás ellen önálló jogorvoslatnak helye nincs. A felhívást a felhívott ügyfél a felhívás nem teljesítése esetében indított hatósági eljárás eredményeként hozott érdemi hatósági határozat vagy az eljárást megszüntető végzés elleni jogorvoslatban támadhatja meg.

44. Hatósági szerződés

71. § (1) A Hatóság, hatáskörébe tartozó ügyben az ügyféllel, az ügynek a közérdek és az ügyfél szempontjából előnyös rendezése érdekében – a Ket.-ben foglalt szabályok alapján, az e törvényben meghatározott eltérésekkel – hatósági szerződést köthet.

(2) A hatósági szerződésben az ügyfél olyan kötelezettségeket is vállalhat, amelyek tekintetében a Hatóság nem rendelkezik hatósági hatáskörrel, vagy amelyek teljesítésére hatósági határozattal egyébként nem lenne kötelezhető. Ez esetben a hatósági szerződésben az ügyfél aláveti magát annak, hogy amennyiben a szerződésben foglaltakat megszegi, akkor a szerződés egésze jogerős és végrehajtható hatósági határozatnak minősül.

(3) A hatósági szerződés megkötésének nem érvényességi feltétele a szerződéssel jogában, jogos érdekében érintett harmadik személyek hozzájárulása azon szerződési feltételek tekintetében, amelyek teljesítésére jogszabály alapján hatósági határozattal kötelezhető lenne a szerződő fél.

(4) Amennyiben a hatósági eljárás folyamatában az ügyfél, az ügy hatósági szerződéssel történő lezárását kezdeményezi, akkor az ügyintézési határidőbe nem számít be a hatósági szerződéskötés időtartama a szerződés megkötéséig, illetve a hatósági szerződéskötés sikertelenségének az ügyfél vagy a Hatóság általi megállapításáig.

72. § (1) A Hatóság hatósági ellenőrzés keretében ellenőrzi a hatósági szerződésben foglalt teljesítését. Amennyiben az ellenőrzés eredményeként megállapítja a hatósági szerződésben foglaltak ügyfél általi megsértését, az ellenőrzés során feltárt tények, a szerződésszegés súlya, a hatékony jogérvényesítés, a szerződéssel érintett társadalmi, gazdasági és jogviszonyok, valamint az e törvény szerinti alapelvek és célok, továbbá a szerződés alapját képező közérdek hatékony érvényesülése szempontjából mérlegeli, hogy a döntés megsértése tárgyában a Ket. szerinti végrehajtási eljárást vagy az e törvény szerinti jogkövetkezmények alkalmazása érdekében hatósági eljárást indít.

(2) Amennyiben a Hatóság végrehajtási eljárást indít, akkor a végrehajtást elrendelő végzés felülvizsgálatát az ügyfél kérheti – jogszabálysértésre hivatkozással – a végzés közlésétől számított tizenöt napon belül a Fővárosi Törvényszéktől. A bíróság az ügyben, szükség esetén a felek meghallgatása alapján, tizenöt napon belül nemperes eljárásban határoz. A nemperes eljárás iránti kérelem benyújtásának a végzés végrehajtására halasztó hatálya van. A Fővárosi Törvényszék végzése ellen fellebbezésnek nincs helye.

(3) Ha a Hatóság az (1) bekezdés alkalmazásával az e törvény szerinti jogkövetkezmények alkalmazására irányuló eljárást indít, az eljárás megindításával szemben önálló jogorvoslatnak helye

nincs.

(4) Súlyos vagy ismételt ügyfél általi szerződésszegés esetében a Hatóság jogosult – a hatósági szerződés eltérő rendelkezése hiányában – a hatósági szerződést azonnali hatállyal felmondani.

(5) A hatósági ellenőrzés eredményeként – az ügyfél szerződésszegése tárgyában – indított hatósági eljárásban a Hatóság e törvényben, valamint a hatósági szerződésben meghatározott jogkövetkezményeket alkalmazhatja.

(6) A hatósági szerződés módosítása vonatkozásában a bíróság előtt indított per nem befolyásolja a hatósági szerződés végrehajtását, érvényesítését, és nem rendelkezik halasztó hatállyal a hatósági szerződés végrehajtása, érvényesítése tekintetében.

45. Piacfelügyelet

73. § (1) A Hatóság – saját hatósági hatásköre keretében – a postai piac zavartalan, eredményes működésének, a postai szolgáltatást nyújtók, a felhasználók érdekei védelmének, a tisztességes és hatékony piaci verseny fenntartásának elősegítése, valamint e törvény egyéb céljai megvalósítása érdekében hatósági felügyeleti jogkörében piacfelügyeleti tevékenységet végez.

(2) A Hatóság piacfelügyeleti tevékenysége során figyelemmel kíséri a postai piac működését, az arra vonatkozó szabályokban, általános szerződési feltételekben foglaltak érvényesülését és arról – nem hatósági hatáskörben – elemzést, értékelést készít. Az elemzések, értékelések üzleti titkot nem sértő részeit internetes oldalán közzéteszi.

(3) A Hatóság az előző év piacfelügyeleti tapasztalatainak figyelembevételével éves piacfelügyeleti tervet készít a tárgyévet megelőző év december 1-jéig, és azt tizenöt napon belül az internetes oldalán közzéteszi. A piacfelügyeleti tervet a Hatóság Elnöke hagyja jóvá. A terv az első félév tapasztalatai alapján a félév végén felülvizsgálható, és amennyiben szükséges, a Hatóság Elnöke jóváhagyásával módosítható. A módosított piacfelügyeleti tervet a Hatóság a módosítás jóváhagyásától számított tizenöt napon belül internetes oldalán közzéteszi.

(4) A piacfelügyeleti eljárás hivatalból indul.

(5) A piacfelügyeleti eljárás céljaként és eredményeként a Hatóság saját eljárásában valamennyi ügyfélre vonatkozó, egységes, egybefoglalt hatósági döntésében

a) értékeli az eljárás tárgyát képező szolgáltatásokkal, tevékenységekkel összefüggő jogérvényesülést, amelynek keretében megállapítja a jogsértések megtörténtét, azokat egyenként és összességükben, egymásra tekintettel is értékeli, valamint meghatározza a jogkövetkezményeket,

b) meghatározza a jogsértések megelőzésével, az önkéntes jogkövetés előmozdításával, a piaci folyamatok zavartalan működésével kapcsolatos hatósági beavatkozás irányait, módszerét, fejlesztésének, esetleges átalakításának szempontjait, a postapolitikára vonatkozó következtetéseit.

(6) A Hatóság piacfelügyeleti döntésében szükség szerint kötelezettségeket állapíthat meg és azok teljesítésének feltételeit is meghatározhatja.

(7) A Hatóság évente beszámolót készít a piacfelügyeleti tervében foglaltak teljesítéséről, piacfelügyeleti tevékenységének eredményéről, megállapításairól, valamint a piacfelügyeleti döntések alapján felmerülő jogszabály-módosítási javaslatokról. A beszámolót a Hatóság annak – a Hatóság Elnöke általi – elfogadásától számított tizenöt napon belül internetes oldalán közzéteszi.

- (8) A Hatóság piacfelügyeleti terven kívül is folytathat hivatalból piacfelügyeleti tevékenységet.
- (9) A piacfelügyeleti eljárást – ideértve a piacfelügyeleti terv alapján indítandó piacfelügyeleti eljárást is – megelőzheti piacfelügyeleti ellenőrzés.
- (10) A piacfelügyeleti ellenőrzésre a Ket. hatósági ellenőrzésre vonatkozó rendelkezései irányadók, azzal, hogy amennyiben a Hatóság a piacfelügyeleti ellenőrzés eredményeként nem állapít meg jogszabálysértést vagy eljárás megindítására, kezdeményezésére okot adó tényt, körülményt, akkor a Hatóság – saját hatásköre keretében – e döntést az ügyiratra feljegyzi és egyéb eljárási cselekményt nem tesz.
- (11) A (10) bekezdésben foglalt ügyiratra feljegyzett döntés tartalmáról a Hatóság hivatalos levél formájában értesíti az ellenőrzés alá vont ügyfelet.
- (12) A piacfelügyeleti ellenőrzés eredményeként, hatósági hatásköre keretében a Hatóság felhívhatja az ügyfelet – a jogszabály vagy a hatósági határozat megsértésének pontos megjelölésével – a jogszabály vagy a hatósági határozat megsértésének megszüntetésére és szükség esetén az eredeti állapot helyreállítására.
- (13) A (12) bekezdésben foglalt felhívás ellen önálló jogorvoslatnak helye nincs. A felhívást a felhívott ügyfél a felhívás nem teljesítése esetében indított hatósági eljárás eredményeként hozott érdemi hatósági határozat vagy az eljárást megszüntető végzés elleni jogorvoslatban támadhatja meg.

46. Nyilvántartások vezetése

74. § (1) A Hatóság a postai szolgáltatókról és az általuk nyújtott szolgáltatásokról közhitelű nyilvántartást vezet. A nyilvántartásban fel kell tüntetni az egyetemes postai szolgáltató és az általa nyújtott szolgáltatások adatait, valamint az engedélyköteles illetve a bejelentésköteles szolgáltatást nyújtó postai szolgáltatók által az engedélyben vagy a bejelentésben feltüntetett adatokat. A nyilvántartás részét képezik az engedély iránti kérelem, vagy a bejelentés mellékletei. A közhitelű nyilvántartásba való betekintés jogát mindenki számára biztosítani kell, kivéve, ha jogszabály a hatósági nyilvántartásba való betekintést kifejezetten korlátozza.

(2) A Hatóság a közhitelű nyilvántartás alapján internetes oldalán közzéteszi és naprakészen tartja a postai szolgáltatók jegyzékét. A jegyzék tartalmazza:

- a) a postai szolgáltatók nevét (elnevezését),
- b) a postai szolgáltatók által nyújtott szolgáltatás kategória megnevezését e törvény alapján,
- c) a szolgáltató által alkalmazandó – a postai szolgáltató azonosítására is alkalmas – jelzés mintáját,
- d) a szolgáltatás nyújtásának földrajzi (közigazgatási) területét,
- e) a szolgáltató által az engedélyben, illetve bejelentésben megjelölt központi ügyfélszolgálatnak az elérhetőségét (cím, telefonszám, e-mail, internet),
- f) a jogszabályban meghatározott egyéb adatot.

IX. FEJEZET ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

47. Hatálybalépés

75. § (1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – 2013. január 1-jén lép hatályba.

(2) Ha az Európai Bizottság jóváhagyó határozatának meghozatalára az (1) bekezdésben megjelölt időpontot követően kerül sor, a 6. § (1) bekezdése, 14. § (2)-(3) bekezdése, 19. §-a, 21-23. §-a, 29. §-a és 33. §-a az Európai Bizottság jóváhagyó határozatának meghozatalát követő 15. napon lép hatályba. Ebben az esetben a Miniszter az Európai Bizottság határozata meghozatalának időpontját – annak ismertté válását követően – haladéktalanul a Magyar Közlönyben közzétett egyedi határozattal állapítja meg.

(3) E törvény rövidítése: Postatv.

48. Átmeneti rendelkezések

76. § (1) Mindazok, akik 2012. december 31-én a postáról szóló 2003. évi CI. törvény szabályai szerint postai szolgáltatás nyújtására jogosultak, a szolgáltatás nyújtását 2013. június 30-ig folytathatják a törvényi kijelölés vagy nyilvántartásba vételükről szóló hatósági határozatban foglaltak alapján, a 2012. december 31-én hatályos, a postáról szóló 2003. évi CI. törvénynek megfelelő általános szerződési feltételeik szerint. 2013. július 1-jétől kizárólag az e törvény rendelkezéseinek megfelelően hatósági nyilvántartásba vett gazdálkodó szervezetek jogosultak postai szolgáltatás nyújtására.

(2) A 19. §-ban meghatározott Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződést az Állam és az egyetemes postai szolgáltató oly módon köteles megkötni, hogy annak az egyetemes postai szolgáltatások minőségét érintő rendelkezései legkésőbb 2013. március 31-ig lépjenek hatályba. Az egyetemes postai szolgáltatások minőségére vonatkozó szerződéses rendelkezések hatálybalépéséig az e szolgáltatások minőségére a 2012. december 31-én hatályos szabályokat kell alkalmazni.

49. Felhatalmazó rendelkezések

77. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány arra, hogy rendeletben állapítsa meg:

a) a postai szolgáltatások nyújtásának részletes szabályait;

b) a hivatalos iratokkal kapcsolatos szolgáltatás részletes szabályait;

c) a postai szolgáltatók általános szerződési feltételeinek kötelező tartalmi elemeit, a postai szolgáltatásból kizárt, vagy feltételesen szállítható küldemények körét;

d) Egyetemes Postai Szolgáltatást Támogató Számla működtetésének részletes szabályait és bevételeinek számítási módját;

e) a postai szolgáltatások különleges jogrend időszaki felkészítésének rendszerét, feladatait, működési feltételeit;

f) a postai szolgáltatót, alkalmazottját, tagját, megbízottját és a postai közreműködőt terhelő adatvédelmi és titoktartási kötelezettséget, az adatkezelés részletes szabályait, a titokvédelemre vonatkozó különleges feltételeket;

g) a postai szolgáltatók, a postai közreműködők és a titkos információ gyűjtésére, illetve a titkos adatszerzésre felhatalmazott szervezetek együttműködésének részletes szabályait.

(2) Felhatalmazást kap a Miniszter arra, hogy rendeletben állapítsa meg:

a) a védelmi feladatokban részt vevő postai szolgáltatók kijelölését és felkészülési feladataik meghatározását;

b) a postai ágazat ügyeleti rendszerének létrehozását, működését, feladatait és hatáskörét;

c) a számviteli nyilvántartások elkülönített vezetésének részletes szabályait;

d) az egyetemes postai szolgáltatások költségszámítására és az egyetemes postai szolgáltatási kötelezettség nettó költsége számítására vonatkozó elveket és szabályokat;

e) az egyetemes postai szolgáltatás nyújtására vonatkozó nyilvános pályázat szabályait.

(3) Felhatalmazást kap a Miniszter arra, hogy – az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben – rendeletben határozza meg az egyetemes postai szolgáltatás keretében küldeményenkénti díjszabás szerint feladott, 50 grammot meg nem haladó tömegű, belföldi levélküldemények, valamint a hivatalos iratokra vonatkozó belföldi postai szolgáltatás díjának meghatározási módszerét.

(4) Felhatalmazást kap a honvédelemért felelős miniszter, hogy a Miniszterrel egyetértésben rendeletben állapítsa meg:

a) a NATO Fegyveres Erők Futár- és Táborigazgatás Szolgálatáról szóló 2109 LOG (EDITION 5) egységesítési dokumentum végrehajtásának rendjét;

b) a táboriposta-küldemények és a tábori posta számára feladható postai küldemények forgalmának, átmeneti korlátozásának rendjét.

(5) Felhatalmazást kap a Hatóság Elnöke, hogy rendeletben állapítsa meg:

a) az engedélyköteles szolgáltatások nyújtására vonatkozó szolgáltatási engedély megadásához szükséges vagyoni biztosíték mértékét és szabályait;

b) a Hatóság eljárásainak díjai és a felügyeleti díj megfizetésének módját és feltételeit, valamint e díjak mértékét;

c) a Hatóság feladatainak ellátásához szükséges, a piaci szereplők által szolgáltatott – a személyes adatokat nem érintő – adatok körét, a piaci szereplőket terhelő adatszolgáltatási kötelezettség teljesítésének feltételeit, a Hatóság adatkezelésére, nyilvántartás-vezetésére vonatkozó szabályokat.

50. Az Európai Unió jogának való megfelelés

78. § (1) E törvény a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

a) a közösségi postai szolgáltatások belső piacának fejlesztésére és a szolgáltatások minőségének javítására vonatkozó közös szabályokról szóló, 1997. december 15-i 97/67/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv;

b) a 97/67/EK irányelvnek a közösségi postai szolgáltatások verseny számára való további megnyitása tekintetében történő módosításáról szóló, 2002. június 10-i 2002/39/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv;

c) a 97/67/EK irányelvnek a közösségi postai szolgáltatások belső piacának teljes megvalósítása tekintetében történő módosításáról szóló, 2008. február 20-i 2008/6/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv.

(2) E törvény az Európai Unió működéséről szóló Szerződés 106. cikk (2) bekezdése és a közszolgáltatás ellentételezése formájában nyújtott állami támogatásról szóló európai uniós keretszabály (HL C 8; 2012.01.11.) hatálya alá tartozó támogatást tartalmaz.

51. Módosító és hatályon kívül helyező rendelkezések

79. § Hatályát veszti az árak megállapításáról szóló 1990. évi LXXXVII. törvény melléklet I. pont B) alpont „64.11.12.0-ból”, „64.11.14.0-ból”, „64.11.15.0-ból” kezdetű sora.

80. § (1) Hatályát veszti a postáról szóló 2003. évi CI. törvény.

(2) A 26. § (2) és (3) bekezdése 2014. január 1-jén hatályát veszti.

52. Az Alaptörvény sarkalatosságra vonatkozó követelményének való megfelelés

81. § E törvény 62. §-a az Alaptörvény 23. cikk (4) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.

Általános indokolás

A postai szektor az Európai Unió joga által meghatározott terület. A postai keretszabályozás célja a postai piac fokozatos megnyitása, mely tükrözi egyrészt annak elismerését, hogy a postai piac meghatározó eszköze a gazdasági fejlődésnek, másrészt annak felismerését, hogy miközben a hírközlési eszközök fejlődése és robbanásszerű elterjedése jelentős hatással bír a hagyományos postai piacra, a mindenki számára elérhető és megfizethető postai szolgáltatások továbbra is szükségesek. A piacnyitás mellett ezért az uniós szabályozás másik pillére az, hogy a tagállamok kötelesek fenntartani az egyetemes postai szolgáltatásokat is. A piacnyitás fokozatossága éppen e kettős cél: a liberalizáció és az egyetemes postai szolgáltatás fenntartása közötti egyensúlyt volt hivatva megteremteni oly módon, hogy a tagállamoknak legyen lehetőségük megfelelően felkészülni arra, hogy az egyetemes postai szolgáltatás biztosított legyen monopóliumot nélkülöző piaci viszonyok között is.

Az Európai Unió postai politikája a közösségi postai szolgáltatások belső piacának fejlesztésére és a szolgáltatások minőségének javítására vonatkozó közös szabályokról szóló 97/67/EK irányelven és annak a 2002/39/EK, valamint a 2008/6/EK irányelv általi módosításain alapul. Ezen utóbbi módosítás, az úgynevezett 3. postai irányelv 2008. február 27-én lépett hatályba, és rendelkezései szerint az európai postai piacok teljes liberalizációjának alapvetően legkésőbb 2011. január 1-jéig kell megtörténnie. Kivételes esetekben, néhány tagállam számára 2012. december 31-ével bezárólag átmeneti időszakot határoztak meg. Ezen kivételek egyes „új” tagállamokra, valamint a „nehéz földrajzi adottságokkal” (sok szigettel) vagy igen alacsony lélekszámmal rendelkező tagállamokra vonatkoznak, és Cseh Köztársaság, Görögország, Ciprus, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Málta, Lengyelország, Románia, Szlovákia mellett Magyarország számára is lehetőség nyílt arra, hogy a 3. postai irányelv rendelkezéseit 2012. december 31-ig emelje be nemzeti jogrendszerébe.

A törvényjavaslat alapvetően ezen uniós aktus átültetését szolgálja.

Az Európai Unió tagországainak – így Magyarországnak is – ennek megfelelően az elmúlt évtizedben a postai monopóliumok fokozatos lebontásának kihívásával kellett szembenéznie úgy, hogy a lépésenként történő piacnyitás nyomán ne keletkezzenek piaci zavarok, sőt a postai szolgáltatások – így különösen az egyetemes szolgáltatás – megbízhatósága és színvonala fejlődjön. A postai szolgáltatások liberalizációjának utolsó lépéseként az egyetemes postai szolgáltató számára fenntartott (vagyis monopol-) szolgáltatások körét Magyarország is köteles lebontani, így az egyetemes szolgáltatási kötelezettség fenntartásával a teljes postai piac megnyílik.

A postai szektor teljes liberalizációja ugyanakkor számos kérdést vet föl, amelyre – az uniós szabályozás keretein belül – a jogalkotónak választ kell találnia. Egyrészt a postai szolgáltatási szektorban olyan szabályozási környezet megteremtése a cél, amely az egyetemes szolgáltatás keretein belül biztosítja a társadalmi és gazdasági kohéziót, valamennyi felhasználó számára lehetővé teszi a hatékony, gyors, magas színvonalú és megfizethető postai szolgáltatások igénybevételét. Mindemellett a postai szektorban tapasztalható verseny élénkítése céljából a piacra lépést ösztönző, de – a postai szektor kiemelt jelentősége okán – a piaci szereplők és a szolgáltatások nyomon követését, hatékony ellenőrzését lehetővé tevő bejelentési és engedélyezési rendszer felállítása is szükségessé vált.

Mivel a teljes piacnyitással az eddigi monopolterület (az egyetemes szolgáltatás fenntartására szolgáló úgynevezett fenntartott szolgáltatási kör) megszűnik, az egyetemes szolgáltatás finanszírozását más módon kell megoldani. A 3. postai irányelv meghatározza azokat a lehetséges kompenzációs mechanizmusokat, melyek alkalmazhatók akkor, ha az egyetemes szolgáltatási kötelezettségek olyan nettó költségekkel járnak, amelyek aránytalan pénzügyi terheket rónak az egyetemes szolgáltatóra. Az uniós szabályozás lehetőséget ad arra, hogy amennyiben az egyetemes

szolgáltatás fenntarthatósága ezt igényli, az irányelvben szereplő számítási módszertan alapján meghatározott, szükséges kompenzációt állami források, illetve a postai szolgáltatók hozzájárulása fedezze.

E kulcskérdés szabályozása miatt van szükség a 3. postai irányelv nemzeti jogrendbe való átültetéséhez új postapiaci törvény megalkotására, hiszen a jelenlegi hatályos szabályozás monopolpiaci viszonyokra épül.

Ezt tükrözi a törvényjavaslat címe is. Míg a korábbi törvény címe: a postáról – ami a köznyelvben egyszerre jelenti a küldeményeket, a Magyar Posta Zrt.-t és a Magyar Posta egyes szolgáltatóhelyeit, de a postai ágazatot is, jelen törvényjavaslat már a címében is kifejezi, hogy a postai szolgáltatásokat helyezi középpontba, és ezek piacáról rendelkezik.

A liberalizált piacra vonatkozó új keretfeltételek betartásának felügyelete továbbra is az ilyen feladatokkal eddig megbízott szabályozó hatóságok hatáskörében marad. A 3. postai irányelv a tagállamokra bízta annak eldöntését, hogy milyen formában biztosítják a verseny előírásainak betartását a postai szektorban, és a hazai versenyjogi és munkaügyi felügyeleti mechanizmusok működése – a magyarországi postai piac jelenlegi és várható felépítését tekintve – elégségesnek látszik azzal, hogy az érintett hatóságok szoros együttműködése ezen ágazatban is kívánatos.

A postai ágazat piacfelügyeletét jelenleg is ellátó Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) feladatkörét azonban ki kell bővíteni az egyetemes szolgáltatás finanszírozásához kapcsolódó szabályozási, ellenőrzési és felügyeleti hatáskörrel.

Ezen elvárásokon túl a törvényjavaslat rendezi a távirat-szolgáltatás vonatkozásában a hatályos szabályozásban jelen lévő inkoherenciát, illetve a postai szakértő esetében a szabályozási irrelevanciát. A távirat-szolgáltatásra vonatkozó általános szabályokat megfelelően tartalmazza az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény, így a postáról szóló 2003. évi CI. törvényben a távirat-szolgáltatásra vonatkozó rész, valamint a részletszabályozásra vonatkozó felhatalmazás is szükségtelen. A postai szakértőre vonatkozó meghatározások pedig nem rendelkeznek olyan tartalommal, mely alapján törvényi szintű fenntartásuk szükséges lenne, és nincs olyan jogszabály, mely postai szakértő igénybevételét írja elő, vagy szakértő igénybevételéhez jogkövetkezményt állapít meg. Ennek megfelelően a hatályos szabályozás e két témájára vonatkozó rendelkezést a törvényjavaslat nem tartalmaz.

A fenti kívánalmaknak megfelelően a törvényjavaslat

- újraszabályozza a postai piacra való belépés feltételeit, azzal, hogy az általános szolgáltatási jogosultság alapján nyújtható postai szolgáltatások köréből kiemeli a fogyasztóvédelmi szempontból érzékeny, ezért fokozottabb minőségi, alkalmassági és átláthatósági kritériumok tárgyát képező postai szolgáltatásokat, amelyeket nyújtását engedély megszerzéséhez köti. Az új típusú postai szolgáltatási engedély nem azonos a hatályos szabályozás szerinti egyetemes szolgáltatási engedéllyel, mivel területi alapú ellátási kötelezettséget olyan, garanciális jellegű, a felhasználókat védő elvárások váltják fel, amelyek biztosítékot adhatnak az ügyfelektől nem regisztrált módon átvett küldemények megfelelő színvonalú kézbesítésére;
- újraszabályozza az egyetemes szolgáltatás nyújtásának feltételeit, egyértelművé téve, hogy az egyetemes szolgáltatás egy, a kijelölt egyetemes szolgáltatót terhelő általános ellátási kötelezettséget jelent, amely, figyelembe véve a monopólium megszüntetését és az egyetemes postai szolgáltatás iránti folyamatosan csökkenő piaci igényt, megfelelő kompenzációs mechanizmus híján az egyetemes szolgáltató piaci működését, mozgásterét jelentős mértékben korlátozná. A törvényjavaslat a kiegyenlített piaci viszonyok fenntartása érdekében újraszabályozza az egyetemes szolgáltatás finanszírozásának feltételeit, létrehozva az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződés jogintézményét, valamint pontosítja a nettó elkerülhető

költséggel kapcsolatos szabályokat. Ezen új szabályok fektetik le az alapját a piaci újraelosztáson alapuló kompenzációs alap (Egyetemes Postai Szolgáltatást Támogató Számla), illetve az állami költségvetési forrásból való finanszírozás lehetőségének;

- finomítja, pontosítja a hatósági jogalkalmazói tevékenység kereteit, amiben a változások középpontjában a hatékonyabb hatósági jogalkalmazás követelménye áll. A szabályozás figyelembe veszi az elektronikus hírközlés-szabályozás reformja során a Hatóság jogalkalmazói eszköztárával, eljárástípusaival, szankciós, adatkérési és a fogyasztók védelmével kapcsolatos hatáskörei tekintetében megvalósított legújabb eredményeket.

A törvényjavaslat a fenti pillérekre támaszkodva a nyitott, versenyen alapuló postapiac alapjait lefektető, az uniós szabályozással konform, hatékony és felhasználóbarát postai szabályozás igényével született meg.

Részletes indoklás

az 1. §-hoz

A törvény hatálya szűkítő rendelkezést tartalmaz az országhatárt átlépő postai küldemények vonatkozásában. E küldeményekre és az ezekkel kapcsolatos szolgáltatásokra irányuló szabályokat a nemzetközi szerződés(ek), így az Egyetemes Postaegyesület Okiratai tartalmazzák az Egyetemes Postaegyesület Alapokmánya hatálya alá tartozó szolgáltatások és szolgáltatók (így a kijelölt szolgáltató) vonatkozásában.

a 2. §-hoz

A törvényjavaslatban szereplő értelmező rendelkezések célja a 2008/6/EK irányelvvel módosított hatályos 97/67/EK irányelvének (a továbbiakban: Irányelv) korszerűsített fogalomhasználatával való koherencia biztosítása és a törvény szövegének könnyebb és egységes értelmezésének elősegítése.

a 3-4. §-hoz

E szakaszok rendelkezései az Irányelvnek való megfeleltetést és a piacon már működő postai szolgáltatások azonosítását tartalmazzák annak érdekében, hogy a törvény rendelkezései teljes körűen lefedjék a postai piac szolgáltatásait.

A korábbi szabályozáshoz képest újdonság és annak – az Irányelvvel összhangban való – pontosítása, hogy a külföldön feladott küldemény belföldi kézbesítése is a törvény hatálya alá tartozó postai szolgáltatás, és ugyanez vonatkozik a lakosság számára, gazdasági tevékenység keretében történő kézbesítésre, bármi legyen is annak formája. Ezen a ponton a lakosság, valamint a gazdálkodó szervezetek felé történő kézbesítés különválasztása azért szükséges, hogy a piacon hagyományosan működő, nem postai szolgáltatást ellátó postai közvetítők tevékenysége fennmaradjon.

A nem postai szolgáltatások pontos meghatározása azért szükséges, mert az általános definícióhoz az Irányelv szerint és a magyarországi jogszabályi és piaci gyakorlat alapján is tartoznak kivételek, mely szolgáltatások technológiailag ugyan részben megegyeznek a postai szolgáltatásokkal vagy nagyon hasonlítanak arra, ugyanakkor a törvényjavaslatban foglalt szabályok alkalmazása e szolgáltatásokra nem indokolt. Ezen kivételek tételes felsorolása is szerepel e szakaszban. A postai küldemények szállítása abban az esetben nem tekintendő postai szolgáltatásnak, ha az ezen tevékenységet végző nem végzi a postai szolgáltatási értéklánc egyetlen elemét sem.

az 5. §-hoz

A postai szolgáltatások tipizálása azon elv alapján történik, hogy a törvényjavaslat – az Irányelvvel összhangban – eltérő piacra lépési és piacelhagyási, valamint felelősségi szabályokat állapít meg az egyetemes, az azokat helyettesítő, illetve az egyéb postai szolgáltatások vonatkozásában.

a 6. §-hoz

Az Irányelv meghatározza az egyetemes postai szolgáltatást, és mindazon küldeményfajtát, illetve az alapszolgáltatáshoz kötelezően nyújtandó olyan szolgáltatásokat, amelyek a postai szolgáltatások alapvető felhasználói igényeket kielégítő, közérdekű szolgáltatásnak minősülő körét alkotják. Az Irányelv arról is rendelkezik, hogy a tagállamok kötelezettsége ezen szolgáltatások meghatározott

minőségben és megfizethető ár ellenében való biztosítása a tagállam teljes területén, földrajzi elhelyezkedéstől függetlenül minden felhasználó számára.

A törvényjavaslat az uniós szabályokkal összhangban, tételesen meghatározza a Magyarországon biztosítandó egyetemes szolgáltatás elemeit, amelyek nem térnek el a korábbi szabályozásban meghatározottaktól.

Az egyetemes szolgáltatás keretében a szolgáltató által kötelezően elfogadandó küldemények pontos tömeg- és mérethatáraitól korábban kormányrendelet rendelkezett, ezen szabályozási elemre azonban nincs szükség, mert a meghatározásokat a nemzetközi viszonylatú szolgáltatások vonatkozásában tartalmazzák az Egyetemes Postaegyesület Okiratai, (a továbbiakban: Okiratok), amelyet Magyarország is aláírt és kihirdetett az 1967. évi 26. törvényerejű rendelettel. Az egyetemes postai szolgáltatót kötelezik az Okiratok rendelkezései, ezért technológiáját ezek teljesítésére készítette fel, és az ezektől való eltérésnek belföldi viszonylatban sincs indokoltsága.

a 7. §-hoz

A 6. §-ban az egyetemes szolgáltatások kapcsán meghatározott küldemények vonatkozásában oly módon is nyújthatók szolgáltatások, hogy a szolgáltatónak nincs erre irányuló szolgáltatásnyújtási kötelezettsége. Ezek a postai szolgáltatások – ellentétben az egyetemes szolgáltatással – nem közérdekű, illetve nem általános gazdasági érdekű szolgáltatások, ugyanakkor jelentősen eltérnek a 8. §-ban foglalt szolgáltatóktól is. A postapiac teljes liberalizációja valójában éppen ezen szolgáltatásokra vonatkozik, és ezen szolgáltatások utolsó, 2012. december 31-ig még monopólium alá eső 50 gramm alatti küldeményekkel kapcsolatos szegmensének az egyetemes szolgáltató részére való fenntartásának lehetőségét szünteti meg.

A törvényjavaslat e szolgáltatásokat „egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő postai szolgáltatás”-oknak nevezi, szemben a korábbi szabályozásban használt „az egyetemes szolgáltatási körbe tartozó szolgáltatások” elnevezés helyett.

E szakasz (2) bekezdés *a*) pontja megteremti annak a lehetőségét, hogy az egyetemes szolgáltató az egyetemes szolgáltatásba már nem tartozó, de versenyjogi értelemben azt helyettesítő szolgáltatások vonatkozásában általános szerződési feltételeket készítsen, és így az egyetemes szolgáltatási kötelezettség alapján nyújtandó szolgáltatások mellett azoktól eltérő, de azokat helyettesítő szolgáltatásokat is ajánlhasson. A (2) bekezdés *b*) pontja pedig az Európai Unió Bíróságának az Egyesült Királyság bírósága által kezdeményezett előzetes döntéshozatali eljárás kapcsán – az egyetemes postai szolgáltatók által nyújtott egyes postai szolgáltatások ÁFA besorolása tárgyában – született C-357/07. számú ítéletében foglaltak alapján különbséget tesz az egyetemes postai szolgáltató által nyújtott egyetemes szolgáltatás és az ugyanezen szolgáltató által egyedi szerződés alapján nyújtott nem egyetemes szolgáltatás között.

a 8. §-hoz

Az egyetemes postai szolgáltatást nem helyettesítő szolgáltatások körének meghatározása az Irányelv, az Európai Unió Bíróságának és az Európai Bizottság esetjoga alapján történt, figyelembe véve a nemzetközi terminológiában használtakat és hatályos szabályozás már bevált elveit is. E szolgáltatások köre gyakorlatilag azonos a korábbi szabályozás szerinti azon szolgáltatási körrel, melyek az alapvető felhasználói igényeket kielégítő, közérdekű postai szolgáltatásokhoz képest értéknövelt szolgáltatások. Ilyen szolgáltatások egyetemes szabályok szerinti nyújtására jelenleg nincs tagállami kötelezettség és nincs is ilyen jellegű társadalmi vagy gazdasági igény. E szolgáltatásokat a törvényjavaslat az egyetemes szolgáltatást nem helyettesítő szolgáltatásokként határozza meg.

E szolgáltatások jelenleg is teljesen liberalizáltak, és Magyarország területén számos szolgáltató nyújt ilyeneket, bejelentés alapján, egymással élénk piaci versenyben állva.

E szakasz tételesen felsorolja és pontosan meghatározza az egyes, ezen kategóriába tartozó szolgáltatásokat.

A meghatározások – szükség esetén pontosítva és kiegészítve – a korábbi szabályozás meghatározásain alapulnak, a csekély módosítást célja a technológiai és piaci fejlődés megfelelő leképezése, illetve a nemzetközi fogalom-meghatározásokkal való összhang megteremtése.

a 9. §-hoz

E szakasz a postai szolgáltatások piacára való belépés legáltalánosabb feltételeit határozza meg. Az egyetemes postai szolgáltatásokat nem helyettesítő postai szolgáltatások piacára való belépés csak igen korlátozott számú, és az alapvető követelményeknek való megfelelést biztosító, általános engedélyhez (azaz a postai szolgáltatás nyilvántartásba vételéhez) kötött. Az egyetemes postai szolgáltatásokat helyettesítő szolgáltatások nyújtásához – a felhasználók jogainak védelme és a szolgáltatás biztonsága érdekében – a törvényjavaslat az Irányelv keretein belül a szolgáltató technikai vagy működési feltételeinek vonatkozásában speciális szabályokat határoz meg. További elvárás, hogy a postai szolgáltató feleljen meg a rendezett munkaügyi kapcsolatokra vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek, és erről rendelkezzen a megfelelő igazolással.

A korábbi szabályozáshoz képest újdonság, hogy az eljárásokhoz szükséges adatszolgáltatás formáját – az eljárások hatékonyságának elősegítése érdekében – a 77. § (5) bekezdés c) pontjában kapott felhatalmazás alapján az engedélyezési és a bejelentési eljárásért felelős Hatóság elnökének rendelete szabályozza.

a 10. §-hoz

E szakasz meghatározza a piacra lépésre, illetve a piac elhagyására vonatkozó általános szabályokat azon szolgáltatások esetében, melyekre vonatkozóan a szolgáltatásnyújtás csak a Hatósághoz való bejelentéshez kötött.

A bejelentésköteles szolgáltatások köre azonos a korábbi szabályozásban meghatározottakkal, és a bejelentéshez szükséges feltételek is alapvetően az ebben szereplő feltételeket tartalmazzák, azaz a törvényjavaslat a már korábban liberalizált piacon a jelenlegi feltételekhez képest csak csekély változást hoz.

A hatályos szabályozáshoz képest többletet jelent, hogy a postai szolgáltató munkaügyi kapcsolatainak rendezettsége vonatkozásában a törvényjavaslat valamennyi – így a bejelentésköteles szolgáltatásokat nyújtó – szolgáltató számára is tartalmaz előírást.

Egyebekben a törvényjavaslatban szereplő rendelkezések tartalmilag azonosak az e tárgykörben hatályos rendelkezésekkel, szükség esetén technikai pontosításokkal.

a 11. §-hoz

E szakasz meghatározza a piacra lépésre, illetve a piac elhagyására vonatkozó általános szabályokat azon szolgáltatások esetében, melyek megkezdéséhez a Hatóság engedélyre van szükség.

Az engedélyezés szabályait korábban részben a postáról szóló 2003. évi CI. törvény, részben a postai szolgáltatók piacra lépésének feltételeiről szóló 68/2004. (IV. 15.) Korm. rendelet tartalmazta. A törvényjavaslat annyiban is előrelépés a hatályos szabályozáshoz képest, hogy az

engedélyezésre vonatkozó valamennyi érdemi szabályt megállapítja, így e tárgykörben alacsonyabb szintű jogszabálynak mindössze a hatósági eljárás hatékonyságát garantáló, az engedélyért folyamodó szolgáltató által benyújtandó dokumentumok adattartalmának és a szükséges vagyoni biztosíték formájának és mértékének meghatározására van szükség. Ezen szabályozási tárgykört pedig a törvényjavaslat a postai piac felügyeletét ellátó Hatóság elnökének rendeletébe utalja.

Az engedély megadásának feltételeit – mely vonatkozásban a törvényjavaslat a hatályos szabályozást követi – részletesen tartalmazza e szakasz. Az engedélyhez kötött szolgáltatások esetében a törvényjavaslat a piacra lépést olyan feltételekhez javasolja kötni, melyek a feladók és címzettek, illetve általában véve a felhasználók számára garantálják, hogy a szolgáltató prudens, azaz a jogszabályokat és iparági normákat betartja, működése stabil, a küldeményeket a szolgáltatásokhoz igazodó méretű gépjármű- és eszközkapacitással és megfelelő szakértelemmel rendelkező személy(ek) által irányított vállalkozás kézbesíti. Az engedélyes szolgáltatóval kapcsolatos fokozott elvárásokat az indokolja, hogy a nemzetközi tapasztalatok alapján az engedélyes szolgáltatók jellemzően a nem könyvelt küldemények piacán jelennek meg, azaz a piacra lépő szolgáltatók akár egy feladótól is több millió olyan számlalevelet, fizetési értesítőt, közüzemi szolgáltatással kapcsolatos elszámolást, banki és biztosítási titkokat tartalmazó küldeményt vesznek fel és kézbesítenek, melyeknél sem a feladás, sem a kézbesítés nem „elismervény” esetében történik, azaz nem bizonyítható. Ilyen piaci szegmens esetében tehát a fogyasztók, ezen belül is kiemelten a lakosság, mint e küldemények címzettjeinek védelme érdekében túlzottan kockázatos lenne kizárólag a piaci verseny öntisztító folyamataira hagyatkozni.

Az engedély megszerzéséhez szükséges, hogy a piacra lépő szolgáltató meghatározza, mely kézbesítési területekre címzett küldeményekre vonatkozóan kíván postai szolgáltatást nyújtani. Ezen rendelkezés indokoltságát az adja, hogy az általa kezelt küldemények kézbesítéséért való felelősség valamennyi postai szolgáltatót terheli. Ezen felelősségnek a postai szolgáltató eleget tehet akár saját hálózatán, akár a kézbesítés ellátására vele szerződésben álló postai szolgáltatón keresztül. Az engedély megszerzésének ezért feltétele, hogy a postai szolgáltató biztosítsa a postai szolgáltatási értéklánc teljességét. Jelentős változás a korábbi szabályozáshoz képest, hogy – összhangban az Irányelv rendelkezéseivel – az engedélynek területi lefedettséget tartalmazó feltételrendszere megszűnik.

a 12. §-hoz

E szakasz tételesen meghatározza az engedély megszerzéséhez szükséges dokumentumokat. A korábbi szabályozáshoz képest újdonság az (1) bekezdés *a)* pontjában szereplő technológiai és *d)* pontban szereplő vállalatirányítási folyamatokra vonatkozó adatszolgáltatási kötelezettség.

a 13. §-hoz

E szakasz célja annak biztosítása, hogy a piacralépéshez szükséges garanciális szabályok betartása, illetve e szabályok betartásának hatósági ellenőrzése a szolgáltató működése során végig biztosítva legyen.

A törvényjavaslat széleskörű tájékoztatási kötelezettséget ír elő a szolgáltató számára arra az esetre, ha a szolgáltató önkéntes elhatározásából vagy a hatósági (bírói) döntés alapján a tevékenységét megszünteti. Ennek indoka az, hogy a postai szolgáltatás címzettként potenciálisan széles fogyasztói réteget érint.

A törvényjavaslat e szakaszban speciális jogcímet határoz meg, amelyek a szolgáltató nyilvántartásból való törlését vonják maguk után. Az egyéb, a postai szolgáltató szankciós jellegű törlésére vonatkozó szabályokat a 69. § tartalmazza.

E szakasz alapvetően a hatályos szabályozás elemeit tartalmazza, kiegészítve a bejelentéshez és az engedélyhez e törvényjavaslatban meghatározott új elemekre vonatkozó rendelkezésekkel.

a 14. §-hoz

E szakasz meghatározza az egyetemes szolgáltatásnak a liberalizált piacon való nyújtásának általános szabályait az Irányelvben foglalt követelmények tételes átvételével, illetve az (5) és (6) bekezdésekben a „postán maradó” és az „utánküldés” szolgáltatás vonatkozásában az Egyetemes Postaegyezményben foglalt nemzetközi vállalások alapján.

A legfontosabb új elem a hatályos szabályozáshoz képest a Közszolgáltatási Szerződés intézménye a postai szektorban. A Közszolgáltatási Szerződés fő célja, hogy az egyetemes postai szolgáltatás olyan követelményeit határozza meg, amelyek nem igényelnek jogszabályi rendezést, vagy a jogszabályi szinten történő rendezése nem biztosítaná a gyorsan változó fogyasztói, üzleti vagy területfejlesztési igényekhez való igazodást. A Közszolgáltatási Szerződés részleteiben is meghatározza és ezzel egyértelművé teszi az egyetemes szolgáltatást biztosító állam elvárásait, „megrendelését” az egyetemes szolgáltatás vonatkozásában és még közvetlenebbé teszi a kapcsolatot az egyetemes szolgáltatás és annak méltánytalan többletterhének finanszírozása közt. Erre azért van szükség, mert az egyetemes szolgáltatást korábban „finanszírozó” monopoljog, azaz a fenntartott szolgáltatások hiányában valamennyi előrejelzés azt mutatja, hogy szükség lesz az egyetemes szolgáltatás fenntarthatósága és a kiegyenlített verseny érdekében az egyetemes szolgáltató kompenzálása.

A méltánytalan többletterh kompenzálására a törvényjavaslat nemcsak a Közszolgáltatási Szerződés intézményét, hanem a piaci szereplők hozzájárulását is tartalmazza, azonban ez utóbbi alapján beérkező befizetések nem bizonyosan tudják fedezni az egyetemes szolgáltató veszteségeit.

A Közszolgáltatási Szerződés tehát lehetővé teszi, hogy az abban szereplő elvárásokat rugalmasan lehessen hozzáigazítani a mindenkori piaci igényekhez és a finanszírozási lehetőségekhez.

Egyebekben az egyetemes szolgáltatás általános szabályai a hatályos szabályozás elemeit tartalmazzák.

a 15. §-hoz

Bár a törvényjavaslat a minőségi követelmények meghatározását alapvetően a Közszolgáltatási Szerződés körébe utalja, de a lakosság számára legfontosabb küldeményfajta, a küldeményenkénti díjszabás alapján (azaz jellemzően bélyeggel) feladott levélküldemény vonatkozásában törvényi szinten kívánja rögzíteni a belföldön elvárt átfutási időt. Az Európai Unió tagállamai közti küldeményforgalom vonatkozásában a törvényjavaslatban feltüntetett átfutási idő az Irányelvben kötelezően meghatározott átfutási idő átvételével történt.

Tekintve, hogy az egyetemes szolgáltatás minőségi követelményei alapvetően meghatározzák a szolgáltatás költségeit, mindazon minőségi követelményt, amely a törvényben, illetve nemzetközi megállapodásokban szereplő elvárásokon felül van meghatározva az egyetemes szolgáltató számára, a postaügyért felelős miniszter Közszolgáltatási Szerződésben határozza meg – eltérően a korábbi gyakorlattól, amelyben ezeket jogszabály rögzítette. A törvényjavaslatban szereplő megoldás lehetőséget ad arra, hogy az elvárások kialakításakor és azok változásai során rugalmasabban lehessen mind a felhasználók igényeit, mind a költségvetési terheket figyelembe venni.

a 16. §-hoz

A minőségi követelményekhez hasonlóan a törvényjavaslat a postai szolgáltatás elérhetősége vonatkozásában is kétszintű szabályozást tartalmaz.

Annak érdekében, hogy az ország teljes területén elérhető legyen az egyetemes szolgáltatás, a törvényjavaslat tartalmazza azokat a keretszabályokat, melyek meghatározzák az egyetemes szolgáltató számára, hogy minimálisan milyen sűrűségű postahálózatot kell fenntartania.

Ugyanakkor az igényekhez és a költségvetés teherviselő képességéhez a korábbinál rugalmasabb alkalmazkodás érdekében a részleteket – a korábbi, jogszabályban való rögzítés helyett – a Közszolgáltatási Szerződésben kell meghatározni.

a 17. §-hoz

E szakasz az Irányelv az egyetemes postai szolgáltatás díjával, díjképzésével kapcsolatos rendelkezéseinek való megfelelést szolgálja.

Az uniós szabályozás az egyetemes postai szolgáltatás díjképzésével kapcsolatban három alapvető szempontot tartalmaz, és egyszerre mindhárom szempontnak eleget kell tenni. Általános szempont, hogy az áraknak a költségeken kell alapulniuk, fogyasztóvédelmi szempont, hogy megfizethetőnek kell lenniük, illetve versenypiaci szempont, hogy megkülönböztetéstől mentesnek kell lenniük, és nem jelenthetnek versenykorlátozást. Ezen elvárásokat tartalmazza az (1) bekezdés.

A rendelkezések figyelembe veszik a korábbi szabályozás szerinti gyakorlatot azzal a változtatással, hogy – míg a törvényjavaslat szerinti hatósági árszabályozás továbbra is a korábbi szolgáltatási körre vonatkozik –, tételes ármeghatározási kötelezettség helyett az ármeghatározás módszertanát szabályozza miniszteri rendelet, az áralkalmazás megfelelőségének vizsgálata a Hatóság jogköreként van definiálva a 20. § (1) bekezdése szerint.

Az egyetemes szolgáltatás esetében árszabályozást szükséges és érdemes fenntartani, ugyanis a szolgáltatás elérhetővé tétele mindenki számára társadalmi érdeket szolgál. Figyelembe véve azt a tényt, hogy az ármegállapítással kapcsolatos uniós elvárás az egyetemes szolgáltatás vonatkozásában a „megfizethetőség”-et definiálja annak érdekében, hogy a fogyasztók egyetlen csoportja se legyen kirekesztve a szolgáltatásból, az erre vonatkozó társadalmi elvárások közvetítőjeként a miniszteri rendelet továbbra is alkalmas eszköz. Megjegyzendő ugyanakkor, hogy a jelenlegi árak akár jelentős mértékű emelése sem oldaná meg az egyetemes szolgáltatás finanszírozását, ugyanis az egyetemes szolgáltatás bevétele domináns mértékben nem a lakossági szegmenstől függ (akikre egyébként a megfizethetőségi elvárás vonatkozik).

Tekintve, hogy jelenleg a fenntartott szolgáltatás bizonyos elemeire vonatkozott csak a hatósági ármegállapítás, és ez nem okozott piaci problémákat, a jelenlegi kört nem érdemes bővíteni.

Az uniós elvárás a költségalapúságot is tartalmazza, de ennek teljesítéséhez sem szükséges változtatni a jelenlegi szabályozási megoldáson, ami erről is rendelkezik.

a 18. §-hoz

Az Irányelv meghatározza azokat az eszközöket, melyekkel a tagállamok kiválaszthatják, hogy mely szolgáltató útján tesznek eleget az egyetemes postai szolgáltatás biztosítására vonatkozó kötelezettségüknek. Ezek között szerepel a szolgáltató törvény általi kijelölése; és csaknem valamennyi tagállam ezt a módszert választotta.

Ezzel együtt megtörtént az Irányelvben szereplő egyéb lehetőségek vizsgálata is, azaz, hogy hatékonyan biztosítható-e az egyetemes postai szolgáltatás közbeszerzés útján, ezen alternatíva

azonban a jelenlegi piaci helyzetben, illetve a piacfejlődés várható irányait figyelembe véve sem megalapozott.

Az egyetemes postai szolgáltatás fenntartása nemcsak kötelezettség, hanem – kohéziós funkciójánál és a gazdasági és társadalmi életben betöltött hiánypótló funkciójánál fogva – társadalmilag és politikailag is indokolt. Fontos megemlíteni, hogy az egyetemes postai szolgáltatáshoz szükséges hálózaton a gyakorlatban „egyetemes feltételek” mellett nem postai szolgáltatások nyújtása is történik (pénzforgalmi szolgáltatások), és ezek fenntartása szintén társadalmi és gazdasági szükségszerűség.

Jelenleg az egyetemes postai szolgáltató a Magyar Posta Zrt. Az előzetes elemzések és felmérések verifikálták, hogy a belátható időtávban – az egyetemes szolgáltatás jelenlegi vagy a jelenlegihez hasonló minőségi szintje és szolgáltatásnyújtási paraméterei mellett – nem lehet számítani arra, hogy más szolgáltató kíván egyetemes szolgáltatóvá válni.

E szakasz mind a törvényi kijelölés intézményével, mind a kijelölés határozott időtartamával, mind pedig e határozott időtartam elteltével szükséges intézkedésekre vonatkozó rendelkezésekkel – így a Hatóság beszámolójában szereplő vizsgálati szempontokkal, valamint az ez alapján való nyilvános pályázati eljárás és az egyetemes szolgáltató kijelölése [20. § (4) bekezdése] – az Irányelvnek való megfelelést szolgálja, különösen az egyetemes szolgáltatás ellátása folyamatos biztosítására vonatkozóan az objektivitás, az átláthatóság, a megkülönböztetésmentesség, az arányosság és a lehető legkisebb mértékű piactorzítás elveinek tiszteletben tartásával.

a 19. §-hoz

Az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződés alapvető funkcióját a 14. §-hoz fűzött indokolás tartalmazza. E szakasz részletesen meghatározza a Közszolgáltatási Szerződés kötelező és lehetséges tartalmi elemeit. A kötelező tartalmi elemek az egyetemes postai szolgáltatások nyújtásához kapcsolódnak, a nem kötelező tartalmi elemek körét a törvényjavaslat példálózó jelleggel sorolja fel.

A kötelező tartalmi elemek vonatkozásában – tekintettel arra, hogy ezek az egyetemes szolgáltatás minőségére, az egyetemes postai hálózat milyenségére vonatkozó követelményeket határozzák meg – szerződéskötési kötelezettséget állapít meg a tervezet.

A Közszolgáltatási Szerződés egyetemes szolgáltatásokat érintő módosítása esetére a Tervezet kötelezővé teszi, hogy az egyetemes szolgáltató mutassa be a módosításnak az egyetemes szolgáltatás többletterhére gyakorolt hatását. Ilyen módon az Állam mint „megrendelő” mindig a költséghatások ismeretében tud a minőségi vagy hálózatsűrűségi követelmények vonatkozásában dönteni az esetleges módosításokról.

A törvényjavaslat alapján a Közszolgáltatási Szerződés egyetemes szolgáltatást érintő rendelkezéséről a szolgáltató honlapján köteles tájékoztatni a fogyasztókat, tekintettel arra, hogy az ebben foglalt rendelkezések egyben a fogyasztók egyetemes szolgáltatáshoz való jogát is érintik.

a 20. §-hoz

Az egyetemes postai szolgáltatás ellátása és a Közszolgáltatási Szerződésben foglalt követelmények ellenőrzése érdekében a Hatóság kiemelt jogkört és felelősséget kap; az erre vonatkozó rendelkezéseket tartalmazza e szakasz.

Az egyetemes szolgáltatás nyújtásával kapcsolatos működési zavar esetén a Hatóságot – az egyéb, a Hatóság rendelkezésére álló szankcionálási lehetőségen túl – a törvényjavaslat felhatalmazza arra, hogy intézkedési terv készítésére kötelezze az egyetemes szolgáltatót. Amennyiben ez sem bizonyul

elégségesnek a szolgáltatás jogszerű nyújtásának visszaállításához, akkor a Hatóság javaslatot tehet a postaügyért felelős miniszter részére az egyetemes szolgáltatás biztosítása érdekében, mely javaslat tartalmazhatja akár az egyetemes szolgáltatóként kijelölt szolgáltató kijelölésének visszavonását, illetve az ehhez és az új szolgáltatók kijelöléséhez szükséges jogszabály módosításra irányuló kezdeményezést is.

a 21. §-hoz

Az uniós szabályozással összhangban, és a hatályos törvény mellékletében foglaltakat átemelve, továbbá az egyetemes postai szolgáltatás nyújtásából eredő méltánytalan többletterher meghatározására vonatkozó módszertan rögzítése érdekében e szakasz tartalmazza az egyetemes postai szolgáltatási kötelezettség költségeinek számítására vonatkozó keretszabályokat.

a 22. §-hoz

Az Irányelvben meghatározott, az egyetemes szolgáltató méltánytalan többletterhének ellentételezésére vonatkozó, megengedett módszerek között szerepel a meghatározott piaci szereplők hozzájárulásra való kötelezhetősége.

Ezen uniós szabályhely figyelembevételével tartalmazza a törvényjavaslat azon finanszírozási mechanizmus kialakítását, amely szükség esetén enyhíti az egyetemes szolgáltató többletterhét. A távközlési, illetve elektronikus hírközlési szektor hasonló jogintézményével (Egyetemes Távközlési Támogatási Alap, Egyetemes Elektronikus Hírközlési Támogatási Kassza) kapcsolatos tapasztalataira tekintettel a törvényjavaslat nem kíván önálló jogi személyiséggel rendelkező Alapot, illetve Kasszát létrehozni, hanem a lehető legkisebb adminisztrációs költségekkel járó megoldást preferálja, amely valójában egy elkülönített számla, amelyet a Hatóság vezet, és amely kizárólag a nettó költség méltánytalan többletterhének megtérítésére fordítható.

a 23. §-hoz

E szakasz az Irányelv és a más tagállamok postai szabályozásának figyelembevételével részletesen meghatározza a hozzájárulásra kötelezett szolgáltatók körét, a hozzájárulásra való kötelezés, illetve a befizetések kezelése, valamint a kifizetés szabályait. A hozzájárulás befizetésére az engedélyes szolgáltatók kötelezettek, melynek az az indoka, hogy ezen szolgáltatók ugyanazon szolgáltatási piacon (küldeménypiacon) tevékenykednek, mint az egyetemes szolgáltató, ugyanakkor nem terheli őket mindazon kötelezettség, amely az egyetemes szolgáltatót terheli. Az engedélyes szolgáltatók ezen felül a piaci tapasztalatok és a gazdasági racionalitás alapján kizárólag a tömeges küldemények piacán, a nagyobb ügyfelek (bankok, biztosítók, közművek, stb.) részére kívánnak szolgáltatást nyújtani, így gyakorlatilag megvan a lehetőségük kizárólag a jövedelmező piacok kiválasztására. Ezen piaci egyenlőtlenségből eredő versenyelőnyt mérsékli, illetve az egyetemes szolgáltató szempontjából a versenyhátrányt csökkenti az engedélyes szolgáltatók hozzájárulási kötelezettségének előírása. A befizetési kötelezettség az engedélyes szolgáltatások és az egyetemes szolgáltatások teljes piacán meglévő piaci részesedéssel arányos. Így ennek a piaci részesedésnek a megállapítása során figyelembe kell venni az egyetemes szolgáltatónak az ugyanezen a piacon, azaz az egyetemes és az azt helyettesítő szolgáltatások piacán meglévő piaci részesedését is. A törvényjavaslat az egyetemes szolgáltatás nettó többletterhének kompenzálását prioritásként kezelve számos olyan rendelkezést tartalmaz, amely elejét kívánja venni annak, hogy a befizetésre kötelezett szolgáltatók az adatszolgáltatás határidőn túli teljesítésével vagy a befizetés elmulasztásával akadályozzák a kompenzációs mechanizmus működését, az egyetemes szolgáltatás fenntartását.

a 24. §-hoz

E szakasz rendelkezései a hatályos szabályozásra és az Egyetemes Postaegyezmény postabélyegekre vonatkozó rendelkezéseire (8. cikkely) épülnek. Többletként a bélyegkiadás intézményrendszerére vonatkozó rendelkezést tartalmaz e szakasz annak érdekében, hogy az Egyetemes Postaegyezménynek a bélyegek külső megjelenésére és az általuk ábrázolt tartalomra, különösen a tartalom kulturális identitást közvetítő funkciójára (8. cikkely 5.2 pontja) vonatkozó rendelkezések érvényesülése megfelelően biztosított legyen.

a 25. §-hoz

Az (1) bekezdés a liberalizált piaci viszonyokhoz illeszkedő jogszabályi rendelkezés, és elhelyezi a szakasz további rendelkezéseit a postapiaci szabályozás kontextusába. Ezen rendelkezések a korábbi szabályozásban szereplő meghatározásokhoz képest csak technikai pontosítást tartalmaznak.

Fontos ugyanakkor, hogy az egyetemes szolgáltatót kötelezik az Egyetemes Postaegyesület (UPU) rendelkezései, közöttük a szolgáltatásnyújtásra és a végdíjak számítására és elszámolására vonatkozó rendelkezések is, melyek megfelelnek az Irányelv 13. cikkében meghatározottaknak. Azáltal, hogy a törvényjavaslat az UPU szabályozásaira hivatkozik, egyben megvalósítja az Irányelv 13. cikkének (2) bekezdésében szereplő, a tagállamok részéről minimális beavatkozás elvárására vonatkozó rendelkezést.

E szakasz állapítja meg a nemzetközi postautalvány szolgáltatás nyújtásával kapcsolatos speciális szabályokat. A nemzetközi postautalványnak az egyetemes szolgáltató különleges jogai és kötelezettségei közti elhelyezését az indokolja, hogy az Irányelv alapján a nemzetközi postautalvány nem minősül postai szolgáltatásnak és ezért nem is sorolható az egyetemes szolgáltatások közé, ugyanakkor a pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásáról szóló 2009. évi LXXXV. törvény hatálya sem terjed ki e szolgáltatásra. A nemzetközi postautalvány és a pénzmosásra vonatkozó jogszabályok összhangját a törvényjavaslat a hatályos törvény alapján rendezi.

a 26. §-hoz

A szakasz rendelkezései a pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásáról szóló 2009. évi LXXXV. törvénnyel való kapcsolatot teremtik meg és alapvetően a hatályos szabályozáson alapulnak. Amíg a pénzforgalmi törvény lehetővé teszi, hogy a Postai Elszámoló Központot működtető egyetemes postai szolgáltató egyes pénzforgalmi szolgáltatásokat (pl. belföldi postautalvány és a készpénzátutalási megbízás (sárga csekk) pénzforgalmi engedély nélkül nyújtson, azaz mentesíti a szolgáltatót az engedélyezési szabályok teljesítése alól, addig a törvényjavaslat éppen e mentesített szolgáltatások közérdekűségére való tekintettel kötelezi az egyetemes szolgáltatót e szolgáltatások nyújtására és a Posta Elszámoló Központ működtetésére.

E szakasz (2) és (3) bekezdése annyiban ad eltérő szabályozást a pénzforgalom lebonyolításáról szóló 18/2009. (VIII. 6.) MNB rendeletben (a továbbiakban: MNBr.) szabályozottaktól, hogy az egyetemes postai szolgáltató nem fogyasztó számlatulajdonos esetében a részére vezetett fizetési számlán való jóváírást csak a fizetési megbízás átvételét követező munkanap végéig köteles teljesíteni. Az MNBr. előírása alól kivételt jelentő rendelkezése nem vonatkozik a fogyasztónak minősülő számlatulajdonos fizetési számláján való jóváírás esetére, ezért a rendelkezés nem sérti a belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról szóló 2007/64/EK irányelv 71. cikkében foglalt előírást, amely szerint fogyasztónak nem minősülő számlatulajdonos esetében megengedett a befizetett készpénz legkésőbb a következő munkanapon történő jóváírása.

Tekintettel arra, hogy a pénzforgalom egységes szabályok alapján történő működésének követelménye a fizetési számlára történő készpénzbefizetés legnagyobb piaci szereplője tekintetében különösen nagy jelentőséggel bír, a törvényi felmentés hatálya a 80. § (2) bekezdésében foglaltak szerint 2013. december 31-ig, a szükséges fejlesztések megtörténtéig tart.

a 27. §-hoz

A szakasz a postai szolgáltatók együttműködésének különös esetéről: az egyetemes szolgáltatások teljesítésének érdekében üzemeltetett hálózathoz való hozzáférésről rendelkezik, összhangban az uniós szabályozással. Az Irányelv a tagállamok jogkörébe utalta annak eldöntését, hogy milyen körben és milyen részletességgel szabályozzák a hálózati hozzáférést. A törvényjavaslat csak minimális szabályozási beavatkozást (a jóhiszemű tárgyalások folytatásának kötelezettségét) tartja szükségesnek ezen a téren, ugyanis egyrészt a teljes liberalizációt követően megszűnnek azok a piacra lépési akadályok, amelyek eddig szükségessé tették a hatályos szabályozásban a hozzáférés részletesebb szabályozását, másrészt pedig a versenyjogi szabályok és a Gazdasági Versenyhivatal működése megfelelő garanciát jelentenek a gazdasági erőfölényben lévő szolgáltató – az egyetemes szolgáltató – kontrolljára. A tágran értelmezett kézbesítési piac struktúrájának és szereplőinek ismerete alapján egyébként megállapítható, hogy a hírlapkézbesítést országos szinten végző szolgáltatók, illetve a regionális hírlapkézbesítési szolgáltatók együttműködése a hálózati hozzáférési szabályok rigorózus szabályozása nélkül is lényeges nehézség nélkül képesek országos lefedettséget biztosító postai szolgáltatás nyújtására. A nemzetközi postapiaci tapasztalatok alapján pedig egy ilyen, a felvételtől a kézbesítésig terjedő szolgáltatást felölelő „end-to-end” verseny sokkal hatékonyabban szolgálja a fogyasztók érdekeit, mintha a verseny csak a postai értéklánc első szakaszára, a postai küldemények gyűjtésére terjedne ki. Természetesen az itt ismertetett, minimál beavatkozásra vonatkozó jogalkotói stratégia helyességét a jogalkotónak és a Hatóságnak folyamatosan figyelemmel kell kísérni, ennek biztosítása érdekében a törvényjavaslat 63. § *b*) pontja a Hatóság számára külön feladatként is nevesíti a piaci verseny alakulásáról történő beszámoló készítését és szükség esetén a hálózati hozzáférésre vonatkozó szabályok módosítására vonatkozó javaslat elkészítését.

a 28. §-hoz

A szakasz a postai szolgáltatók együttműködésének különös esetéről: az egyetemes szolgáltató által kezelt irányítószám-adatbázisról rendelkezik, összhangban az uniós szabályozással.

a 29. §-hoz

E szakaszban a hatályos szabályozáshoz képest új elemként, összhangban a törvényjavaslat egyéb rendelkezéseivel, az egyetemes szolgáltató jogai között szerepel, hogy méltánytalan többletterhének a szolgáltatói befizetéseken túl fennmaradó részére, a Közszolgáltatási Szerződés keretében nyerjen kompenzációt.

a 30. §-hoz

A hivatalos irat szolgáltatás fenntartása az egyetemes szolgáltató részére összhangban van az uniós szabályozással. Lényeges, hogy a hivatalos iratok kézbesítésével kapcsolatos kizárólagos jog biztosítása nem az egyetemes szolgáltatás finanszírozását célozza, hanem csupán a közigazgatás és az igazságszolgáltatás zavartalan működéséhez fűződő közérdeket jeleníti meg azzal, hogy az e körben keletkezett hivatalos iratok kézbesítését egy több évtizedes tapasztalatokkal rendelkező állami tulajdonban lévő, minimális működési kockázattal rendelkező cégre kívánja bízni. A szakasz rendelkezései a korábbi szabályozásra épülnek.

a 31. §-hoz

E szakaszokban foglalt rendelkezések célja, hogy speciális szabályokkal tegyék lehetővé az egyetemes szolgáltatást szolgáló, közérdekű postai infrastruktúra kiépítését. Hasonló célból hasonló jellegű – közérdekből történő tulajdoni korlátozást tartalmazó – szabályokat jogrendszerünk egyébiránt más közérdekű, illetve egyetemes szolgáltatás biztosítása érdekében is tartalmaz, a törvényjavaslatban foglalt rendelkezéseket ezen példák alapján kerültek meghatározásra.

a 32. §-hoz

Az (1)-(3) bekezdésben foglalt rendelkezések célja, hogy a normál üzletmeneten kívüli speciális helyzetekben is megfelelően lehessen biztosítani az egyetemes szolgáltatást. A (4)-(5) bekezdésben foglalt rendelkezés elsődleges célja, hogy az egyébként a Btk. által közfeladatot ellátó személynek minősített postai kézbesítő, illetve az általa vitt készpénz védelmét speciális eszközökkel biztosítsa.

a 33. §-hoz

E rendelkezés a 72. § (2) bekezdésében foglaltakkal együttesen az egyetemes postai hálózat felhasználásával biztosítható, az egyetemes postai szolgáltatáson kívüli egyéb közszolgáltatásoknak az uniós szabályozással összhangban történő ellátásának kereteit határozza meg. A c) pontban szereplő rendelkezés összhangban van a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 85. § (9) bekezdésében foglaltakkal. („A közös önkormányzati hivatal fenntartó önkormányzatok képviselő-testületei megállapodhatnak abban, hogy a nem hivatali székhely településeken az ügyfélfogadás a közös önkormányzati hivatal által létrehozott, állandó vagy ideiglenes jelleggel működő kirendeltség vagy ügyfélszolgálati megbízott személyén keresztül, informatikai hálózat alkalmazásával történjen.”)

a 34. §-hoz

A szakasz rendelkezései a korábbi szabályozásra épülnek, technikai pontosításokkal, illetve meghatározzák a sztrájk esetén még elégséges szolgáltatást jelentő szolgáltatási kört.

Tekintettel az egyetemes postai szolgáltatás és hálózat az alapvető életviszonyokat érintő, illetve a nemzetgazdaságban betöltött szerepére, a sztrájkhoz való általános jog korlátozása nélkül, annak jogszerű alkalmazhatósága érdekében a még elégséges szolgáltatásokra vonatkozóan rögzíti a törvényjavaslat azt a szolgáltatási mennyiséget, amely alatti mértékben az érintett felek jogszerűen nem állapodhatnak meg. Ennek abszolút alsó korlátját az alapellátás szintje jelöli ki.

A törvényi szabályozás a még elégséges szolgáltatás minimális szintjének, valamint a munkavállalói érdekképviselők és a munkáltató közötti előzetes megállapodás elmaradása esetén követendő eljárásrend rögzítésével előmozdítja a munkavállalói jogérvényesítés és a gazdasági- és jogbiztonsághoz kapcsolódó alapjogok kölcsönös érvényesülését és kiegyensúlyozását. A törvényjavaslat a még elégséges szolgáltatás szintjét úgy állítja be, hogy sztrájk esetén a felhasználók számára a még elfogadható minimális feltételeket biztosítja.

a 35. §-hoz

A szakasz rendelkezései a korábbi szabályozásra épülnek, technikai pontosításokkal. Többletként a (2) bekezdésben szerepel az engedélyköteles szolgáltatásokra vonatkozó minőségi elvárás, melynek célja, hogy az e szolgáltatók által kézbesítendő küldemények (jellemzően: számlalevelek, fogyasztási értesítők) vonatkozásában ne lehessen olyan irreálisan hosszú átfutási időkből megállapodni, amely már veszélyeztetné a számlalevelek címzettjeinek, a fogyasztóknak a jogait.

A (3) és az (5) bekezdés a minőségi követelmények fenntartására állapít meg kötelezettséget, illetve meghatározza az átfutási idő számítására vonatkozó alapszabályokat.

A (4) bekezdés a minőségi követelmények objektív és azonos módszerrel történő mérését és a mérés nyilvánosságát biztosítja.

A (6) bekezdés célja annak biztosítása, hogy a sokszereplőssé váló postai piacon a címzettek mindig tisztában legyenek azzal, hogy melyik szolgáltató kézbesítette a küldeményeiket, és hogy szükség esetén mely szolgáltatónál tudnak panaszt tenni, kártérítést érvényesíteni.

a 36. §-hoz

A szakasz meghatározza a postai közreműködő igénybevételének lehetőségét a postai szolgáltatók számára. Új rendelkezésként azonosítja, hogy a közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény mely rendelkezésének megfelelően van lehetősége az egyetemes szolgáltatónak közreműködő kiválasztására.

a 37. §-hoz

A szakasz (1)-(2) bekezdései új rendelkezésként – az uniós szabályozással összhangban – meghatározza a postai szolgáltató által munkaviszonyon kívüli jogviszonyban igénybevehető kézbesítést végző személyek arányát. E rendelkezések célja a munkavállalók érdekeinek fokozott védelme és a kényszervállalkozások kialakulásának megelőzése, visszaszorítása. Számos már liberalizált piaccal rendelkező tagállam esetében ugyanis az volt tapasztalható, hogy a minőségen alapuló verseny helyett egy olyan árverseny alakult ki, ahol a szolgáltatók azzal kívántak árelőnyre szert tenni, hogy ún. „szociális dömpinget” alkalmazva nagy arányban kiszervezték a kézbesítési feladatokat ellátókat. E rendelkezésnek továbbá a minőséget javító hatása is lehet, ugyanis a nemzetközi tapasztalatok azt mutatják, hogy a postai szolgáltatóval munkaviszonyban álló személyek kézbesítésével kapcsolatosan átlagban kevesebb fogyasztói panasz merült fel, mint a kiszervezett kézbesítők általi kézbesítéssel.

A (3) bekezdés célja, hogy a postai szolgáltatók és a postai kézbesítők azonosíthatóak legyenek, tekintettel a tevékenységük bizalmi jellegére, illetve arra, hogy a kézbesítés jellemzően magánterületen, lakásban, illetve társasházi közös tulajdonba tartozó területen, tehát nem közterületen történik.

a 38. §-hoz

A szakasz rendelkezései azonosak a hatályos szabályozásban szereplőkkel és céljuk a külön törvényben meghatározott jogosultságokkal rendelkező szervezetekkel való együttműködés biztosítása, jellemzően nemzetbiztonsági érdekből.

a 39. §-hoz

A szakasz rendelkezései a hatályos szabályozásra épülnek, technikai pontosításokkal.

Az (1) bekezdés a postai szolgáltatási szerződés legáltalánosabb szabályait, illetve a postai jogszabályok és a Polgári Törvénykönyv rendelkezéseinek egymáshoz való viszonyát rendezi.

A (2) bekezdés célja a magyar jog által megállapított postai szerződési szabályok érvényesülésének garantálása.

A (3)-(8) bekezdés célja, hogy az általános szerződési feltételek szabályait a fogyasztók védelme érdekében részletesen szabályozza, biztosítva egyúttal az egyetemes és engedélyköteles

szolgáltatásokra vonatkozó általános szerződési feltételek módosításáról a Hatóság megfelelő tájékoztatást kapjon, és ezeket szükség esetén piacfelügyeleti ellenőrzés keretében vizsgálhassa.

A (9)-(11) bekezdés célja, hogy megfelelő lehetőséget biztosítsanak a postai piacon megjelenő egyedi ügyféligények kielégítésére, aminek abszolút gátját jelentené az, ha a felek jogviszonyát csak és kizárólag a törvényi rendelkezések határoznák meg. Ugyanakkor a törvényjavaslat számos garanciális szabályt is tartalmaz, melyek célja – a tervezet céljaival összhangban – a postai szolgáltatások minőségének fenntartása és javítása, az egyetemes szolgáltatás folyamatosságának biztonsága, illetve, a fogyasztók, és kiemelten a címzettek jogainak védelme. Természetesen az egyedi megállapodás lehetősége nem eredményezheti azt sem, hogy a postai forgalomból kizárt tárgy kerüljön postai forgalomba, vagy élet és testi épség legyen veszélyeztetve.

a 40. §-hoz

A (2) bekezdés, az ún. konszolidátorok jogi helyzetét kívánja rendezni. E szolgáltatók tevékenységének lényege, hogy több különböző szervezet (megbízó) küldeményeit összegyűjtik, konszolidálják, szükség szerint előrendezik és e küldeményeket a postai szolgáltatóval kötött szerződésben foglalt kedvezményrendszer alapján adják fel úgy, hogy az összegyűjtés következtében megnövekedett küldeményszám miatt nagyobb mértékű kedvezményeket tudnak realizálni, mintha megbízóik a küldeményeiket egymástól függetlenül adták volna fel. A törvényjavaslat az Irányelvben megfogalmazott, a konszolidátorok diszkriminációmentes postai kezelését előíró szabályt úgy kívánja megvalósítani, hogy a konszolidátorokat feladónak tekintsi. Ugyanakkor a címzett érdekeinek védelme érdekében a konszolidátorok által feladott küldeményeken szükséges feltüntetni mind a postai szolgáltatási szerződést feladóként megkötő konszolidátort, mind azon gazdálkodó szervezetet, melytől a küldemény származik.

A (3)-(9) bekezdés célja annak törvényi meghatározása, hogy mikor kötelesek a szolgáltatók, illetve az egyetemes szolgáltató a postai szolgáltatási szerződés megkötésére, valamint annak részletes szabályozása, hogy milyen feltételek esetén jogosult a felvételt, illetve a kézbesítést megtagadni.

A (10) bekezdésben foglalt rendelkezés a hatályos szabályozáshoz képest újdonságként jelenik meg. A rendelkezés háttereként kiemelendő, hogy eljárási törvényeink számos esetben bizonyos jognyilatkozatok vonatkozásában (jellemzően: fellebbezés vagy egyéb jogorvoslatok vagy beadványok esetében) úgy rendelkeznek, hogy e jognyilatkozatok akkor is határidőben megtettnek minősülnek, ha ezeket a határidő lejártának utolsó napján (napjáig) postára adják. Ilyen rendelkezést tartalmaz például a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 65. § (4) bekezdése, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 105. § (4) bekezdése, és a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 64. § (4) bekezdése. A törvényjavaslat következtében az e törvényekben meghatározott „postára adás” jelentheti az egyetemes postai szolgáltatónál történő feladást. Ezt az indokolja, hogy az állam – hasonlóan a hatóságok és bíróságok által feladható hivatalos iratokhoz – elsősorban az egyetemes szolgáltató működtetése, szabályozása, ellenőrzése vonatkozásában képes azokat a jogbiztonsághoz szükséges garanciákat megteremteni és betartatni, amely az e küldemények feladásának és kézbesítésének igazolásához szükséges. Ezen gondolatmenetet támasztja alá az Irányelv 8. cikkének hatályos szövege is, amely a többszöri módosítás és a teljes liberalizáció ellenére is egyértelműen kimondja, hogy a közigazgatási és bírósági ügyekben használt postai küldeményekkel kapcsolatos szabályokat a tagállamok saját maguk állapíthatják meg.

a 41-43. §-hoz

A szakaszok rendelkezései a hatályos szabályozásra épülnek, technikai pontosításokkal és céljuk a postai szolgáltatás legkritikusabb szakaszának, a kézbesítésnek a szabályozása. E rész beemeli a postai szolgáltatások ellátásáról és minőségi követelményeiről szóló 79/2004. (IV. 19.) Korm. rendelet bizonyos rendelkezéseit annak érdekében, hogy a főszabályokat teljes körűen törvény tartalmazhassa. Kormányrendeleti szinten ugyanakkor megmarad a kézbesítés részletszabályozása. A fogyasztók, illetve a címzettek védelme érdekében ugyanakkor újdonságként jelenik meg a törvényjavaslatban azon szabály, mely azt garantálja, hogy minden településen lehetősége legyen a címzetteknek átvenni a sikertelen kézbesítési kísérletet követően letétbe helyezett küldeményt.

a 44-52. §-hoz

A postai szolgáltatónak a küldeményekre és a szolgáltatásokra vonatkozó felelősségi szabályai nem változnak a korábbi szabályozáshoz képest, a törvényjavaslat, technikai pontosításokkal, a hatályos törvény ide vonatkozó rendelkezéseit tartalmazza. A postai szolgáltatással kapcsolatos felelősségi szabályok esetében alapvetően megkülönböztetést kell tenni a könyvelt küldemények és a nem könyvelt küldemények közt, ugyanis amíg könyvelt küldemények esetében mind a feladás, mind a kézbesítés igazolt, addig a nem könyvelt küldemények esetén sem a küldemény feladása, sem pedig annak kézbesítése (levélszekrénybe történő bedobása) nem igazolható.

az 53-57. §-hoz

E szakaszok a postai szolgáltatónak az adatkezelésre és adatszolgáltatásra, a titokvédelemre és a panaszkezelésre vonatkozó felelősségi szabályait tartalmazzák.

az 58. §-hoz

A szakasz rendelkezései az Irányelvnek való megfelelést szolgálják, és szükség esetén átemelik a hatályos törvény mellékletében szereplő, az Irányelv szövegének pontos fordítását tartalmazó részeket.

az 59-61. §-hoz

A szakasz rendelkezései a hatályos szabályozásra épülnek, kiegészítve az Irányelvben szereplő, az egyetemes postai szolgáltatás biztosításához és a liberalizált piachoz kapcsolódó feladatokkal.

a 62-74. §-hoz

A Hatóság piacfelügyeleti tevékenységére vonatkozó rendelkezések döntő hányada az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény kiforrott joggyakorlattal alátámasztott, koherens rendszerének szabályait ülteti át a törvényjavaslatba, a postai szektor releváns szabályait elegendő csak annyiban eltérően szabályozni, amennyiben a postai szektor jellegzetességei ezt indokolják.

E szakaszok a hatékony hatósági eszközrendszer és fellépés, illetve a törvényi szabályozás teljes körűsége érdekében a hatályos szabályozásban kormányrendeleti szinten meghatározottak beemelését is tartalmazzák.

a 75. §-hoz

A törvényjavaslat hatálybalépése megfelel az uniós szabályozásban szereplő elvárásnak, ugyanakkor elegendő időt biztosít az állami és a piaci szereplők számára a törvény végrehajtására való felkészüléshez.

a 76. §-hoz

Az átmeneti rendelkezések célja a piaci folytonosság és a jogbiztonság fenntartása.

a 77. §-hoz

A felhatalmazó rendelkezések vezérlő elve a jogszabályi hierarchia felülvizsgálata (a) a szükséges és arányos szabályozás elvének érvényesítése érdekében, (b) a túlburjánzó (jobbára technikai) végrehajtási rendeleti szabályozás deregulációja érdekében, (c) a „szabályozó hatósági” koncepció felé való elmozdulás érdekében, a Hatóság elnöke számára immár rendelkezésre álló rendeletalkotási jogkör szükség szerinti kitöltésével.

a 78. §-hoz

Az Európai Unió Működéséről szóló Szerződés („Lisszaboni Szerződés”) hatálybalépését követő szokásos hivatkozási forma.

a 79. §-hoz

Az egyetemes szolgáltatás díjaival kapcsolatos hatósági árszabályozás kereteit a 17. § (3) és (4) bekezdése tartalmazza, továbbá a rendeletalkotásra vonatkozó felhatalmazást megfelelően tartalmazza a 77. § (3) bekezdése. Így az árak megállapításáról szóló 1990. évi LXXXVII. törvényben ezzel párhuzamos rendelkezésre nincs szükség.

a 80. §-hoz

Tekintettel arra, hogy a pénzforgalom egységes szabályok alapján történő működésének követelménye a fizetési számlára történő készpénzbefizetés legnagyobb piaci szereplője tekintetében különösen nagy jelentőséggel bír, a törvényi felmentés hatálya e szakasz (2) bekezdésében foglaltak szerint 2013. december 31-ig, a szükséges fejlesztések megtörténtéig tart.

a 81. §-hoz

A 62. § alapján a Hatóság látja el a postai piac felügyeletének hatósági feladatait. Az Alaptörvény szerint az önálló szabályozó szerv vezetője sarkalatos törvényben megállapított feladatkörében alkot rendelete, ezért az Alaptörvény 23. cikk (4) bekezdése alapján a Hatóság feladatkörére vonatkozó rendelkezés sarkalatosnak minősül.